יבולשיא

עיתון לחקלאות מתקדמת, גיליון 87, ספטמבר 2013

רב-מיכל

חשיפה בתערוכת "יבולשיא"
(עמ' 12)

מנכ"ל מועצת הדבש הרצל אבידור מתקומם נגד הפגיעה הצפויה בענף הדבש (עמ' 14)

6.11.2013

תערוכת יבול שיא 2013

במעיין חרוד

עדנה זיו
edna.ziv@maariv.co.il

יורם טביבי
yoram.tabibi@maariv.co.il
052-2773132

מולטיגרו

דשנים בשחרור מבוקר להזנה מתמשכת

מולטיגרו מבטיח הזנה רציפה ומאוזנת במהלך תקופת הגידול.

- פתרון דישון משתלם
- מנת הדשן ניתנת ביישום אחד
- דשן חסכוני וידידותי לסביבה

>> מולטיגרו זמין במגוון מסחאות, ובמשכי שחרור שבין חודשיים ל-8 חודשים.

בואו לראות אותנו בתערוכת יבול שיא פעין חרוד 6.11.2013

Haifa
Pioneering the Future

חיפה כימיקלים בע"מ ת.ד. 15011, מת"מ חיפה 3190500
טל': 074-7373716/720 , פקס: 074-7373646 , דוא"ל: Israel@haifa-group.com
צפון: ישי וקסמן 054-6756675, מרכז: שחר דיין 054-5616260, דרום: יוסי סופר 054-5616122
www.haifa-group.com

נפגש בתערוכת יבול שיא מעין חרוד 6.11.2013

הטרקטורים המובילים של קונצרן SAME DEUTZ-FAHR

מנועים אמינים, טכנולוגיה מתקדמת, השרות המוביל של צ.ל.ע.

זיכיון קונצרן סאמה-דויץ פאהר (Same Deutz Fahr) הועבר לחברת צ.ל.ע. ציוד לעבודות עפר בע"מ מידי חברת ישראל לרכב וחלפים בע"מ. ל-צ.ל.ע נסיון רב שנים של כ-30 שנה בתחום עבודות העפר והכבישים תוך ייצוג מגוון מותגים מובילים הכוללים מקרצפות כביש, מכבשים, מפזרות אספלט, מעמיסים אופניים, מגרסות ונפות, מיני מחפרים ועוד. מערך השירות הארצי והאיכותי משרת מעתה גם את מחלקת הציוד החקלאי.

מכירות: ניר לוק | 054-2327977 | nirluk@cla.co.il

אביעד אלוני | 054-6662089 | aviad@cla.co.il

משרד: פארק תעשיות עמק חפר, גשר העץ 46 | טלפון: 04-6225591 | פקס: 04-6225579

דוא"ל: info@cla.co.il | אתר: www.cla.co.il

צלע CLA מחלקת ציוד חקלאי Agricultural Equipment

SAME DEUTZ FAHR SAME DEUTZ-FAHR

קוראים יקרים

גיליון "אחרי החגים" של "יבול שיא" מתמקד בשני ריאיונות שהמשותף להם שינויים מרחיקי לכת בשני ענפים חקלאיים. ההנהגה החדשה במשרד החקלאות סימנה לה מטרה לעיצוב חדש של ענף הדבש בישראל, שעיקרו פתיחת המשק לתחרות וכניסת מגדלים חדשים לתחום. בנושא הזה שוחחנו עם מנכ"ל המועצה לייצור ושיווק דבש, הרצל אבידור.

במדורנו "היכן הם היום"? ערכנו היכרות מחודשת עם אחת הדמויות המרכזיות במשרד החקלאות בשנות השמונים, התשעים ועד לתום המילניום, דליה הראל. בין שאר תפקידיה המגוונים - היתה אחת עשרה שנה יושב ראש המועצה לענף החלב. דליה מתראיינת לראשונה על חוק החלב והיא בדעה שיש להשיב מוצרי חלב בסיסיים לפיקוח ממשלתי.

סיפורים פיקנטיים פלוס בעמוד החודשי הקבוע של משמר הגבול ועוד כהנה וכהנה מאמרים מקצועיים בענפי הצומח השונים.

בין דפי הירחון תמצאו גם המצאות ופיתוחים שיוצגו לראשונה בתערוכת "יבול שיא" שתתקיים ב-6 בנובמבר במעיין חרוד.

אני מאחל לכולנו שנה טובה, שנה של יצירתיות וחדשנות וברי־אות טובה.

קריאה מהנה ומועילה.

שמעון וילנאי, עורך "יבול שיא"

"יבול שיא" עיתון לחקלאות מתקדמת
גיליון מס' 87, ספטמבר 2013
עורך אחראי שמעון וילנאי 052-3684767 shimonvilnai10@gmail.com
מנהלת מחלקת "הירוקים" עדנה זיו 052-6052070
מנהל עיתון "יבול שיא" מקבוצת "הירוקים" יורם טביבי
yoram.tabibi@maariv.co.il 052-2773132
כתבים: עזי בירמן, גדעון רותם, אבי אובליגנהרץ, יואב ואזנה דביר ברון
עורך לשוני ויועץ מקצועי יצחק בר-זכאי
עיצוב ועריכה גרפית שרה ראובן
גרפיקה מודעות ניקולאי קולניק
יועצי פרסום דניאלה גבאי, גילה סבן, יעקב קניאל
אחראית לוח: שירלי הכהן
מזכירת מערכת והפקה אסתי כלפון
מפיקה מזי עזרא

טל' מערכת 03-5632547 **פקס:** 03-5638728
e-mail: kav_daf@maariv.co.il
כתובת: ת.ד 20010, תל-אביב 61200

כל הרשימות והמאמרים המתפרסמים ב"יבול שיא" הם באחריות הכותבים. המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

"YEVUL SEE"
Magazine for Advanced Agriculture
Issue No 87 September 2013

Editor: Shimon vilnai
E-mail: shimonvilnai10@gmail.com
Address: 2 Carlebach St.,
P.O. Box 20010
Tel Aviv 61200
Israel

טרקטורם TRACTORAM

ציוד ממוכן רמת יוחנן › כלים שמתאימים לך.

טרקטורים ומעמיסים - ביצועים גבוהים במימד קומפקטי

בואו לפגוש אותנו בתערוכת יבול שיא מעין חרוד 6.11.2013

LS - PLUS 90

LS - J27 HST

לקראת השנה החדשה...

במחירים אטרקטיביים ותנאי מימון גמישים

LS - R 50

LS - U 60

לקבלת הצעת מחיר דברו איתנו › 04-8459195

www.tractoram.com | info@tractoram.com | f

טרקטורם TRACTORAM

קוראים כותבים

אנג'וני מנהל אגף הדיג?

דייגי ישראל נמצאים במלחמה חסרת פשרות מול מנהל אגף הדיג הכושל במשרד החקלאות חיים אנג'וני, שמבקר המדינה קבע שכשל כשלים חמורים, דיווח דיווח שקר וחשוד לכאורה בשחיתות ואף קיבל כספים לכיסו מארגון מגדלי הדגים "כספי ניוד". ב-30 בינואר 2012 הודח אנג'וני מתפקידו על ידי המנכ"ל הקודם במשרד החקלאות יוסי ישי והשרה לשעבר אורית נוקד שמסרו על כך אז לועדת הכלכלה של הכנסת. למרבה הפלא האיש מכהן עדיין בתפקידו וממשיך להתעמר בדייגי ישראל.

נדהמתי לקרוא בריאיון המכובד שערכה מערכת "יבול שיא" עם שר החקלאות יאיר שמיר ערב ראש השנה תשע"ד כשהשר הצהיר שמנהל אגף הדיג כבר לא מנהל את האגף. אין זה נכון. האיש ממשיך לנהל את האגף ועושה ככל רצונו, ממשיך לשבת על כסאו ולפגוע ב-2500 אזרחים שמתפרנסים מהים. לא יתכן שבמדינת חוק יתנהלו הדברים בצורה כל כך נוראה.

שלמה רביצקי, יושב ראש ועד דייגי אילת

יועץ התקשורת של השר שמיר, אמנון ליברמן, מסר בתגובה כי במשרד החקלאות למדו לעומק את דו"ח מבקר המדינה והתקבלו החלטות שתפורסמנה אחרי החגים.

כבוד שר החקלאות יאיר שמיר תגובה לדבריך ב"יבול שיא"

אמנם באיחור, אבל פשוט לא היה לי זמן לשבת ולכתוב (אפילו להתבכיין לא היה לי זמן פשוט הייתי צריך לעבוד).

אפתח בסיפור - פעם החקלאים פנו לספיר בתלונות שהחקלאות בקשיים. תשובתו היתה- מה אתם מתבכיינים? הספקים, הסוחרים, חברות ההדברה, העסקנים ומועצות הייצור מרוויחים, אז אחד מתוך עשרים מפסיד, אז על מה התלונות והבכי?

למרות ההערכה הרבה שאני רוחש לך (ועוד יותר לאביך ז"ל), די נדהמתי כשאמרת בראיון שמספיק עם הבכיינות ורוח הנכאים. אם יש מגזר שקט, חרוץ ולא בכייני, זה מגזר החקלאים. אם יש איזושהי תלונה או בקשה, זו לא בכיינות אלא- צורך.

איננו מבקשים ממך עזרה או מימון. כל שנבקש הוא שלא תעזרו לנו- אבל גם אל תפריעו לנו.

עם תהפוכות מזג האוויר, המזיקים, פערי התיווך וכ"ו כבר נסתדר, אך את הטפיל האנושי- מועצות הייצור- אנא תורידו מאיתנו- זה בידכם!!!

אותו טפיל (מועצות הייצור) פשוט מוצץ את לשד עצמותינו, דורש היטלים ללא תמורה ופשוט מיותר וגורם לנזק ולהפסדים שגם ככה גדולים וכל מהותו לייצר לעובדיו ולעסקניו עבודה ומשכורות גבוהות ומיותרות, שאני וחברי אמורים לשלם ללא כל תמורה.

גבנו זקוף ורוחנו איתנה, אבל כשנדרשים אנו לשלם הון עתק לעסקנים ומועצות שאינם עושים דבר עבורינו, זה מקומם ומייאש וגורם לרוח נכאים שדיברת עליה.

בימים של מאבק לצדק חברתי, אם יורד עול מועצות הייצור מצוואריו, אולי נוכל לזקוף את גוונו ולא להרגיש מנוצלים על ידי פרזיטים שלא עושים כלום אלא גוזלים ועושקים אותנו. איך נוכל להביט בעיני ילדינו ולהסביר להם שכדאי להם להיות דור ההמשך- רק על מנת לפרנס את אותם הפרזיטים? שילכו לעסוק בשירותים ויתפרנסו בכבוד!

ולגבי יוסי ישי, שאתה מכיר כבר 1,000 שנה. תראה במה הוא מתפאר - שהוא מנכ"ל 37 שנים ובמשמרתו התייאשו ועזבו את ענף החקלאות 25,000 חקלאים!!!! בהבל פה דמגוגי הוא הצליח להפיל 25,000 משפחות חקלאיות - שהתייאשו, עזבו את החקלאות ועברו לשרותים, ואדמותיהם ומשקיהם שוממים או עברו לידיים זרות - להצלחה מסחררת.

המשפט של דור המייסדים- התלם האחרון הוא הגבול - עדיין תקף. התיקונים, המועצות והנכריים, לא ישמרו על הגבול/התלם האחרון, אלא רק החקלאי הקטן (והבכיין), שכל מה שהוא רוצה זה לשרוד בענף קשה זה בלי עסקנים ומועצות שימצצו את דמו.

נ.ב. גם ב"יבול שיא" הבא, אחרי הנדון, השתמשת בכינוי בכיינים. אז כך: כשמגזר מסויים פונה לשר הממונה בבעיה, השר יכול לבדוק אם יש בעיה ולטפל בה, או פשוט להתחמק ובדיפלומטיות לכנות את אותו המגזר בכיינים.

בהערכה וידידות,
צפריר מייזל, חקלאי, תל-עדשים

מלשכת השר שמיר העדיפו שלא להגיב לדברים.

תוכן עניינים

6 קוראים כותבים

10 חידושים ופיתוחים בתערוכת "יבול שיא"

14 ריאיון החודש - הרצל אבידור

18 מאפייני התייקרויות

28 הגנת הצומח בעגבניות

36 המלצות לגידול בצל

44 עדכונים במים

46 המלצות להגנת הצומח ולדישון בפרדס

54 ביטוח אסונות טבע

56 מי מטפל בפרי או ירק לאחר קטיף

62 עלה על הגל

64 היכן הם היום?

68 משמר הגבול נלחם בפשיעה החקלאית

70 הליכה מחוץ לתלם

72 מדור ידיעות

פאנל מבודד זה י.ח.ד

יצור פאנלים מבודדים לקירות וגגות, במילוי פוליסטירן (קלקר)
ותרמופאן (חומר בעל תכונות בידוד משופרות)
ובעוביים של עד 100 מ"מ

מידת אורך לפי
דרישות הלקוח.

שרות
מהיר
איכותי
ואמין

Y.H.D
INDUSTRIES AND PROPERTIES LTD תעשיות ונכסים בע"מ
ייצור ושיווק פנלים

משרד ראשי: 08-8587630, פקס: 08-8501645, סניף דרום: 08-6283331
mail: yahadpanel@gmail.com • web: www.yhdpanelim.co.il

scopetech
SECURITY SOLUTIONS

בואו לראות אותנו
בתערוכת יבול שיא
מגין חרוב 6.11.2013

מאחלים לכם להמשיך לישון בשקט ביבשה שמרכות
חברת "סקופטק" שומרות עליכם וכמוכן על רכושכם...

חברת סקופטק מספקת ומתקינה את כל סוגי הגדרות ומגוון רחב ביותר של מערכות מיגון והתראה בארץ ובעולם.

- גידור חוות לולים לפי דרישת השירותים הוטרינריים.
- גידור התראתי מסוגים שונים.
- מערכות מיגון והתראה .
- גידור חשמלי.
- שערים ועוד מגוון רחב של פתרונות אבטחה.

לפרטים:

נייד: תום-050-3200084 • משרד: 04-6537231

אתר: www.scope-t.com • מייל: tom@scope-t.com

חידושים בתערוכת "יבול שיא"
מעיין חרוד 6.11.2013

שמעון וילנאי

נשלמות ההכנות לתערוכת "יבול שיא" המסורתית שתתקיים ב-6 בנובמבר במעיין חרוד. עשרות רבות של מציגים במגוון רחב של פעילות חקלאית, יקימו במתחם האירוע ביתנים, ובין השאר ייחשפו שם חידושים, המצאות ופיתוחים בשירות ענפי הצומח. מנהלת מחלקת "הירוקים" עדנה זיו, העומדת בראש התערוכה, מסרה שארבעה אירועים מרכזיים יתקיימו בשטח התערוכה שתיפתח ב-9 בבוקר ותסתיים לפנות ערב.

הראשון - "מבט למושבים" שיקיים דיון מעמיק בסוגיה שמתעוררת בכל עת מחדש והיא "הדרך למימוש זכויות המגורים בנחלות במושבים". בפאנל ישתתפו ראשי ועדים במושבים, מרכזי קהילות ואישים מרכזיים בתנועת המושבים.

פער התיווך המעיק כל כך על חקלאי ישראל, יהיה נושא לדיון מיוחד שיקיים ארגון מגדלי הפירות תחת הכותרת: "פער התיווך בחקלאות ותוצאותיו - מי ישרוד ומי יפול". בין השאר יטלו חלק בפאנל מנכ"ל מועצת הצמחים צבי אלון, המנכ"ל החדש של ארגון מגדלי הפירות איציק כהן, המנכ"ל היוצא של הארגון אילן אשל, יו"ר ענף הפירות במועצת הצמחים רני בר-נס ושמואל שבע נשיא איגוד משווקי פירות.

אירוע שלישי יפגיש את בכירי השדולה החקלאית בכנסת - היו"ר ח"כ זבולון כלפא(הבית היהודי), איציק וקנין(ש"ס) ועמר בר-לב(העבודה), עם מזכיר הת"נ ועה הקיבוצית איתן ברושי, מנכ"ל מועצת הצמחים צבי אלון, מזכ"ל האיחוד החקלאי עו"ד דודו קוכמן וכן ישתתפו בפאנל ראשי מפעלים בתחום התשומות החקלאיות. ינחה מאיר צור, מזכיר תנועת המושבים.

מערכת "יבול שיא" תערוך במהלך התערוכה אירוע הוקרה מיוחד לממלאי תפקידים בכירים במגזר החקלאי שפרשו במהלך השנה מתפקידיהם. מגני הוקרה יוענקו בין השאר למנכ"ל היוצא של משרד החקלאות יוסי ישי, למזכיר ארגון מגדלי העופות לשעבר יעקב כהן, למנכ"ל התאחדות מגדלי הבקר לחלב יעקב בכר שפרש מסיבות בריאות ולאילן אשל המנכ"ל היוצא של ארגון מגדלי פירות.

בתערוכה עצמה נחשוף לראשונה כלי עבודה חדשים.

מנערת לשקדים וזיתים

חברת ב.א. למיכון תוצרת חקלאית מכפר קיש בגליל התחתון תחשוף מנערת לשקדים ולזיתים לשמן. מכונות הניעור BERARDINUCCI מתוצרת איטליה הנקראות טורנדו p-100 מיועדות לשני מגזרי פעילות. למגזר הגדול הקיבוצי - על שטח של 1000 דונם מופעלת המנערת בהנעה עצמית משני צידי העץ ועגלת איסוף בצד המאספת. המערך כולו מופעל על ידי 3 אנשים בלבד והספק העבודה הוא 1000 עצים ליום.

למגזר הקטן המושבי - מכונות הטורנדו עם עגלת האיסוף משיגות הספק של 400 עצים ליום ולתפעולם יש צורך בשבעה אנשי צוות בדרך כלל. בהפעלת המיכשור ניתן פתרון טכנולוגי מתקדם לתקופת מסיק הזיתים. בארץ פעילות כיום 74 מנערות כשהיבוא והשירות מתבצעים על ידי חב' ב.א. ביקוש גובר והולך של חקלאים, האיץ לייבא מכונת ניעור טורנדו דגם TBL הצמודה לטרקטור ומופעלת על ידי מפעיל הטרקטור. עיקרון העבודה: פריסת רשתות תחת העצים ומעל הרשתות הפרוסות עובר הטרקטור עם המנער, מנער את הפרי על הרשתות ומיד אוספים את הרשתות עם הפרי לדולבים.

מנכ"ל החברה יוסי ארבסמן מסר כי בחברה מועסקים חמישה עובדים קבועים, שבעה עובדים מתאילנד ובעונת קטיף הפרי - פעילים בשטחי התוצרת 75 עובדים זמניים. "אנו מעבדים 2000 דונם מטעים שעיקרם שקדים, זיתים לשמן, זיתים למאכל וכרמי יין. בראש מעייננו התאמת מיכון לצורך ייעול וחיסכון בכוח אדם".

הדר HADAR

ELECTRIC SERVICES שרותי חשמל

פיתוח וייצור מוצרים לחקלאות

Products for Agriculture

מקסימום תאורה מקסימום תמורה!

כבל התאורה אותו אנו מייצרים פותח במיוחד לשימוש חקלאי ולתנאים קשים של מזג אויר חיצוני, עמידות לכימיקלים, זעזועים או כיפופים כתוצאה מרוחות, או תהליך שטיפה בלולים.

תאורת חממות:

כבל התאורה הטוב מסוגו בארץ.
באטימות הגבוה ביותר, עמיד במכות, שטיפות וכימיקלים.

אחריות מלאה לעשר שנים – עכשיו במבצע היכרות.

מנועי גיר לוילונות תריסים ודמפרים:

מנועי גיר באיכות הגבוה ביותר, מיובאים מאיטליה. מנגנון הפעלה אמין ונוח לתיפעול.

גירים מיוחדים:
להפעלת מאביסים ומזינים, עד למנוע 2 כ"ס.

כננות ו"וספות" להרמת קוי האכלה בלולים.

לוחות חשמל מבוקרי מחשב -
מיוצרים עפ"י דרישת הלקוח, בתיכנון כל לוח מושקע הידע הרב שלנו.

טלפון: 054-6673160, פקס: 08-6894777

נתיב העשרה משק 7 • www.hadar-electric.com • tassa.hadar@gmail.com

עיצוב: מאיר דוד

מלגזת שדה מבית MAXIAML המשווקת בארץ ע"י חברת רם-אפ

מלגזת השדה Maximal לתנאי קרקע קשים היא מלגזה חזקה וקומפקטית בעלת מערכת הינע דו-גלגלי ונבנתה לביצועים בתנאי שטח קשים.

למלגזה מנוע דיזל Yanmar 4 צילינדר הידוע בביצועיו המעולים, חסכוני בתצרוכת הסולר, ובאורך חיים הארוכים. מנוע ה- Yanmar עומד בכל תקני הסביבה של EPA.

הגודל הקומפקטי ומבנה המלגזה מאפשרים למפעיל ראות טובה יותר. בסיס הגלגלים הקצר מאפשר רדיוס פניה גדול ומדוייק, לתמרון באזורי עבודה צפופים או מוגבלים.

מלגזות אלה, שתוכננו במיוחד עבור ענפי החקלאות השונים, העץ והבנייה, הן בעלות מרווח גחון גבוה, ניידות ויציבות מעולות על קרקע משובשת עם או בלי מטען.

ציר היגוי מתנודד מאפשר לכל גלגל לעבור מכשולים בנפרד תוך שמירה על פילוס המלגזה והמטען. הינע צף יחד עם צמיגי היגוי מקנים כוח גרירה ויציבות מעולים.

המלגזה תוכננה במיוחד עבור תנאי שטח קשים והינה בעלת נעילת דיפרנציאל אוטומטית המאפשרת כוח גרירה מוחלט בתנאי מזג אוויר סגרירי ובתפעול על גבי משטחים משובשים.

תא המפעיל מצויד בשיכוך זעזועים מגומי, אשר מקטין במידה רבה מאד את רעידות המלגזה ומאפשר נסיעה חלקה יותר בתנאי קרקע קשים, וכן מפחית את עייפות המפעיל.

■■■

רב-מיכל

כלי חדש בארץ המשמש להעמסה ופריקה של מיכלי פרי (דולבים)

הכלי מיוצר באיטליה ע"י חברת DARMEC והותאם לתנאי הארץ בייעוץ מקצועי של דרור פינקס מחברת אגרו תמיר והמחלקה למיכון בשה"מ.

הכלי מיובא לארץ ע"י משק עפרוני - הדרי העמק.

רכישת אב-הטיפוס התאפשרה בעזרת מימון של מינהל ההשקעות במשרד החקלאות.

הכלי ממונע עצמאית ע"י מנוע פרקינס 60 כ.ס. בעל 3 מצבי היגוי, 4*4 קבוע, פלטפורמת הנהג, הניתנת לסיבוב של 180 מעלות כדי למנוע נסיעה במבט לאחור, כוללת גם מסך טלוויזיה המחובר למצלמה בקדמת הכלי המאפשרת שדה ראיה מלא גם כשהכלי מועמס.

לעבודה עם הכלי דרוש רישיון מלגזה.

יכול לשנע כ 4 -5 מיכלים מלאים וכ- 12-15 מיכלים ריקים (בהתאם לדגם).

מבנהו המיוחד מאפשר הובלת הפרי ללא פגיעה מכנית שנגרמת בד"כ מקפיצת המיכל במזלג אחורי.

חלוקת משקל נכונה וצמיגים ייחודיים מונעים פגיעה בקרקע ועבירות גבוהה גם בתנאי חורף קשים באדמה כבדה.

מערכת שמן בעלת ספיקה גבוהה מאפשרת ריתום כלים נוספים וכלי זה יכול להפוך לפלטפורמת עבודה לעיבודים נופים (-3נקודות ו-PTO).

מעמיס את עצמו במיכלים ריקים ישירות מהרמסע המונחת על הקרקע ובמיכלים מלאים ישירות מתוך שורות הפרדס.

הכלי עבר בארץ עונת קטיף בהצלחה מרשימה. הוציא כ- 72 מיכלים מלאים מהשורה למשטח העמסה בתנאי בוץ בשעה אחת בלבד.

החיסכון ניכר בכך: כלי זה עושה עבודה של שלושה-ארבעה טרקטורים ובטיחותו לסביבת העבודה היא גבוהה, כי פחות כלים נוסעים פחות פעמים בשטח שבו עובדים מספר רב של אנשים - עם מופחת לתאונות וחיסכון של 300% בכוח אדם (מפעילים).

מרסס'י רז

טכנולוגיה חקלאית מתקדמת

מרסס'י מפוח להממות

מרסס ריקשה 4X4

מנוע דיזל 19/12 כ"ס, התנעה חשמלית, רוחב 65 ס"מ.
הנעה 4X4 כולל דיפרנציאל, הגה כח, מיכל נירוסטה בנפח 200 ליטר, ראש מפוח לגידולים דלויים + שרועים.
אופציה: מאבק.

מיניריקשה 600

הנעה קדמית/אחורית,
מהירות קבועה לריסוס אחיד,
מנוע בנזין "וונגרד" 7.5 כ"ס,
מפוח היקפי, רוחב 60 ס"מ,
מיכל נירוסטה בנפח 80/50 ליטר.

מרסס ריקשה 19/200 4X4 HI

מנוע דיזל 19 כ"ס "לומברדיני", התנעה חשמלית, רוחב 70 ס"מ.
הנעה 4X4 כולל דיפרנציאל, הגה כח, מיכל נירוסטה 200 ליטר,
ראש ריסוס עם מפוח רב עוצמתי, **מוגבה** לגידולים דלויים.
אופציה: מאבק.

מרסס תותח "רז 500"

מרסס תותח לריסוס
ירקות ופרחים בשטח
פתוח ובבתי גידול.
צידוד הידראולי של
ראש הריסוס עד
270 מעלות, טרקטור
נדרש: 65 כ"ס.
אופציה: הרמה
הידראולית, מאבק.

אחים רז י.א. בע"מ, רח' ש. בן-דוד 10 א.ת. ישן ראשל"צ, ת.ד. 2233 מיקוד 75122
טל. 03-9643252, מכירות: שמוליק 054-7232755, פקס. 03-9643239
www.razsprayers.co.il ● raz@razsprayers.com

מכון התקנים הישראלי

הרצל אבידור, מנכ"ל מועצת הדבש:

"אני עדיין נוטה להאמין שמשרד החקלאות, המייצג את החקלאות ואת החקלאים וכן את ההתיישבות הציונית שבפריפריה הרחוקה, לא יתן יד לפגיעה אנושה בציבור הדבוראים ובעתיד גידול מזון מן הצומח בישראל "

שמעון וילנאי

אווירת נכאים שררה בחדרו של הרצל אבידור, מנכ"ל המועצה לייצור ושיווק דבש בישראל. משני צדי השולחן הגדול התכנסו דבוראים ונציגי משרד יחסי הציבור של המועצה לדון בהשלכות על הענף, על רקע דרישה של מנכ"ל משרד החקלאות רמי כהן, לפתוח את משק הדבש לתחרות. "כל מה שנחליט לא ישנה את המצב, המנכ"ל כנראה כבר קיבל החלטה שהיא לא לטובתנו", משפט שנאמר וחזר ונאמר מפי רבים מהנוכחים בחדר.

ארץ זבת חלב ו...דבש. אימרה תנכית שהפכה למושג. ענף החלב עבר תהפוכות גדולות לפני שנחקק חוק החלב ואחריו. ענף הדבש כנראה יעבור שינויים גדולים. אפשר שבעצם ימים אלה ייחרץ גורלו של הענף המתוק הזה וישאיר טעם מר בקרב מאות מגדלי דבורים ברחבי המדינה.

חיסול ענף הדבורים

בישראל וברחבי העולם נחשפת תופעה של היעלמות אדירה של דבורים, עכשיו רוצים להעלים גם את הדבוראים?

"איני יודע אם יש כוונה מוצהרת להעלים דבוראים " משיב אבידור וממשיך -"אבל לצערי יש לנו הרגשה שפעולות שנעשות על ידי גורמים ממלכתיים עלולות ללא כוונה להביא לחיסול ענף הדבורים. להערכתי אין בידי הגורמים המחליטים את כל המידע והיידע. הם פועלים בגישה חובבנית ועם תפיסות שבבסיסן רעיון של חופש העיסוק, שיש לו מגבלות יישומיות בענף חקלאי".

מה גרם להתעוררות הפתאומית במשרד החקלאות בדרישה לשינויים בהתנהלות הענף?

"המועצה, שהוקמה בשנת 1969, בבעלות מדינת ישראל והארגונים החקלאיים, שואבת את סמכויותיה מצו חירום שהוצא בשנות השבעים של המאה העשרים והוא חלק מצו הפיקוח על מחירים ושירותים. הצו עומד בפני ביטול והחלופה המוצעת היא חקיקת חוק רעיית דבורים או כפי שנהוג לכנות חוק הדבש. מזה כשנתיים משרד החקלאות ומועצת הדבש גיבשו את עיקרי החוק למסגרת של טרום תזכיר שהופץ בקרב משרדי הממשלה הרלוונטיים, מהם הגיעו תגובות והם הוטמעו בתוך התזכיר".

"תזכיר החוק היה ביוזמה ובהובלה של משרד החקלאות עד מועד הבחירות האחרונות. מאז התחלפה שדרת הניהול במשרד החקלאות ומנכ"ל המשרד רמי כהן יזם דיון פנימי במשרד החקלאות, בהדגשה ללא גורמים חיצוניים - לא מועצת הדבש ואף לא ארגון הדבוראים על אף בקשותיהם להשתתף בדיון. ממידע שהגיע אלינו עולה שמנכ"ל המשרד בא עם החלטה ברורה לפיה יבוטל הצו ויופסק הליך החקיקה שאישר קודמו בתפקיד יוסי ישי, שהיה גם על דעת השרה לשעבר אורית נוקד שפעלה לקידום חוק הדבש".

מי גרם לדעתך למנכ"ל משרד החקלאות לחשוב אחרת?

"להערכתנו הגישה החדשה במשרד החקלאות הושפעה מדו"ח של עמותת "קהלת" העוסקת בקידום עקרונות השוק החופשי בישראל. עמותה שחברים בה משפטנים וכלכלנים. זה פורום שדוגל בקפיטליזם מוחלט - כוחות השוק יפעלו וישפיעו - וליברליזם צרוף. חוק חופש העיסוק במלואו ללא הגבלה ממשלתית".

מה רע בזה? אולי הם צודקים?

"ממש לא. אחת ההצעות שלהם היא לבטל את הרגולציה(הסדרה) והפיקוח בענף ולאפשר כניסה חופשית ולא מבוקרת של עוסקים בענף ללא תכנון המתאים לתנאי מרעה דבורים בישראל. הסדרה של הצבת כוורות חשובה מכמה סיבות: לכל שטח יש כושר נשיאה, לאו דווקא בענף הדבורים - גם במרעה בקר או צאן - וכל העמסה מעבר ליכולת השטח פוגעת בכל הדבוראים המציבים כוורות. כושר הנשיאה הוא פונקציה של האזור בארץ, סוג הגידול ועונת הגידול ובהיבט הזה חשוב שתהיה רגולציה, כי בהיעדר הסדרה יהיה תוהו ובוהו מוחלט בהצבה ,מה שעלול להביא לאלימות בין המציבים כוורות ולפגיעה בכל היצרנים. היבט נוסף של הצורך בהסדרה הוא ענין וטרינרי שעיקרו שמירת בריאות הדבורים. שמירה על מרחקי הצבה מונעת מעבר מחלות ומזיקים מכוורת לכוורת. אי הסדרה תגרור התפרצות מחלות והתפשטות מזיקים". אבידור מדגיש כי הנושא הזה בא לכלל ביטוי על רקע תופעת היעלמות הדבורים, תופעה כלל עולמית, הנובעת לדבריו מהתפשטות מחלות ומזיקים.

חברת דשנים וחמרים כימיים פיתחה את מערכת ה"כלורן" (ChloRun), מתקן הכלרה אוטומטי העושה שימוש במקור כלור מוצק (56% כלור פעיל) לביצוע משימות ההכלרה, בבטיחות מרבית, בדייקנות, בקלות וביעילות. "כלורן" הוא הפתרון המשתלם ביותר כיום למניעת סתימות במערכת הטפטוף וטפילים במערכת ההשקיה. חברת דשנים וחמרים כימיים מספקת את התמיכה והשירות האיכותיים למערכת ה"כלורן", אנשי השירות של החברה, דואגים להתאים לכל לקוח את סוג המתקן והמינונים הנכונים עבורו.

לפרטים נוספים, ניתן להתקשר לאלכס: 052-4709804

דשנים וחמרים כימיים בע"מ
הזמנות: 1-800-77-88-77
ת.ד. 1428, חיפה 31013
טל. 04-8468178/9 פקס. 04-8468296
www.deshanim.co.il

דשנים וחמרים כימיים בע"מ

Responsible Care

אין אפשרות מעשית לרווח בין הכוורות ולתת אפשרויות גידול גם לאחרים?

"ישראל היא אחת המדינות הצפו־פות בעולם בהיקף הכוורות לנקודת שטח ואין אפשרות מעשית להגדיל או להעמיס עוד כוורות על מנת לאפשר למגדלים חדשים להצט־רף. הבעיה של כושר הנשיאה של השטחים הוחמרה בשנים האחרו־נות על רקע מספר גורמים ובהם השינויים בחקלאות ישראל, שחלו עם הירידה הדרסטית בהיקף הפ־רדסים מ-400 אלף דונם בעשורים האחרונים של המאה העשרים עד לכ-200 אלף דונם השנה. חל גם שינוי בהרכב הזנים של פרי הדר. לא עוד זנים שופעי צוף כמו ולנסיה ושמוטי אלא מעבר לזנים קליפים שהם דלי צוף ובהם - אור. ענף חקלאי שני שחלו בו תמורות מרחי־קות לכת הוא הכותנה. זה בא לכלל ביטוי בירידה בשטחי המזרע וכך גם בירידה דרמטית של צוף מפר־חי הכותנה, שפורחים בסוף הקיץ, תקופה שאין בה פריחה אחרת".

הרצל אבידור מציין כי היקף השטח של הכותנה בשנה שעברה הסתכם בכ-60 אלף דונם לעומת תקופות השיא בענף של כ-600 אלף דונם לפני כ-20 שנה. היו גם שינויים אורבניים: האצת בניה במר־כז הארץ על חשבון שטחים פתו־חים, תרמה להידלדלות הצמחים הצופניים ולכל זה אפשר להוסיף שינויי אקלים בשנים האחרונות ובהם חורפים שחונים ומשקעים שאינם בפיזור מתאים שפגעו בפ־ריחה - והפועל היוצא - פחות צוף ואבקת פרחים".

קרטל בענף הדבורים

אחת הטענות הקשות נגדכם היא שיצרתם קרטל בענף, כדי להגדיל את הרווחים של מספר מצומצם מאד של דבוראים גדולים, החוגגים על חשבון כל חקלאי אחר שמנסה ולא מצליח להשתלב בענף?

הרצל אבידור: "קרטל מותר בענף כי הוא ענף חקלאי. למרות זאת בענף ייצור הדבש אין קרטל ולא יכול להיווצר קרטל מכיוון שכל אחד מ-500 הדבוראים הפעילים רוצה להפיק יותר דבש, כך שלא יכול להיות מצב של תיאום כמות מוצעת לשוק שתשפיע על המחיר. מעבר לכך, הדבוראים המקומיים אינם מצליחים לייצר את הכמות המבוקשת ולכן מתבצע גם יבוא ללא מכס של דבש, כך שהגדרת קרטל אינה מתאימה לענף הדבו־רים".

טוענים שהקרטל גורם לייקור הדבש בארץ עד כדי 35 אחוזים יותר מבארצות הברית?

"הטענה שהקרטל כביכול מביא לייקור הדבש בארץ לעומת מדינות העולם, משוללת כל יסוד. העוב־דות על פי הלמ"ס ונתוני המחירים הרשמיים במדינות המערב, מראות שהמחירים בארץ אינם גבוהים מאלה שמחוץ לישראל ואף נמוכים. בעיקר כשעושים השוואה במחירים ללא מיסי קניה. בארץ יש מס ערך מוסף של 18 אחוזים שאין לו כל קשר למוצר. במדינות העולם אין מע"מ על דבש או מע"מ מופחת. בנוסף, ההשוואה צריכה להיעשות מול איכות של המוצר. אי אפשר להשוות מחיר של דבש מסין, שהוא ברובו באיכות ירודה, למחיר של דבש ישראלי שהוא איכותי מאד. אמנם קיים מכס גבוה על יבוא, אך הוא אינו אפקטיבי, מפני שיש הסכמי סחר בין ישראל ומדינות המערב, האיחוד האירופי ומדינות המרקוסור, וכן הסכם סחר עם ארצות הברית, שמאפשרים יבוא של דבש כדי למלא את המחסור, והיבוא הזה מתבצע ללא מכס כלל. המכס הקיים אפקטיבי רק כלפי היבוא מסין וטוב שכך. אני חוזר וקובע שהדבש מתוצרת סין ירוד ומספר מדינות בעולם, בהן ארצות הברית, אסרו יבוא דבש משם, ואף רצוי מהיבט בריאותי למנוע יבוא כזה".

מוסיף ומדגיש אבידור: "הדבש הוא מוצר משני של הענף. המוצר החשוב יותר הוא שירותי האב־קה שהדבוראים נותנים לחקלאות ישראל. האבקה שתורמת לתוצר חקלאי של שני מיליארד וחצי שקל בשנה".

מפגש הנהלת המשרד עם חקל־אים-דבוראים

שר החקלאות ופיתוח הכפר, יאיר שמיר ומנכ"ל משרדו רמי כהן פגשו בסוף החודש שעבר בחבורה נסערת מאד של דבוראים ותיקים, במהלך סיור בענף המכוורת שהת־קיים במושב אביגדור, שבתחום המועצה האזורית באר טוביה. הס־יור תוכנן עוד לפני שמנכ"ל משרד החקלאות דן בסוגיה להיערכות אחרת של משק הדבש במדינה. לשר ולמנכ"ל הוגש מסמך ולפיו ל-500 המגדלים יש מספר כולל של מאה אלף כוורות. מספר נקו־דות הרעייה כ-6300. ההיקף השנ־תי השל ייצור דבש כ-3500 טונות וערך ייצור דבש ומוצרי מכוורת הוא כ-100 מיליון שקלים מדי שנה.

בועז כנות דבוראי ותיק, בן מושב אביגדור, הציג בפני השר את בנו בן 26 שאותו כינה "צעיר העובדים" במכוורת ואת "ותיק העובדים שלי" אביו אהרון כנות, שבהקמת המדי־נה שירת בחיל הים והיום הוא עדיין פעיל ומציין בימים אלה 89 שנות חיים. בועז, בן 56,הדגיש בפני השר והמנכ"ל ש"חשוב עד מאד לשמור על המסגרת הנוכחית". שי ספק־טור, דבוראי מכפר רות, אמר לשר: "זכור היטב, כולנו בעלי משפחות, אל תפגעו בנו", וכדי שהשר יחשוב יום-יום על ענף הדבש, גילה ספק־טור שהוא מתכוון להציב בלשכת השר כוורת מזכוכית כשהפתח יופנה כלפי חוץ כך ש"הדבורים לא ישרצו בתוך הלשכה, בתוך משרד החקלאות. זו כוורת בטיחותית וא־נחנו הדבוראים נבוא מדי פעם לטפל בה".

חיים אפרת, מוותיקי משרד החקלאות ומנהל תחום דבורים בשה"מ, דיבר בדאגה רבה על הי־עלמות הדבורים. "זה נגרם ממח־לות, טפילים, ריסוסים, הכל פוגע בכוורות. אני מוכן לסייע בשותפויות כי יש לי קשרים רבים וטובים".

צביקה אופיר מאלון הגליל הדגיש כי "ענף הדבש שונה מענפי חקל־אות אחרים. אם מישהו אחר יקבל נקודת מרעה, הדבוראי המקומי ייפגע. זה ענף שקיים יותר מ-120 שנה". אנחנו נציין, כי השנה ימלאו 146 שנה לרדיית הדבורים הראשו־נה בארץ ישראל. הדבוראים הד־גישו כי השנה נסגרו שתי מכוורות גדולות ויש כל העת חילופי דורות בענף.

השר שמיר קטע לרגע את דברי

הדבוראים באומרו: "אין לנו כוונה להרוס את הענף, אלא רק להכניס חמצן". חגי שיצר ממעלה גמלא בגולן הגיב מיד: "לא מתאים לנו שיפתחו את התחום. גם לא כל כך מתאים לנו שנתחיל לייצא דבורים, שזו אחת ההצעות שהועלו במשרד החקלאות". רמי כהן מנכ"ל משרד החקלאות התערב: "ועדת חוץ וב־טחון ביטלה את הוראות החירום והורתה לנו לשנות. לא לעשות רגולציה, לא נקודות מרעה אך למצוא איזון בשטח. הנושא בוודאי יפתח בבתי משפט ואנו החלט־נו לשמוע מכם רעיונות יצירתיים. אנחנו לא נגד. נושא ההתיישבות הוא סופר חשוב".

שמשון ארלינגר סמנכ"ל מוע־צת הדבש ביקש רשות דיבור וגי־לה כי "מאז 1.1.2012 נכנסו לענף 30 מגדלים חדשים. רק אחד מהם נשאר. שינוי -זה בשוליים. זה ענף טוב מאד".

דורון ליבנה דבוראי מכפר ביל"ו התבטא כי "המדינה רוויה. אין מה להוסיף עוד נקודות מרעה". רן פורת ממושב עין יהב בערבה קבע: "יש עומס מטורף של נקודות מרעה ואין די צוף".

נשוב אל הריאיון עם מנכ"ל המו־עצה לענף הדבש -

מסמך היערכות של המועצה

השר והמנכ"ל ביקשו עוד לפני יותר מחודש שתעבירו מסמך שבו ייאמר כיצד אתם מציעים היערכות אחרת של הענף?

הרצל אבידור: "בסיום הסיור של השר והנהלת המשרד במושב אביגדור התבקשתי להכין מסמך שכבר הוגש לשר ולמנכ"ל. במסמך אנו מציעים דרכים שיאפשרו כניסת דבוראים חדשים לענף. הבעיה היא לא מישהו שמתדפק על הדלת, אלא לענות על נקודת חופש העי־סוק. במצב הנוכחי יש מגדלים מת־חלפים בתחום, בעיקר עקב פרישה של דבוראים ותיקים. הגיל הממוצע של מגדלי הדבורים בארץ הוא מהגבוהים. יש בני 60 ו-70 שנה ויש גם רבים בני 80 שנה. מלח הארץ ובאופן טבעי יש פרישה. דבוראים מוכרים כוורות למי שחפץ בכך. אין לצערנו דור המשך".

מה בעיקרי המסמך?

"חילקנו את המסמך לשני מישו־רים. לטווח הקצר: לייעד את כל הכוורות שמתפנות עקב פרישה לטובת מגדלים חדשים ולא לאפ־שר התרחבות של מגדלים קיימים. הגדרה של מגדל חדש היא שד־בוראי שאינו מגדל או שבידיו עד 100 כוורות. לטווח הארוך - ליצור מקומות חדשים של רעיית דבורים והעשרת צמחי צוף בעיקר בדרום באזורים חקלאיים ואורבניים כאחד. הצענו גם להגביר את הפיקוח ולא־תר נקודות הצבה שאינן פעילות על מנת ליצור מאגר למגדלים חד־שים. אני מקווה שההצעות שהוגשו יאפשרו להמשיך בתהליך החקיקה שהוא מאד חיוני לענף ושלא נגיע למצב של ביטול הצו והיעדר חקי־קה. אני עדיין נוטה להאמין שמשרד החקלאות, המייצג את החקלאות ואת החקלאים וכן את ההתיישב־בות הציונית שבפריפריה הרחוקה, לא ייתן יד לפגיעה אנושה בציבור הדבוראים ובעתיד גידול מזון מן הצומח בישראל ובשאר ענפי הת־עשייה הקשורה לענף זה כמו רפו־אה, שינוע, קוסמטיקה, פלסטיק ועוד. החוק המוצע בא להחליף צו. מהותית - אין שינוי בין הצו לחוק. זה לא מהפך".

הרצל אבידור, בן 63. מנכ"ל המועצה ליצור ושיווק דבש זה ארבע שנים וחצי. בעבר היה יועץ בכיר של שלושה מנכ"לים במשרד החקלאות -יוסי ישי, יצחק(איצ'ה)לידור ויעל שאלתיאלי לאורך תקופה של עשר שנים. הרצל ניהל משך ארבע שנים את אגף הכלכלה במועצת הפרחים. לפני כן היה ראש צוות במינהלה להס־דרים של חובות הקיבוצים והמושבים ושנים במחלקה להתיישבות. לאבידור תואר ראשון מהפקולטה לחקלאות ותואר שני במינהל עסקים. מתגורר במושב סתרייה. נשוי לבתיה, בעבר אשת מחקר רפואי בחברות תרופות. אב לשתי בנות ושישה נכדים. הבת הבכורה אפרת, בת 36, נשואה+3 עוסקת בנטורופתיה והבת השנייה יערה, בת 32, נשואה+3 פעילה בניהול משאבי אנוש באוניברסיטת תל-אביב.

מאפייני התייקרויות במחצית שנת 2013 לעומת תקופה מקבילה אשתקד - **מדדי מחירים ופערי תיווך**

רפי שטרנליכט, גמלאי של משרד החקלאות,
(לשעבר כלכלן בחטיבה למחקר כלכלה ואסטרטגיה)

מדד תוצרת חקלאית טרייה

מחצית שנת 2013 התאפיינה בהתייקרות של (+6.2%) בסעיף תוצרת חקלאית טרייה (*) לעומת ירידה של 2.6% בתקופה מקבילה אשתקד ובהשוואה להתייקרות מתונה יותר במחצית שנת 2013 במדד המחירים לצרכן +1.31% (ראה לוח 1).

התייקרות מדד התוצרת החקלאית הטרייה בשנת 2013 הושפעה מהתייקרויות מוצרי בעלי חיים ובמידה ניכרת מהתייקרות סעיף "ירקות ופירות טריים" שעלה בכ- 6.88 % (בזה עלה סעיף הירקות הטריים בכ- 7.71% והפירות הטריים התייקרו בשיעור של 5.13%).

מחצית שנת 2013 אופיינה בהתייקרות מרבית הירקות הטריים: בצל 35.5%, קישואים 12.8%, גזר 12.8%, כרובית 11.6%, כרוב 11.6%, חסה 8.0%, תפו"א 6.9%, עגבנייה 4.5%, מלפפון 2.8%, פלפל ירוק 2.7%. לעומת זאת ירדו מחירי החצילים ב כ 6.3%.

במחירי הפירות הטריים הסתמנה

<<<

לוח 1: שינויים במרכיבי מדד המחירים לצרכן בגין תוצרת חקלאית טרייה - סעיפים עיקריים חדשים ינואר - יוני 2013 שינוי חודשי וחצי שנתי, כל תקופה לעומת קודמתה (באחוזים) (הבסיס ממוצע 2010=100)

			שעור שינוי חודשי						שעור שינוי
		משקל חדש	ינואר	פברואר	מרץ	אפריל	מאי	יוני	חצי שנתי
	שם הפריט	מ-I/2013	2013						2013 / 2012
	מדד כללי	1000.0	(0.2)	-	0.2	0.4	0.1	0.8	1.3 / 1.7
	מדד תוצרת חקלאית טרייה	64.0	2.6	2.3	(0.9)	2.0	(0.4)	0.6	6.2 / (2.6)
א.	ירקות ופירות טריים	20.40	12.4	0.8	(2.9)	3.8	(0.7)	(0.6)	6.88 / (6.48)
	ירקות טריים	13.04	12.2	(2.3)	(4.1)	2.3	(4.4)	(2.5)	7.71 / (0.97)
	פירות טריים	7.36	9.4	7.6	(0.5)	6.9	6.0	5.1	5.13 / (12.85)
ב.	מוצרים צימחיים ואחרים	4.36	(7.9)	3.1	(1.4)	(0.1)	0.2	0.1	(3.21) / 2.61
ג.	תוצרת טריה של בשר עופות ודגים	21.76	(0.7)	5.1	(0.1)	1.9	0.1	0.1	9.78 / (1.12)
ד.	חלב ומוצרי חלב*	14.33	0.4	0.6	1.1	0.6	(0.8)	1.4	4.99 / (1.89)
ה.	ביצים	2.83	(8.7)	0.4	(0.2)	-	(0.3)	0.7	(3.29) / 3.34
ו.	דבש	0.30	(5.3)	0.9	(0.4)	(0.5)	(0.3)	0.9	(3.97) / 1.55
ז.	מזון ללא ירקות ופירות	136.3	0.2	1.1	(0.4)	1.0	(0.2)	0.8	4.82 / 0.13

מקור: ל.מ.ס

הוזמנו לראות אותנו
בתערוכת יבול שיא
מגן חרוב 6.11.2013

YAMITELI
Filtration and Water Treatment

"ימית, אלי סינון"

שדרוג מסננים אוטומטים -
שדרג את המערכת הקיימת על פי צרכייך

- שיפור ביצועים -100% ניקיון בכל שטיפה
- חסכון בתפעול ובתחזוקה - באנרגיה, המים, בזמן ובשמירה על שלמות הרשת
- גמישות בתפעול ובתחזוקה
- שדרוג המערכת ללא פגיעה במפרט הקיים

רשימה חלקית של לקוחות מרוצים ששדרגו את המערכת:
קיבוץ מירב-גדי, עין גב-מיקי, הסוללים-ג'קי, מושב שדה יעקב-שאול, מושבה יוקנעם-לבעמי, גבע-איצ"ן, אל"ץ-גיל, רשפים-מויס, טירת צבי-רלי, מסילות-גיורא, גן שמואל-יהודה, רעים-ניב, צרעה-רמי, בני דרום-אבישי, מושב טל שחר-יניב, יקום-אודי, ברקאי-אמרי, מושב שחר-יואל, הדרי בטחה-נתי.

אחרי שדרוג

לפני שדרוג

לייזר: 054-4555173, סני: 054-6620627, משרד: 09-8781758, פקס: 09-8781682

תרשים 1: יחס מדדי מחירים של גבינות רכות לעומת חלב 1/1995 - 6/2013 100=1995-1

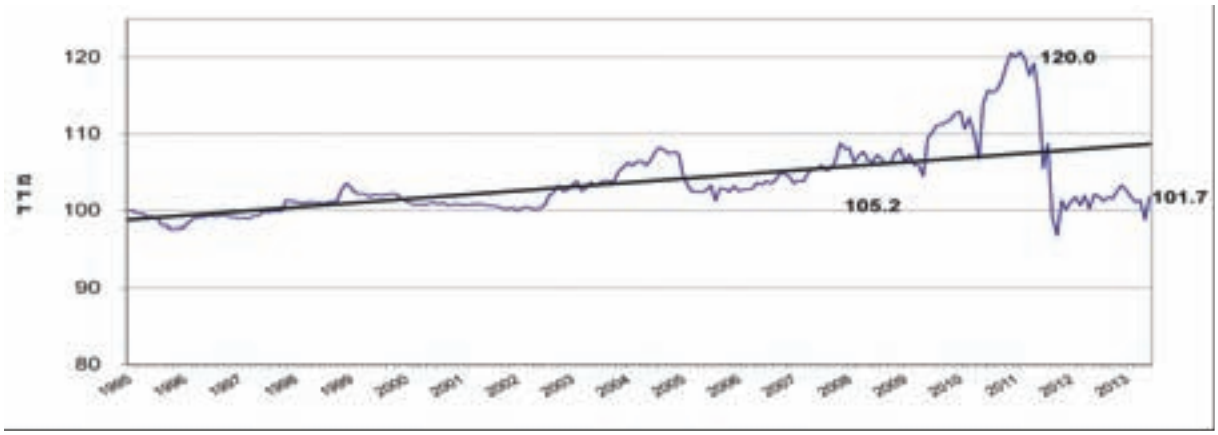

במחצית שנת 2013 מגמה מעורבת, שאופיינה בהתייקרות מרבית הפי־רות הטריים: לימון 26.9%, אבוק־דו 25.8%, אבטיח 14.8%, תז"ים 14.3%, אפרסק 7.3%, אשכולית 5.5%, שזיף 0.8%, לעומת זאת היי־תה הוזלה של אגסים 10.3%, מלון 10.6%,בננה13.3%, ענבים 16.5% ותפוחים 18.3%.

(*) הערה: מדד תוצרת חקל־אית טרייה מתבסס על נתוני מדד המחירים לצרכן, אך אינו בר- השוואה עם סעיף המזון וסעיף ירקות ופירות שבמדד, מאחר והוא כולל קבוצה חלקית בלבד מהפריטים הכלולים.

הנתונים של מדד זה, הוכנו ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עבור משרד החקלאות

מבין הסעיפים המתייחסים לתו־צרת בעלי חיים, עלה סעיף "חלב ומוצריו" בשנת 2013 ב כ 5.0%. בכלל זה הייתה התייקרות של 4.6% בחלב והתייקרות של כ 15.9% בג־בינות רכות.

ראוי לציין את השינויים ביחס מדדי המחירים של גבינה רכה לעומת החלב במהלך ההתפתחות הרב שנתית של: בין השנים 1995-2003 הייתה התייקרות צמודה ומ־שנת 2008 הפער התרחב לשיא של 1.20 בחודש מרץ 2011. בחו־דש יוני 2013, ירד היחס ל 1.01.7 (ראה תרשים 1).

סעיף "תוצרת בשר עופות וד־גים" עלה בשנת 2013 בשיעור של 9.78%,(בזה, "סעיף עופות " עלה ב כ 24.7%). מחירי הד־גים הטריים ירדו ב 10.22% לאחר התייקרות של 1.0% בשנה קודמת במחירי הדבש נרשמה הוזלה של ב כ 3.97% לאחר התייקרות של כ 1.55% בשנה קודמת, הביצים הוזלו ב כ 3.29% לעומת התייקרות של 3.34% שנה קודמת.

ההתייקרות המצטברת של מדד מחירי התוצרת החקלאית הטרייה בתקופה של ינואר 2006 עד יוני 2013 (בסיס 100 = 12/2005) הס־תכמה ב כ 42.7% בהשוואה להת־ייקרות מקבילה של 20.3% במדד הכללי, גידול של פי 2.1. ההתייק־רות בסעיף מזון (ללא ירקות ופי־רות) הסתכמה ב כ 35.1%.

בתקופה ינואר 2006 עד יוני 2013 התייקר סעיף פירות וירקות טריים ב כ 47.3% בזה התייקרו הפירות הטריים ב כ61.6%, לעומת התייק־רות נמוכה יותר של הירקות הט־ריים ב כ 41.3%.

מדדי מחירים של תשומות בחקלאות,מחצית שנת 2013 לעומת תקופה מקבילה אשתקד

מדד מחירי תשומות בחקלאות - ס"ה, עלה במחצית שנת 2013 ב כ 5.4% לעומת 3.8% בתקופה מק־בילה אשתקד. (מדד התשומות - ס"ה,ללא שכר עבודה עלה ב 5.5%)לעומת עליה של 3.2% בתקופה מקבילה אשתקד).

שכר עבודה שמשקלו הנו הגדול בסל התשומות לחקלאות, התייקר בשנת 2013 ב כ 4.81% בהשוואה ל כ 6.23% בשנת 2012. משקל תרומת סעיף זה להתייקרות מדד התשומות לחקלאות - ס"ה, הסת־כם בשנת 2013 ב- 25.65% הנמוך בהשוואה למשקל סעיף זה במדד התשומות - ס"ה 25.79%.

סעיף המספוא שהוא שני בגוד־לו במדד זה, התייקר ב כ% 10.3 הגבוה בשיעור ניכר בהשוואה להו־זלה של 0.4% בשנת 2012 ומש־קל תרומת סעיף זה להתייקרות מדד התשומות לחקלאות - ס"ה ב- 2013 הסתכם בכ - 22.48% הגבוה ממשקל סעיף זה במדד התשומות - ס"ה 21.47%. במילים אחרות סעיף זה תרם לכ- 2.22% מתוך 5.4% התייקרות מדד התשו־מות שהם כ- 41.3%.

בסעיף המים נרשמה בשנת 2013 (ממוצע ינואר-יוני) התייקרות של 8.2% הנמוכה בהשוואה להתייק־רות של 9.5% בתקופה מקבילה אשתקד.

מדד התשומות בענפי הצומח התייקר בשנת 2013 בכ-3.9% לעומת התייקרות של 5.9% בתקו־פה מקבילה אשתקד. ההתייקרות בשנת 2013 של מצרף זה הושפ־עה בעיקר מהתייקרות נמוכה יותר בסעיפים מים, דלק ושמנים וחומרי אריזה. סעיף המים תרם להתייק־רות מדד ענפי הצומח 0.74% מתוך 3.90% שהם כ-.18.9% (ראה תר־שים 2).

תנאי סחר של ענף החקלאות - אומדן

תנאי הסחר במחצית שנת 2013 (בממוצע), נאמדו בשיפור מתון

<<<

מלפפון מורכב על כנת נורית
לסבילות משופרת

www.almogdvir.co.il © כל הזכויות שמורות לחישתיל בע"מ 2013

חישתיל HISHTIL 40 שנה
מיליארד שתילים אינם טועים

שרות לקוחות דרום טל: 08-6747555, פקס: 08-6747540
שרות לקוחות צפון טל: 03-9373136, פקס: 03-9373127
www.hishtil.co.il

תרשים 2 : התפתחות ריאלית של מדדי תשומות נבחרות לחקלאות ינואר -2007 יוני 2006

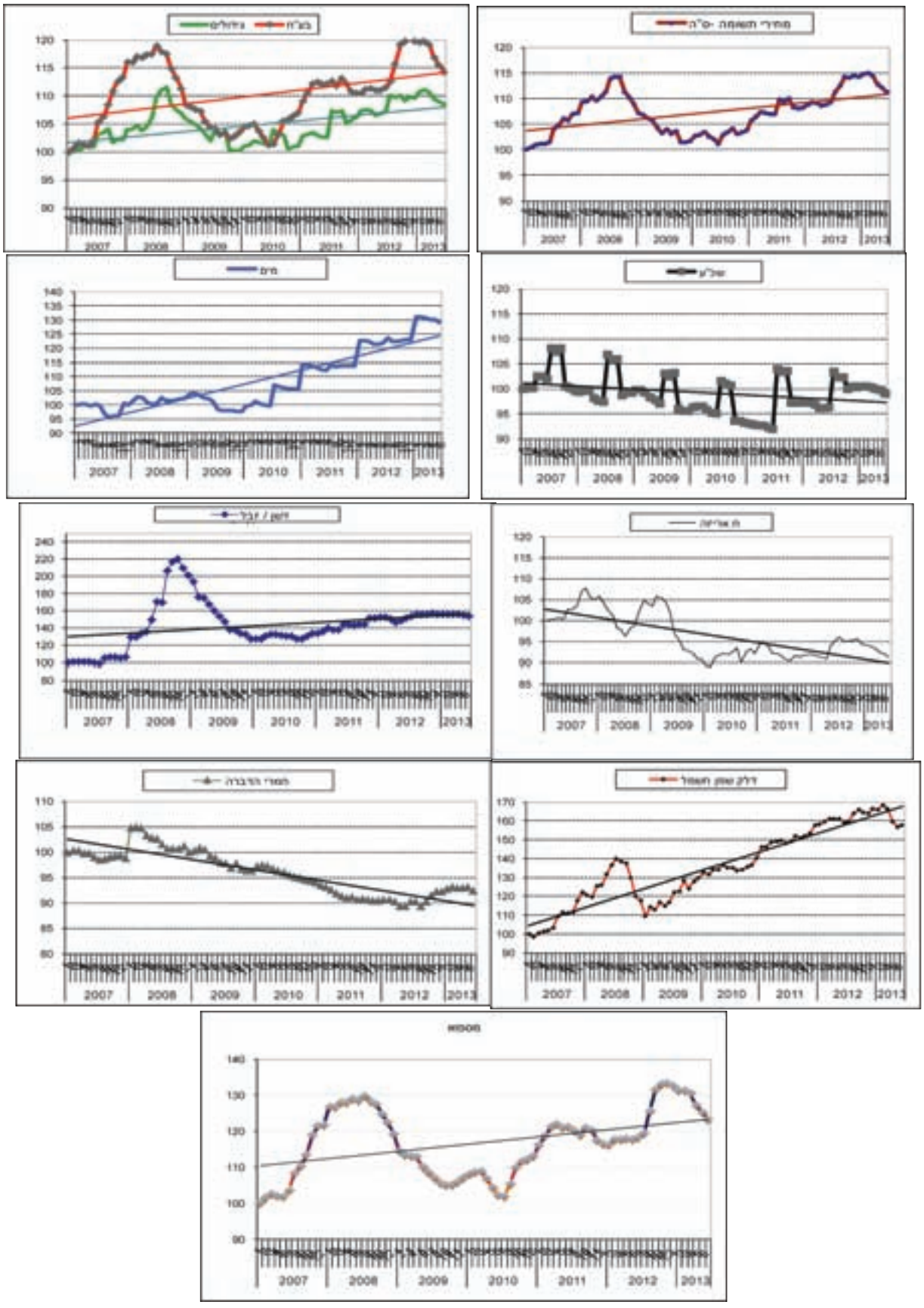

לוח 5 א' פער התווך הקמעונאי (1) של ירקות ופירות טריים במחצית 2013 לעומת תקופה מקבילה אשתקד

	משקל במדד	2012	2013						
	ס"ה = 1000	ממוצע ינואר-יוני 2012	ינואר	פברואר	מרץ	אפריל	מאי	יוני	ממוצע ינואר-יוני 2013
ירקות טריים	8.76	49.2%	35.8%	54.0%	40.4%	40.9%	43.8%	43.2%	43.0%
תפוחי אדמה	2.32	63.1%	45.5%	56.0%	44.6%	22.4%	19.2%	26.2%	35.7%
עגבניות	2.32	59.7%	28.6%	74.1%	37.0%	29.2%	50.2%	46.1%	44.2%
מלפפונים	1.35	42.8%	32.9%	30.0%	25.5%	70.5%	45.2%	42.5%	41.1%
בצל יבש	0.89	31.8%	11.6%	4.4%	34.7%	40.1%	31.8%	44.9%	27.9%
פלפל ירוק	0.98	40.2%	66.8%	53.9%	44.0%	26.5%	73.7%	63.7%	54.8%
קשואים	0.41	75.5%	47.7%	91.3%	77.6%	78.5%	60.1%	52.1%	67.9%
גזר	0.49	105.5%	96.8%	115.4%	103.7%	105.0%	96.5%	71.5%	98.2%
פירות טריים	7.56	38.8%	50.6%	47.3%	41.9%	41.4%	35.9%	30.6%	41.3%
פירות העונה	5.90	38.3%	52.9%	43.8%	40.2%	38.8%	39.4%	31.0%	41.0%
תפוחי עץ	1.54	34.7%	47.8%	36.8%	35.9%	25.6%	22.2%	51.1%	36.6%
בננות	0.79	69.6%	71.8%	63.5%	50.6%	73.0%	96.4%	100.9%	76.0%
אבטיחים	0.89	105.8%	^	^	^	^	71.8%	25.2%	48.5%
מלונים	0.34	51.4%	^	^	47.1%	40.5%	59.2%	73.2%	55.0%
אפרסקים	0.85	38.9%	^	^	^	^	34.9%	12.2%	23.6%
שזיפים	0.36	59.7%	^	^	^	^	^	37.8%	37.8%
אגסים	0.44	30.5%	38.7%	38.0%	33.0%	39.8%	22.5%	^	34.4%
פירות שונים	1.66	39.5%	45.5%	55.8%	45.8%	46.6%	23.9%	28.4%	41.0%
תפוזים	0.42	67.5%	^	^	43.7%	43.4%	46.7%	^	44.6%
פרי הדר אחר	0.87	44.5%	38.3%	56.4%	48.9%	57.9%	^	^	50.4%
אבוקדו	0.37	41.0%	55.6%	55.1%	43.1%	36.9%	19.0%	28.4%	39.7%
ס"ה ירקות ופירות טריים	16.3	43.1%	40.8%	51.4%	41.0%	41.1%	39.9%	35.9%	41.7%

(1)פער התווך הקמעונאי מתקבל מהיחס של מחיר צרכן חלקי מחיר סיטוני פחות 1 משוקללים במשקלות מדד המחירים לצרכן. מקור הנתונים: מחירים לצרכן - ל.מ.ס. מחירים סיטוניים - משרד החקלאות, היחידה לשיווק תוצרת חקלאית

של % 0.7 לעומת הרעה של 5.6%, בתקופה מקבילה אשתקד. תנאי הסחר מתקבלים מהיחס בין שינוי במחירי התפוקה (הנגזרים כאן משינוי מדד מחירי תוצרת חקלאית טרייה) חלקי השינוי במדד מחירי התשומה (ללא שכ"ע).

א' תנאי הסחר ביצוא החקלאי

אומדן בשנת 2013 (ינואר-יוני בממוצע), נרשמה הרעה של כ 6.2% לעומת הרעה של כ 3.8% בתקופה מקבילה אשתקד (תנאי הסחר ביצוא = שינוי בשע"ח משוקלל 0.75 יורו ו 0.25 דולר, מחולק בשינוי מדד מחירי תשומת ענפי הצומח).

פער התיווך הקמעונאי במחצית שנת 2013

פער תיווך קמעונאי של ירקות ופירות טריים היה נמוך בשנת 2013 (41.7%) לעומת 2012 (43.1%) בזה הפער של הירקות טריים היה נמוך יותר בשנת 2013 (43.0 %) לעומת 2012 (49.2%). בפירות טריים היחס גבוהה בשנת 2013 41.3% לעומת 38.8% בשנת 2012 (ראה לוח 5 א').

בשנת 2013 (ממוצע ינואר - יוני) בלטו הפערים הבאים: גזר 98.2%, בננות 76.0% קישואים 67.9% מלונים 55% פרי הדר אחר 50.4% אבטיחים 48.5%, תפוזים 44.6% עגבניות 44.2%.

בתרשים 3 שלהלן מובא הפרש ריאלי בין מחיר לצרכן למחיר סיטוני (₪ לק"ג, במחירי יוני 2013) כולל קו מגמה, ופער התווך באחוזים במוצרים נבחרים בתקופה ינואר 2010 - יוני 2013.

בתרשים 4 שלהלן מסתמן שבד"כ פער התיווך הקמעונאי גבוה בירקות טריים בהשוואה לפירות טריים (להוציא חודש ספטמבר 2010, חודש אוקטובר 2011 ו פברואר 2013).

בתרשים 5 שלהלן, פער התיווך הקמעונאי של פירות העונה היו גבוהים בהשוואה לפירות שונים מהחודשים אפריל 2010 עד ספטמבר 2010, חודשים אפריל 2011 - ספטמבר 2011,יוני 2012-אוגוסט 2012 וחודשים ינואר-פברואר 2013.

תרשים 6 שלהלן, משקף ירידה מתונה בתקופה הנסקרת בפער התיווך בירקות טריים, שהוא ברמה גבוה יותר, לעומת כמעט יציבות במגמה המשתקפת בפירות טריים.

תרשים 7 שלהלן משקף פער תיווך קמעונאי נמוך יותר בירקות טריים בשנת 2013 לעומת 2012. בפירות טריים היחס הפוך בשנים אלה.

תרשים 8 שלהלן משקף פער תיווך קמעונאי דומה בפירות העונה בהשוואה לפירות שונים בשנת 2013 לעומת יחס שונה ביניהם בשנת 2011.

<<<

תרשים 3: הפרש ריאלי בין מחיר לצרכן למחיר סיטונאי (₪ לק"ג, במחירי יוני 2013), כולל קו מגמה ופער התווך באחוזים – מוצרים נבחרים: ינואר 2010 – יוני 2013

תרשים 4 פער התיווך בסעיפים עיקריים, בחודשים ינואר -2010 יוני 2013 בחוזים

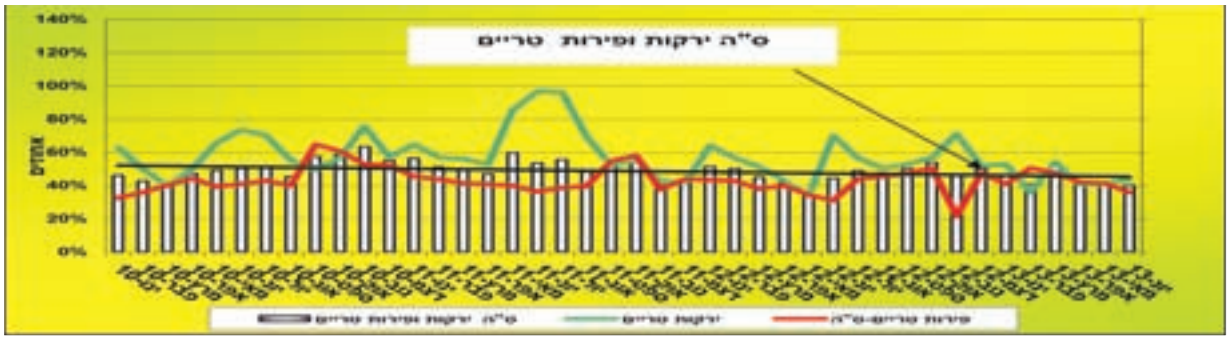

תרשים 5 : פער התיווך בסעיפים עיקריים, בחודשים ינואר 2010 - יוני 2013 באחוזים

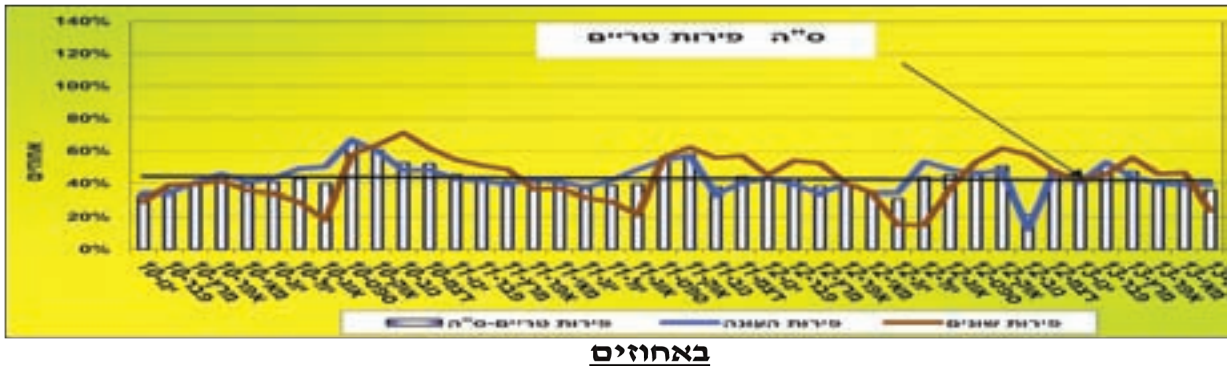

באחוזים

תרשים 6: מגמות פערי התיווך בירקות ופירות טריים, ינואר -2010 יוני 2013

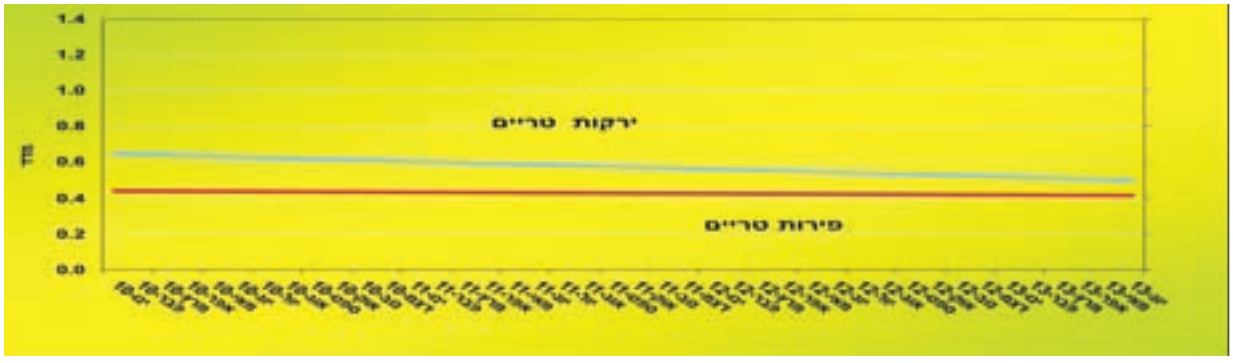

תרשים 7 :פער התיווך בסעיפים עיקריים, בשנים 2012 ו 2013 מחצית שנה (אחוזים)

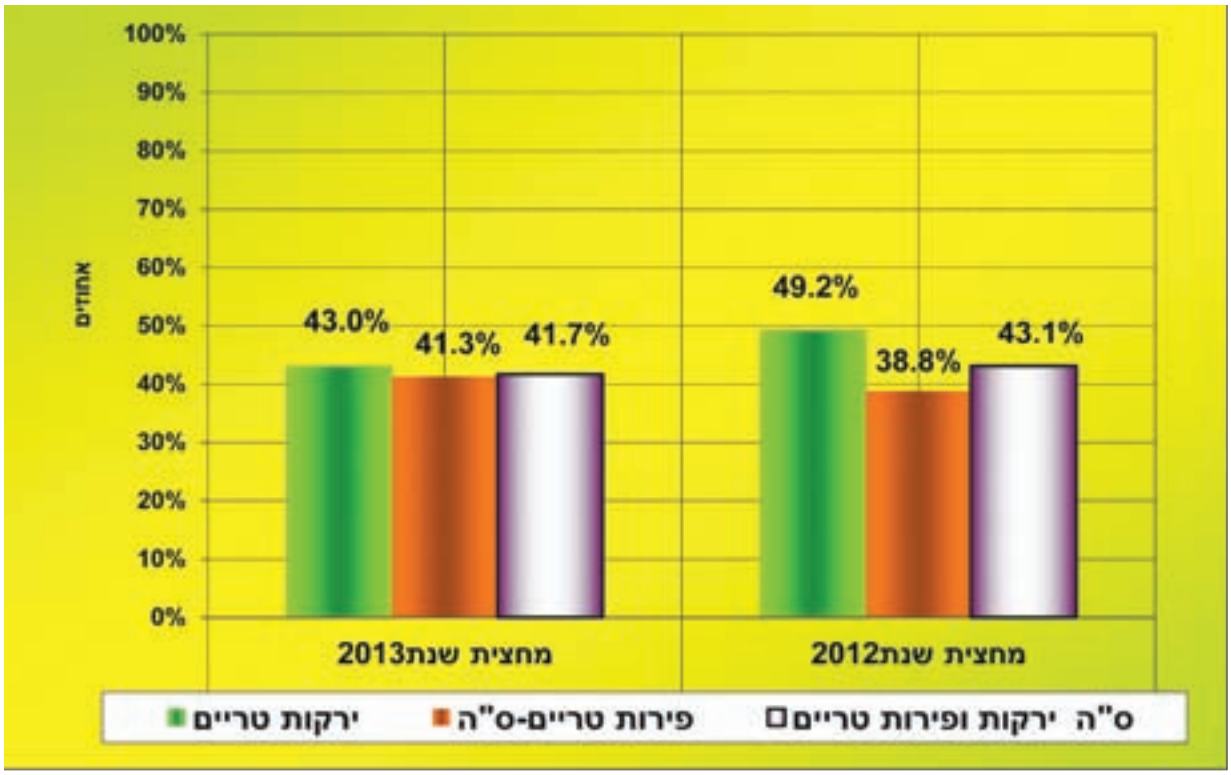

תרשים 8 :פער התיווך בסעיפים עיקריים, בשנים 2012 ו 2013 מחצית שנה (אחוזים)

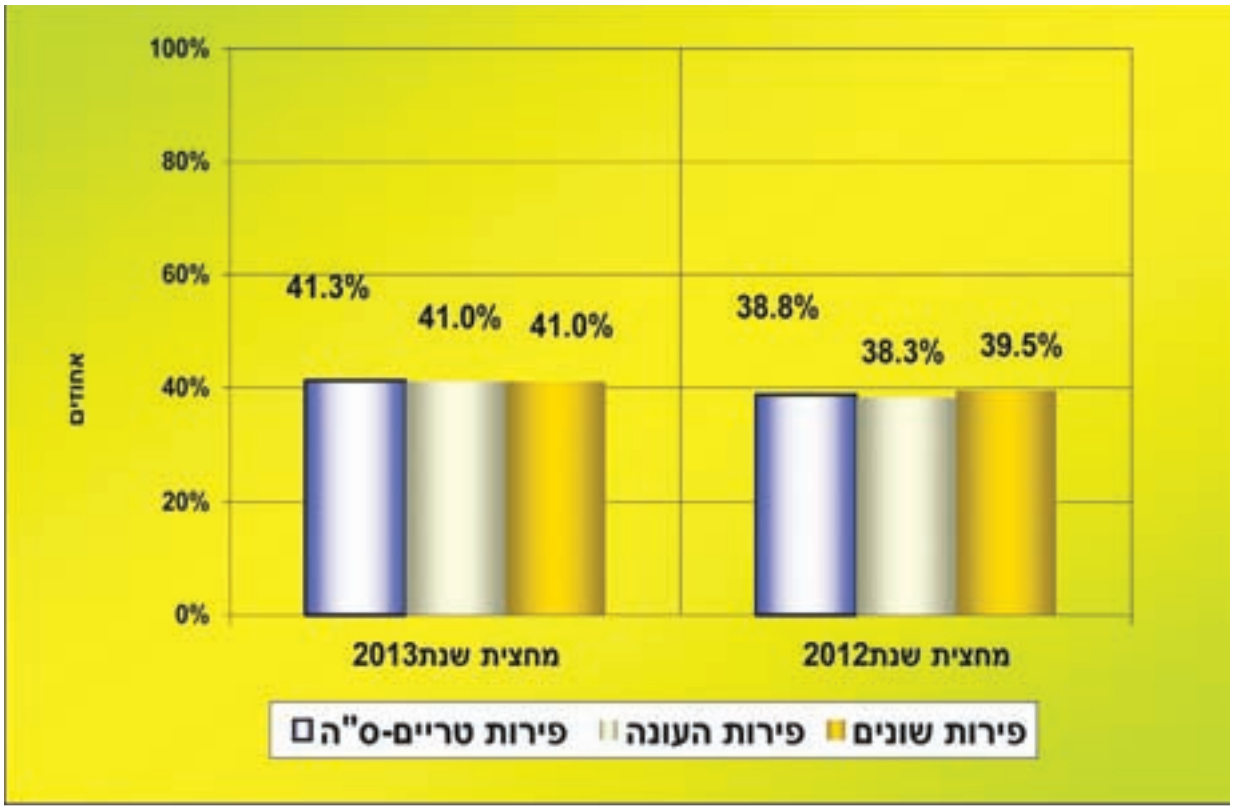

בואו לראות אותנו בתערוכת
יבול שיא מעין חרוד 6.11.2013

RHINOTIRE™
מיגון צמיגים

הסוף לפאנצ'רים לכל חיי הצמיג !!!

שיטה ייחודית לציפוי צמיגים באמצעות פולימר כנגד פאנצרים
הניתנת ליישום בצמיגים משומשים וחדשים בכל סוגי הרכב
באחריות מלאה למשך כל אורך חיי הצמיג

נבדק ואושר על ידי מוסד הטכניון

ד"ר זמיר קוזן
מנהל מכון המתכות הישראלי

" היום אני נוסע בביטחון מלא
בשדות ובשטח ללא חשש
מאובדן זמן עבודה ופאנצ'רים "

נוסעים ללא פאנצ'ר !

- ריינו טייר מבטיח מניעת תקרים (פאנצ'ר) לכל חיי הצמיג
- ריינו טייר משפר את האחיזה בכביש
- ריינו טייר ניתן ליישם על כל צמיג טיובלס משומש / חדש
- ריינו טייר מאריך את חיי הצמיג ומגן עליו מפני התחממות יתר וסכנת התפוצצות
- ריינו טייר חומר אקולוגי הניתן למחזור

Rhinotire Inside

לצפיה בסרטונים
סרוק עם הסמארטפון

רח' הסוללים 4 תל אביב
טלפון : 03-6243634 פקס : 03-6243635
office@rhinotire.co.il ,www.rhinotire.co.il

הנחיות הגנת הצומח לעגבניות בבתי צמיחה - שתילות סתיו

יואל מסיקה - יחידת GRO N TEC זרעים גדרה

כללי

כמדי שנה, עם בוא הסתיו, אנו צפויים להופעת מחלות נוף בעגבניות, תחילה (בחודשים אוגוסט-ספטמבר) נראות מחלות המתפתחות גם בתנאי חום ולחות בינונית, כגון קימחון/קימחונית, ובהמשך העונה מופיעות המחלות עובש עלים, חלפת וסטמפיליום. עם ההתקררות והופעת הטללים והגשם (בחודשים אוקטובר-נובמבר) מתחילות להופיע מחלות "אוהבות לחות" וטמפרטורות ממוזגות (15-25 מ"צ), כגון מחלת הכימשון בעגבנייה. במרכז החורף (דצמבר-ינואר) מופיעות מחלות אוהבות לחות גבוהה ומים חופשיים, אשר "מסתדרות" גם בטמפרטורות נמוכות יחסית (5-15 מ"צ), כגון מחלת העובש האפור ומחלות הארוויניה והניקוד הבקטרי.

מידע זה נועד לרענן את המידע למגדלים, לגבי הצפוי לקראת עונת החורף ועל דרכי התמודדות למניעת נזקי מחלות הסתיו/חורף בעגבניות.

קימחון/קימחונית

הקמחונית פעילה בעיקר בעונת הקיץ ובסתיו ומתפתחת בעיקר בעלים תחתונים ומבוגרים, ואחר-כך עולה לעלים העליונים. תסמיני המחלה נראים בצורת כתמים צהובים בצד העליון של העלה, כשבצדו התחתון נראים כתמים לבנים(נושאי הנבגים ונבגי הפטריה). במחלת הקימחון, לעומת זאת, נראים כתמים לבנים(תפטיר הפטריה, נושאי הנבגים והנבגים) על צדם העליון של עלי העגבניה. חשוב למנוע את ההתפתחות הראשונית של המחלה כאשר הנגיעות נמוכה, על-ידי הורדת עלים נגועים וריסו-

<<<

קימחונית

סטמפיליום

זרעים גדרה מלווה אותך

גם ברשת!

אנו שמחים להזמינך לבקר באתרנו החדש:

www.zeraim.com

באמצעותו תוכל/י להתעדכן בתחזית מזג האוויר מאזורים שונים ברחבי הארץ, לקרוא מאמרים מקצועיים, להכיר את מוצרי החברה, הכוללים מגוון רחב של מוצרי הגנת הצומח ועוד.

בברכת שנה פוריה ומוצלחת, עם תוצרת איכותית נהדרת.
זרעים גדרה

זרעים גדרה
זני איכות

syngenta

FARMING THE FUTURE

אנשי המכירות לשירותך > מנהל שוק ישראל, **אמיר פרכטמן** 052 6179225
איזור הצפון, **חגי קינל** 052 2247523 / איזור הדרום, **אוריאל סוויסה** 052 6823754
איזור הערבה, **ארנון להב** 052 8730927, **יוגב קליין** 052 4260200
איזור המרכז, **וודיע גאזווי** 052 6179263 / שירות לקוחות, **אורלי זריהן** 08 9446288

ניקוד בקטרי

כימשון עלה

חלפת עלה

סים סדירים בתכשירים מקבוצות שונות, כגון תכשירי גופרית נוזלית המורשים לגידול, או קבוצת הטריאזולים (כדוגמת אופיר,אטמי, סקור), או קבוצת הסטרובילורינים כדוגמת העמיסטאר או פריורי אקסטרא (המכיל בתוכו גם את התכשיר אטמי - המדביר גם הוא את המחלה) וקבוצות חדשות/ייחודיות כדוגמת נץ, ופולאר. חשוב לבצע החלפות בתכשירים בין הקבוצות השונות ולא בתוך אותה קבוצה, כדי להימנע מהיווצרות עמידות ולשמירה על התכשירים.

ניתן ליישם את התכשיר עמיסטאר בהגמעה במינון של 150 סמ"ק לדונם, או את הפריורי אקסטרא במינון של 100 סמ"ק לדונם. בניסיונות שנעשו בעגבניות ופלפל נמצא כי יישום התכשיר בהגמעה יעיל בהדברת המחלה באופן משמעותי בהשוואה לריסוס, מכיוון שהוא נקלט ע"י מערכת השורשים של הצמח לאורך זמן (כשלושה שבועות עד חודש) ומובל לכל חלקי הצמח, לעומת יישום בריסוס אשר נמצא בצמח זמן קצר בהרבה ואינו נע לעלים צעירים שלא רוססו.

עובש עלים

תסמיני המחלה נראים ככתמים נקרוטיים שצבעם צהוב בצדו העליון של העלה, בעוד שבצדו התחתון נראה רק צבע אפור/חום בהיר שמשמעו נושאי הנבגים ונבגי הפטריה. בכדי להימנע מנזקי המחלה מומלץ לבצע טיפולי מניעה בתכשירים המניעתיים - ברבו, או מנקוזב. מבין התכשירים הסיסטמיים ניתן למנות את התכשירים מקבוצת הטריאזולים כדוגמת סקור, וקטרה, פוליקור. מקבוצת הסטרובילורינים ניתן לטפל בעמיסטאר או קומודור (המכיל בתוכו גם את הברבו). סיגנום וטלדור הינם תכשירים סיסטמיים נוספים היעילים בהדברת המחלה.

סטמפיליום (Stemphylium)

מחלה זאת דומיננטית מאוד בשנים האחרונות ומופיעה בעיקר בבתי רשת ופחות בחממות.

<<<

חדש בביו-בי

הדברה ביולוגית משולבת של אקרית הקורים בעגבניה

BioBee
Biological Systems • BioFly

ביו-בי והטבע עובדים בשבילך.

טל' 7-04-6096905 www.biobee.co.il

You Tube

לק סל בטוח !!!

השתיל

הצצה נדירה לתוך משתלת השתיל..

חפשו בגוגל או ביוטיוב "משתלת השתיל"
או סרקו את הקוד לסמארט פון :

להזמנות: 08-9961961 | 054-5662648

בוטריטיס גבעול ופרי

המחלה מתפתחת בד"כ על עלים צעירים, אך יכולה גם להופיע על עלים בוגרים. תסמיני המחלה נראים בצורת כתמים נקרוטיים בקוטר של 3-1 מ"מ, בד"כ עגולים או אליפטיים כאשר שולי הכתם צבעו חום כהה ומרכז הכתם בצבע בהיר (ראה תמונה). המחלה תוקפת רק את העלים בניגוד לניקוד הבקטרי התוקפת את שאר חלקי הצמח, כולל גבעולים ופטוטרות, וגורמת לכתמים כהים ללא צורה מוגדרת. הסטמפיליום מתפתחת היטב בתנאים של לחות יחסית גבוהה, ובניגוד למרבית מחלות הנוף - היא יכולה להתפתח גם בטמפרטורות גבוהות ולכן נראית בהיקפים גדולים בקיץ. הפצת הנבגים נעשית בעיקר באמצעות טיפות מים או רוחות.

דרכי ההתמודדות מבוססות על אמצעי מניעה הכוללים:

א. הימנעות משימוש במתזים המפיצים את נבגי הפטריה.

ב. שימוש בחיפוי קרקע המפחית את הלחות היחסית במבנה ויעיל למניעת מגוון רחב של מחלות נוף.

ג. הדברה כימית המבוססת על מניעת התפרצות המחלה בשלב בו הצמח מפתח רגישות גבוהה למחלה -כאשר הפירות מתפתחים על הצמחים - לכן טיפולי מניעה בתכשירי מנקוזב או ברבו מונעים ומדבירים היטב את ההידבקות הראשונית של העלים במחלה דרך פגיעה בנביטת נבגי הפטריה, אך אינם סיסטמיים - על כן חשוב לבצע כיסוי מיטבי של הנוף בתכשירים אלה. בניסוי שביצענו לאחרונה בעגבניות מהזן מוזה קיבלנו הדברה יעילה מאוד של סטמפיליום בריסוסים של אחת לשבוע בתכשירי מנקוזב/ברבו. מרכיב נוסף בהדברה של המחלה מבוסס על תכשירים סיסטמיים כגון סקור וסיגנום החודרים לתוך העלה ופוגעים ביתר אברי הפטריה. קיימים היום תכשירים המשלבים בתכשיר אחד שני חומרים מקבוצות כימיות שונות ובעלי מנגנון פעולה שונה ובכך משפרות את ההדברה ומגינות על התכשיר מפני התפתחות תנגודת. התכשיר קומודור המשלב בתוכו עמיסטר וברבו, מומלץ ליישום בריסוס ומדביר ביעילות בנוסף לסטמפיליום גם קימחונית ואלטרנריה. התכשיר פריורי אקסטרא המכיל 2 מרכיבים סיסטמיים (עמיסטאר ואטמי), ניתן ליישום בריסוס או הגמעה (במינון 100 סמ"ק לדונם) ומדביר ביעילות גם חלפת, עובש עלים וקימחונית. יישום בהגמעה יפחית התפתחות מחלות קרקע שונות (כגון דוררת או ריזוקטוניה).

חלפת (Alternaria solaniz)

מחלה זאת מופיעה בעיקר בעלים מבוגרים של הצמח(עלים תחתונים). תסמיני המחלה נראים בצורת כתמים חומים כהים ובהם טבעות קונצנטריות אופייניות, בד"כ עגולות, הנראות ככתמים טבעתיים בקטרים שונים שצבעם אפור/שחור. תסמינים אלה עלולים להופיע גם ע"ג הגבעול. בנגיעות גבוהה נתקפים גם הפירות בהם מתפתחים כתמים כהים שקועים. הטמפרטורה המיטבית להתפתחות המחלה היא 28-25 מ"צ. פציעה של העלים, בעקבות סופות חול או נגיעות במזיקים (כגון מנהרנים), עלולים להגביר את הנגיעות במחלה. דרכי ההתמודדות כנגד המחלה כוללות:

א. הדברת מזיקים הגורמים לפציעת העלים.

ב. סניטציה: הסרת עלים וקטעי צמחים נגועים והרחקתם מהחממה.

ג. הדברה כימית: שיטת הדברה והתכשירים זהים לאלה הניתנים כנגד מחלת הסטמפיליום. אליהם ניתן להוסיף את התכשירים הסיסטמיים מקבוצת TEBUCONAZOLE (פוליקור ודומיו)אובתכשיריCYMOXANIL (מנקור ודומיו) המשולבים בד"כ עם תכשירי מנקוזב.

כימשון

גורם המחלה הוא הפטרייה Phytophthora infestans. סימני המחלה בעגבניה: בעלים נגועים מופיעים כתמים חומים המוקפים בהילה אפורה - ירוקה, על גבי הגבעולים או הפטוטרות ישנם כתמים חומים כהים ומוארכים. עם התפתחות המחלה בשדה, ניכרת כמישה כללית של הצמח. בפירות העגבניה מופיע ריקבון מוצק בצורת כתמים ירוקים עד חומים, בד"כ בעלי צורה מחוספסת. בחדירת גורמים משניים הריקבונות בפירות הופכים לרכים. המחלה תוקפת את הצמחים מעונת הסתיו והחורף בבתי צמיחה הנשתלים בקיץ ונכנסים לסתיו עם נוף צפוף, בהם הלחות גבוהה. חלקות מגדלים אשר אינם מודעים לסכנה ואינם מבצעים טיפולי מניעה, נתקפות במחלה, אשר מתפשטת במהירות וגורמת לנזקים קשים לצמחים.

תנאי סביבה האופטימאליים להתפתחות המחלה הם לחות גבוהה הגורמת להיווצרות מים חופשיים ע"ג העלים למשך מספר שעות, וטמפרטורות שבין 25-15 מ"צ.

ההתמודדות המקובלת ביותר נגד מחולל המחלה היא טיפולים בתכשירי הדברה. כיום יש מגוון רחב של

<<<

חקלאים ומגדלים: בואו והצטרפו למרוץ ל-25 מיליון עד סוף השנה.

בחודש הבא יצא משרד החקלאות ופיתוח הכפר בקול קורא לחקלאים לנצל את יתרת תקציב המענקים למיכון חוסך כוח אדם לשנת 2013 - ואתה יכול להרוויח!!!

מענקים בסך 25 מיליון ₪ יחולקו לחקלאים עד סוף השנה הזדרז וממש את זכאותך!

BULLDOG, פתרון הריסוס האידיאלי מבית GOLDONI איטליה.

מאושר למענק ע"י משרד החקלאות ומשווק בישראל ע"י חברת רם אפ בע"מ

- מהירות נסיעה 30 קמ"ש
- תיבת הילוכים בעלת 6 מהירויות
- יכולת הרמה בזרועות 500 ק"ג
- בעל יכולת עבודה בשיפועים גדולים במיוחד
- חלוקת משקל מצויינת
- זווית סיבוב של 45 מעלות
- מערך ריסוס הכולל 16 דיזות המכסות את כל שטח הגידול
- משאבה חזקה במיוחד(50 bar) מתוצרת חברת קומט-איטליה.
- משקל כולל של הכלי 750 ק"ג
- טורבינת רוח בקוטר 400 מ"מ
- ניר הפרדה למפוח המאפשר עבודה עם רובה ריסוס או בום
- וסת לחץ
- מיכל בעל קיבולת 200 ליטר
- גוף המרסס מגולוון

בואו לראות אותנו בתערוכת יבול שיא מעין חרוד 6.11.2013

בית רם-אפ קיבוץ מענית ד.נ מנשה מיקוד 3785500

טל. 04-6375123 פקס 04-6375599

ניידים 052-7763335/052-6105511

עבור בסרטון "עבצע חריש באדמה" משמאל אחרשוב

RUM UP LTD

תכשירים מניעתיים הפוגעים בנב־גי הפטריה ותכשירים בעלי כושר פעילות סיסטמית, אשר משיגים הדברה יעילה של המחלה אם היא מתגלית בזמן. אולם חשוב לזכור, כי ההתבססות על תכשירי הדברה עלולה להיות מסוכנת משתי סיבות עיקריות: א. שימוש מופרז בתכשירי ההדברה יוצר מצב של התפתחות תבדידי פטרייה עמידים לתכשירים, תוך ירידה ביעילותם; ב. שימוש מופרז יוצר רמת שאריות גבוהה על התוצרת, דבר המביא לפסילתה ולנקיטת צעדים כנגד המגדל. ישנן שתי פעולות עיקריות אשר עשויות לצמצם משמעותית את התפתחות המחלה בשדה ולהקטין את השי־מוש בתכשירי הדברה:

חיפוי קרקע בתוך המבנה בי־ריעות פוליאתילן (ישנם צבעים שונים של יריעות, אולם היריעה המקובלת ביותר בקרב המגדלים היא היריעה האפורה). יריעה זו נפרסת על כל הגמלון, מפחיתה משמעותית את הלחות במבנה ומקטינה את הסיכון של הופעת המחלה ואלימותה. יש יתרונות נוספים לחיפויים ביריעות, כגון חיסכון במים ובדשן, הדברת עש־בים, מניעת היווצרות לכלוך על גבי הפרי ה"מושכב" על גבי הקרקע, ותוספת קרינה בחורף. אולם, לירי־עה יש מספר מגבלות, כגון עומסי חום על השתילים בשלב השתילה (בדרך כלל ספטמבר), ולא ניתן לבצע חיפוי רציף בבתי רשת בגלל בעיות ניקוז מים, אך ניתן לבצע חיפוי על גבי ערוגת השתילה.

אם המחלה נצפית בחלקה, מומ־לץ לבצע סניטציה - כלומר סילוק קטעי גבעולים ועלים נגועים, בטרם הגיע גורם המחלה לגבעול המרכ־זי של הצמח - המצמצמת באופן ניכר את נזקי המחלה, הבאה לידי ביטוי בתמותת צמחים, כאשר גורם המחלה מגיע לגבעול המרכזי.

תכשירים להדברת הכימשון:

כיום עומד לרשות המגדלים מגוון רחב של תכשירים מניעתיים הפוג־עים בנבגי הפטריה ותכשירים בעלי כושר פעילות סיסטמית, אשר משיגים הדברה יעילה של המחלה (במידה שהיא מתגלית בזמן). לפני היישום יש לבדוק היטב את מספר ימי ההמתנה לקטיף.

תכשירי הדברה מניעתיים (לפני הופעת המחלה):

עם קבוצה זו נמנים -

1. תכשירים מקבוצת הדיתיוקר־במטים, (תכשירי מנקוזב)
2. תכשירי כלורוטלוניל: (ברבו)
3. אנטרקול

תכשירים בעלי פעילות סיסטמית (תגובתיים) - מכילים על-פי-רוב תכשיר מניעתי ותכשיר סיסטמי:

תכשירים המכילים את המרכיב הסיסטמי Mefenoxam המשולב עם מרכיב הגנתי דיתיוקרבמט (רידומיל גולד) או עם ברבו (פוליו גולד).

תכשירי מנקור מכילים את המר־כיב המניעתי מנקוזב בתוספת CYMOXANIL.

התכשיר "אקרובט" מכיל את ה"מנקוזב" בתוספת למרכיב הסיסטמי DIMETHOMORPH.

תכשיר חדש בשם קריאל המכיל את המרכיב הסיסטמי החדש בשם MANDIPROPAMID(המשולב עם המרכיב ההגנתי מנקוזב.

מחלת העובש האפור (בוטרי־טיס)

מחלה זו משמעותית מאוד במר־כז עונת החורף ותוקפת עגבניות ומלפפונים במיוחד בחממות לחות. בעגבניות המחלה מתפתחת בעיקר באזורים בהם נוצרו פצעים בגבעול המרכזי בגלל הורדת ענפים צדדיים או עלים בימים גשומים (ראה תמו־נה) - הבוטריטיס יכול לחדור אל תוך הצמח בעיקר דרך פצעים. בכדי להפחית את שיעור הדבקת הצמחים מומלץ לבצע את הפעו־לות האגרו-טכניות הגורמות לפצי־עת הצמחים ולחדירת גורם המחלה דרכם בימים בהירים, כאשר המבנה יבש. כמו-כן יש להקפיד על משטר אוורור וסניטציה נאותים במקרה בו מופיעה המחלה.

מטפלים עם תכשירים (בהתאם לרישוי ולימי המתנה עד לקטיף): התכשיר סוויץ בעל 2 מרכיבים - האחד FLUDIOXONIL הפוגע בתהליך הנביטה של נבגי הפטריה המתקיים על פני העלה - והמרכיב השני הוא CYPRODINIL בעל פעילות סיסטמית ופוגע בשלב התארכות התפטיר של הפטריה בתוך העלה, על כן נחשב תכשיר זה יעיל מאוד בהדברת המחלה.

מלבד הסוויץ מומלץ לבצע אל־טרנציה עם תכשירים בעלי מנגנון פעולה שונה כגון רובראל, טלדור, פולאר וסיגנום. מלבד זאת מומלץ לבצע מריחות בתמיסה מרוכזת של אחד מהתכשירים המומלצים נגד בוטריטיס (1-2 אחוזים) על האזורים בגבעול אשר נמצאו נגו־עים במחלה (במקרים של נגיעות מתקדמת בגבעול מומלץ לבצע חיתוך מתחת לאזור הנגוע עם מזמרה ולמרוח על הפצע בתמי־סה מרוכזת).

מחלות בקטריאליות

ישנם מספר מחלות בקטריאליות העלולות לתקוף את נוף הצמחים בעונת החורף, ביניהם -גרב בק־טרי וארוויניה, אך הגורם הנפוץ ביותר הוא הניקוד הבקטרי הנג־רם ע"י החיידק pseudomonas syringae pv/tomato. מחלה זו תוקפת בעיקר עגבניות המגודלות בבתי רשת ומופיעה במרכז החורף, לאחר שירדו כמויות רבות של גשם, המפיץ את החיידק בין הצמחים. צפיפות גבוהה של צמחים במב־נה מגבירה את תחלואת הצמחים במחלה.

אמצעים להתמודדות כנגד מח־לות הבקטריאליות:

א. קיום תנאי אוורור מיטביים במהלך הגידול ובמיוחד חשוב למ־נוע טפטוף של מי עיבוי או גשמים מגגות החממה או מהמרזבים על נוף הצמחים.

ב.טיפולי מניעה בתכשירי נחושת (קוצייד, צמפיון, בלו שילד, פונגורן, פרסול), תוך כיסוי מרבי של הנוף, במיוחד באזורים בהם יש רטיבות רבה של הנוף (מתחת למרזבים ובשולי החממות).

הערה: כל ההמלצות הכלולות בפרסום זה הן בגדר עצה מקצועית בלבד ועל מקבל העצה לנהוג מנהג זהירות. ביצוע האמור לעיל הינו על אחריותו הבלעדית של מקבל העצה. לפני כל יישום של תכשיר הדברה יש לבדוק בקפידה את רישוי תכשיר ההדברה לגידול. אם הגידול מיועד ליצוא, יש לבדוק מול חברת השיווק אם הוא מורשה, בנוסף לימי ההמת־נה לפני הקטיף, והאם מותר לשלבו עם דבורים בחממה.

Gat
מחוייבים להצלחה שלך!

סרוק ואתה באתר דשן גת

10793 GH

חפשו אותנו ב-f

התקשר כעת לקבלת הצעה מותאמת אישית או לתיאום פגישה עם נציג החברה באזורך:

מרכז הזמנות ושירות לקוחות, אזור צפון: 04-6407640 • מרכז הזמנות ושרות לקוחות, אזור דרום: 08-6811050

www.deshengat.co.il

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, שירות ההדרכה והמקצוע,
אגף הירקות ואגף הגנת הצומח

המלצות לגידול **בצל**

אלי מרגלית - רפרנט ארצי לשושניים;
נביל עומרי - מדריך ירקות;
תמר אלון - מדריכת הגנת הצומח

הקדמה

תנאי האקלים בארץ מאפשרים גידול ואיסוף בצל מרבית ימות השנה. זני הבצלצולים הבכירים מספקים בצל טרי מסוף הסתיו ועד תחילת האביב, ויתר הזנים מספקים בצל לשוק המקומי מאפ־ריל עד סוף דצמבר. בחירת הזנים ומועדי הזריעה והשתילה נעשית בהתאם לאזורי הגידול השונים.

בחירת השטח

הבצל גדל ומתפתח יפה באדמות פוריות ומנוקזות היטב שניתן לע־לות עליהן בכלי עיבוד סמוך לירידת הגשם או ההשקיה כדי לבצע בזמן את הטיפולים הדרושים למניעת מחלות ומזיקים ולהדברת עשבים. אם אפשר, רצוי ליצור ערוגות בכיוון הרוח השכיח באזור לשיפור האוו־רור בין הצמחים.

מחזור זרעים

אין לחזור ולגדל בצל בחלקות שגידלו בהן ב-4-5 השנים האח־רונות בצל, שום, לוף או כל גידול אחר ממשפחת השושניים, מחשש למחלות שורש למיניהן. אין לגדל בצל בשדה שהיה נגוע או שקיים חשש לנגיעות בנמטודות חופשיות. כרבים נוספים בלתי רצויים הם כרב קטניות וכרב תפוחי אדמה מחשש לספיח, וכרב כותנה ותירס מחשש לשיירי גבעולים העלולים להפריע במהלך הזריעה. כמו כן, עדיף שלא לגדל בצל או שום על כרב דגניים (מחשש לריזוגליפוס). קיימת אפשרות לביצוע חיטוי במתאם סודיום (אדיגן ודומיו) לה־דברת מחלת הקרקע שורש ורוד (pink root) וכן להדברת פתוגנים שונים ועשבי בר.

שאריות קוטלי עשבים

כל הבצלים, ובמיוחד הבצל הז־רוע, סובלים מאוד משאריות קוטלי עשבים. הנזקים מתבטאים בעיכוב הגידול, בהצהבת עלים ובנפילת נבטים העלולים לגרום להתמוט־טות כללית של השדה. כדי למנוע את הנזקים הללו, יש לברר ביסו־דיות באילו תכשירים ובאיזו שיטת גידול (בעל או שלחין) השתמשו בגידול הקודם. ככל שהידע המק־דים יהיה רב יותר - החשש מנזקי קוטלי העשבים יקטן.

זיבול ודישון

הבצל מגיב היטב לפוריות הקרקע, ולכן רצוי לבחור בקרקעות פוריות. בשדות שקיבלו זבל אורגני בגידול הקודם ניתן להסתפק בתוספת של 2-3 מ"ק זבל אורגני או ב-400 ק"ג לדונם כופתיות. בחלקות שלא קיבלו זבל אורגני בשנים האחרונות, הכמות המומלצת היא 5 מ"ק לדו־נם. במקרים אלה יש לבחור בזבל אורגני שעבר תהליך של קומפו־סטציה, ובשום מקרה אין לפזר זבל שלא עבר את התהליך, מחשש לאילוח השדות בגורמים בלתי רצו־

<<<

איתי מיכון חקלאי

יבוא, יצור ושיווק ציוד חקלאי

מגוון מוצרים המאושרים למענקים

גרובר קשיח מחוזק

מזלג אחורי
לריתום 3 נקודות

מזבלת מטעים פיזור צד

אביזרים וחלקי חילוף:

מיכלים לשימוש ביתי

מיכלים לשימוש מסחרי

מרסס מפוח
לריתום 3 נקודות

מכסחת מטעים

מפוח נגרר למטעים

צינורות ריסוס

מגוון רובי ריסוס

מדשנת מטעים

ריזות

מנבה הרמה

מיישר קרקע
(גריידר)

קולטיבטור מטעים
קפיצי

משאבות ריסוס
בוכנות וד'יאפרגמה

מושב צור משה מיקוד 42810

טל. 09-8945525, פקס. 09-8945265

נייד. 052-2726767

levyiz@walla.com

יים ולמחסורים בשלב הראשון של הגידול. תוספת של דשנים תינתן רק לאחר בדיקות קרקע.

זרחן - יש להשלים עד לרמה של 25 חלקי מיליון; אשלגן - יש להשלים עד לרמה של 12 חלקי מיליון (כאשר הבדיקה במיצוי קלציום כלוריד); חנקן - יינתן כדשן ראש במהלך הגידול בכמות מצטברת של 30 ק"ג צרוף לדונם.

הכנת הקרקע לזריעה ולאסיף ממוכן

להכנת הקרקע השפעה ניכרת על דיוק בזריעה ועל נביטה טובה ואחידה שהם היסוד להצלחת הגידול. לפני הזריעה מחליקים ומפוררים את הרגבים, אם ישנם, מסמנים את הערוגות, משקים השקיה טכנית את השדה ומתחחים. לאחר התיחוח עוברים עם מעגילה חלקה שאינה כבדה, מיישרים ומנחיתים את פני הערוגה.

ההכנה לאסיף ממוכן חייבת להיות מדויקת הרבה יותר. משום שמערכי האסיף רגישים לאבנים ולרגבים, יש לבחור חלקות שאין בהן אבנים, ובמקרה שיש - צריך לערוך בהן סיקול נוסף. במקרה שהקרקע אינה מפוררת דייה - חובה לתחח פעם נוספת. גובה הערוגה לא יעלה על 10-12 ס"מ. רוחב הערוגות יהיה בין 183-193 ס"מ. בערוגה יהיו 5-6 שורות. יש לשים לב במיוחד לכתפיים בערוגות - שרוחבן משני צדי הערוגה לא יפחת מ-10 ס"מ.

עומק הזריעה

עומק הזריעה הרצוי הוא 1.5 ס"מ. זריעה שטחית מדי תאלץ את המגדל להשקות השקיות תכופות משום החשש לאיבוד כושר הנביטה של הזרעים ותגרום בזבוז מים. בזריעה עמוקה מדי נגרמים עיכוב וחוסר אחידות בנביטה וקיים חשש לפגיעות ממזיקי קרקע.

איכות הזרעים

רצוי להשתמש בזרעים שמקורם בחברה אמינה. אין להשתמש בזרעים ישנים אלא רק לאחר בדיקה של גורם מוסמך ואחראי. כושר הנביטה הרצוי הוא מעל 85%. בשנים האחרונות הושגו תוצאות יפות של נביטה מזרעים שטופלו בקונפידור או בגאוצ'ו. חיטויים אלה חוסכים טיפולים נגד זבוב הבצל בשלב הנביטה ונגד חרקים מוצצים למיניהם בשבועיים הראשונים של־אחר הנביטה. ניתן להזמין זרעים מטופלים מהחברות.

מרווחי זריעה וכמות זרעים לדונם

את הבצל זורעים בערוגות שרוחבן נע בין 160 ס"מ ל-193 ס"מ: בערוגות שרוחבן 160-170 ס"מ זורעים 4 שורות; בערוגות שרוחבן 183-193 ס"מ זורעים 5-6 שורות. במשקים אחדים זורעים מספר רב של שורות בערוגה, אך יש לזכור שככל שמגדילים את מספר השורות - כך יצטמצם המרווח ביניהן ותגדל הצפיפות על פני הערוגה במידה שאינה רצויה. אוכלוסייה של 60,000-70,000 צמחים לדונם עשויה להניב יבול מרבי לשיווק. כיום קיימות מזרעות המאפשרות זריעה מדויקת ופיזור אחיד בתוך השורה, שיביאו לחיסכון בכמות הזרעים לדונם. כמות הזרעים הצפויה נעה בין 310-350 גרם לדונם, בהתאם למשקל האלף של הזרעים.

זנים

מבחר רב של זנים מוצע כיום למגדלים. כל מגדל יכול לבחור את הזן המתאים לו בהתאם לאזור ולמטרות שהוא מייעד את הבצל.

מועדי זריעה ואיסוף

מועדי זריעה הם כלי עזר בבחירת הזנים לאזורים השונים בארץ. בכל מקרה, אין לראות את המועדים המוצעים להלן כעניין מוחלט, מכיוון שבאזורים השונים מועדי הזריעה עשויים להשתנות. רצוי להיוועץ במדריכים שבאזורים השונים בכדי למנוע תקלות (ראה טבלה).

אסיף ואחסון

האסיף מבוצע כיום ברובו באופן ידני. באדמות קלות בערבה ובנגב מתבצע במהלך החורף והאביב המוקדם אסיף ממוכן בכלים ייעודים עם רמת פגיעה נמוכה בבצל. שיווק הבצל מתבצע ישירות מהשדה או מבתי האריזה זמן קצר לאחר איסופו. בצל קיצי הנזרע בחודש ינואר ונאסף ביולי-אוגוסט ניתן לאחסון בתנאים מבוקרים. בצל זה נשמר באיכות טובה עד לחודשי החורף.

הדברת עשבים

צמח הבצל בעל נוף צר ושורשים שטחיים. בשל מבנה זה אין הוא יכול להתחרות בעשבים במשך כל תקופת גידולו. בעונת גידול אחת של הבצל יש שלוש עונות של נביטת עשבים: העשבייה הסתווית, כל עשבי החורף וכל עשבי האביב והקיץ. כדי להקטין למינימום את הסיכוי להופעת העשבים בעונות השונות, יש לבחור בשדות נקיים ככל האפשר.

האמצעים העומדים לרשות החקלאי הם הדברת העשבים לפני נביטת הבצל, הכנה סופית של הקרקע והשקיה ימים אחדים לפני הזריעה. במקרה שקיים חשש להופעת עשבים רבים, יש להשקות פעם נוספת לפני הזריעה. הזריעה תתבצע כאשר האדמה לחה ולא תקשה על ביצוע הפעולה. בגמר הזריעה משקים השקיית הנבטה. כמות המים תהיה בהתאם לקרקע ולתנאי המקום. ימים אחדים לאחר השקיית ההנבטה ולפני הצצת הבצל משמידים את העשבייה שנבטה בדו-קטלון ואין להשתמש בשלב זה בתכשירי גלייפוסט. החל משלב זה, כאשר הבצל יציץ ללא תחרות עם העשבים, אפשרויות ההדברה יהיו נרחבות הרבה יותר.

הדברה כימית - החומרים העומדים לרשות המגדלים מאפשרים התחלה וסיום של הגידול תוך עישובים מינימליים או ללא צורך בעישובים כלל.

הדברת דגניים - ניתן להדביר החל מעלה אמתי ראשון, בכל שלבי הגידול, באחד מהחומרים המומלצים.

הדברת רחבי עלים

סטומפ - ניתן לשימוש לאחר נב־

<<<

חדש בביו-בי

הדברה משולבת של חדקונית הדקל האדומה

BioBee
Biological Systems • BioFly

ביו-בי והטבע עובדים בשבילך.

טל' 7-6096905-04 www.biobee.com

גוף תאורה רב תכליתי
נורות לד לחממות וללולים

דגם מיליוים 101

פיתוח חדשני מיוחד לתאורת לולים, חממות,
מבנים, בתי אריזה וארועים בשטח פתוח.
מוצר בעל חלקים פנימיים מפליז,
בעל בידוד כפול (אין צורך בהארקה).
כבל חשמלי גמיש עובי 2X2.5 ממ"ר, **תו תקן מס' 66097**
(אינו נשבר ברוח) מגיע עם גוף עשוי PVC אשר אינו מתלקח.
ניתן לקבל באורכים שונים לפי דרישה.

דגם מיליוים 101

דגם רשום
המוצר נבדק ואושר
במכון התקנים
מספר בדיקה
9314300387

בית נורה מובנה בגוף התאורה ומיועד
לעבודה בהספקים גבוהים. מתאים גם
לנורת EL וגם לנורת לד.
תעודת בדיקה מכון התקנים מס' 9014364304

כיסוי פוליקרבונט
+ מתאם ללולים

האוניברסיטה העברית בירושלים
The Hebrew University of Jerusalem
Faculty of Agricultural, Food and Environmental Sciences
Department of Animal Sciences
PO Box 12, Rehovot 76100
Prof. Israel Rozenboim
Tel. 972-8-9489383
Fax. 972-8-9465763
e-mail: rozenboi@agri.huji.ac.il

15-3-11

הנדון: בחינת מנורות לד לשמלות של חברת מאיר להב הנדסת חשמל בע"מ

לכל המעניין

חברת מאיר להב הנדסת חשמל בע"מ פיתחה מנורות לד יעילות לכלובי שמלות. המנורות מאוקמות בראש הכלוב ומאפשרות את צרכי התאורה הנדרשות לעוף.
בבחינה שערכנו למנורות נמצא שמפעלות התאורה הזו אכן יכולה לקום בנפה ראשו הטוב. מיאיר והארה בתוא אחיד ונוכא ומשיגה בנורות בשלות ואין פיזור של אור מעבלת המנורות ומאוקמות בחקרת כלוב ההעלה, מאוגת מפיס מסוגיה פיזית מאוכלת לעוף את איכות ההארה הדרושה.
העמדת רגשית ברכת הנוזל שלהם ומכה עתר ביעילי ההעלה שלהם ללא דפי
מנורות אלה, על סמך המחקרים שבוצעו, ומהמדות בכל הקריטריונים הסקוריים הדרשים ללחקת שמלות, הן מבטיחות אורך חגל, מדמות ההארה, איתת המבדנה המשמקות בהארה ומאפשר בנוסף למנורות לד בכלל אורך חיים ארוך ומאוגת שמות הנורות אלה שמשמש את הלולן תקפה ארוכה מבלי צורך להחליפן.

בכבוד רב
פרופ' ישראל רוזנבוים

בדוק לפני קנייתך

1. תו תקן לכבלים ובית נורה
2. המוצר בכללותו עבר בדיקת מכון תקנים

LAHAV LTD.
מאיר להב הנדסת חשמל בע"מ

מושב תנובות, ת.ד. 30 מיקוד 42830

LAHAV LTD.

מאיר להב הנדסת חשמל בע"מ

החברה המובילה בארץ לייצור מאוררים וגופי תאורה

נורות לד

מותאמות במיוחד לפטם, להטלה, להודים, בפיתוח בלעדי של חברת מאיר להב והפקולטה לחקלאות.

נורת לד אדום 6W

לאחר שנה של פיתוח חדשני וייחודי, חברת מאיר להב יצאה עם נורת לד אדום לכל סוגי הפרחים עם תוצאות שוות ערך לנורות ליבון.

מאוררים לתעשיה וחקלאות

בעלי יכולת עבודה ממושכת בתפוקת אוויר גדולה ועמידות גבוהה בכל תנאי מזג אוויר וסביבה.

המאוררים מיועדים לאיוורור ושאיבה של מבנים גדולים בהנעה ישירה ללא חגורות (רצועות).

המנוע מתאים לפעולה ממושכת, רשתות הגנה מגולוונות צבועות בתנור.

חסכוניים באנרגיה ושקטים.

גדלים: "12, "16, "20, "24, "28, "30, "A-36

הדור החדש של מאוררים רבי עוצמה, בעלי מדחף מאוזן מבחינה אווירודינמית. הנעה ישירה ללא חגורות המונעת בעיות אחזקה. מאוררים אלו מיועדים לשימוש במבני תעשיה, מפעלים, אולמות, חממות, לולים ורפתות. בעלי תפוקת אויר גבוהה.

גדלים: "20, "24, "AB-28

טל. משרד (רב קווי): 09-7961386, פקס: 09-7964556

www.lahavmeir.com, e-mail: mehir54@bezeqint.net

טבלת עזר למועדי זריעה ואיסוף

זן	מועד הזריעה	מועד הצניחה	אזור
אורי	20/10 -28/10	סוף אפריל	נגב, בקעה, בית שאן, עמקים, גליל מערבי
בראוני **גובי**	26/10-1/11 28/10-5/11	" "	" "
781 עדה	5/11	"	"
944 שחר **גבריאלה**	5/11-15/11 "	סוף אפריל-תחילת מאי "	" "
515 קבליר	"	"	"
95 מיקדו **10178 סטורן**	15/11-25/11 "	10/5 "	נגב, בית שאן, עמקים, רמת הגולן, גליל מערבי "
אנדרומדה **סיריוס**	" "	" "	" "
688 יגואר **513 אכילס**	15/12 "	תחילת יוני "	כל הארץ, פרט לערבה ולבקעה "
10002 תדמור **10160 פלוטו** **בקוניר**	" " "	" " "	" " "
אורלנדו	אמצע ינואר עד אמצע פברואר	סוף יוני-תחילת יולי	כל הארץ, פרט לערבה ולבקעה
איתן	"	"	"
בצלים אדומים			
משה הרי	15/11	תחילת מאי	כל הארץ
10021 נפטון	"	"	"
222 נעם	1/2-15/1	סוף יוני	כל הארץ, פרט לערבה ולבקעה
בצלים לבנים			
מילקי ווי	15/11	תחילת מאי	כל הארץ. בערבה ובבקעה ניתן להקדים בעשרה ימים את הזריעה

יבשת הבצל, בשלב של עלה אמתי ראשון באורך של 5 ס"מ. החומר מונע נביטה לזמן ארוך ונביטת כשות (חומר שאריתי). כמות מומ־לצת לדונם: 550 סמ"ק. הצנעה בהמטרה סמוך למועד הריסוס.

תכשירי אוקסיכלורופן (גול, גליל, גליגן) - קוטלי מגע ומונעי נביטה. ניתנים לשימוש רק לאחר הצצת הבצל וכשיש 3-4 עלים ויותר, או לפי המלצות המדריך. סימני צריבה וכתמים נקרוטיים לבנים יופיעו יותר על עלים שרו־עים מעלים זקופים. יש לטפל כשהבצל אינו רטוב ובטורגור מלא. רצוי מאוד לרסס אחר הצ־הריים ובערב.

רונסטאר - קוטל מגע ומונע נבי־טה. ניתן לשימוש רק לאחר נביטת הבצל, כאשר לבצל יש שני עלים אמתיים או בהתאם להמלצות המדריכים.

קוורץ - קוטל מגע ומונע נביטה. חומר שאריתי מאוד. ניתן להש־תמש בקוורץ בהגיע הבצל לשני עלים או לתחילת העלה השלישי. במידת הצורך, ניתן לשלב קוורץ ובזאגראן כדי לקבל טווח קטילה רחב יותר. בעקבות טיפולי הקוורץ מופיעים כתמים צהובים במקום הצריבה, הנעלמים בהמשך. יש להקפיד על כך שבזמן הריסוס יהיה הבצל בטורגור והעלים יהיו זקופים.

הדברת פגעים - כדי למנוע פגעי קרקע בזמן הנביטה רצוי להשתמש בזרעים מחוטאים.

זבוב הבצל - מזיק התוקף את הבצל משלב הנביטה עד אשר הבצל מגיע ל-5-6 עלים (בהגיעו לעובי עיפרון). טיפולים נגד המזיק מתחילים עם הנביטה ונמשכים מדי עשרה ימים, כל עוד קיים חשש לנ־זקים. הזבוב מקים שלושה דורות: שניים בחודשי הסתיו ואחד בינואר.

אגרוטיס - מזיק העלול להו־פיע ולגרום נזקים בשלב הנביטה או בהמשך. טיפולים נגד מזיק זה יינתנו עם גילויו. בצל בנביטה בס־

תיו נתקף לעתים גם ע"י לפיגמה שזחליה מכרסמים בעלווה ועלולים לחדור גם לעלה. יש לטפל בהתאם להמלצות. לרוב אין נזק, אך למספר העלים יש חשיבות בקביעת רמתו. חשוב להיוועץ במדריך.

תריפסים - מזיקים אלה תוקפים את הבצל משלב הנביטה ובמהלך הגידול כולו. ככל שהדברתם תהיה יעילה יותר, כך התפתחות הצמחים תהיה טובה יותר. מרבית אוכלוסיית התריפסים משתייכת לתריפס הטבק, ולעתים ניתן למצוא גם תריפס פרחים מערבי, אך הופעתו נחשבת שולית. יש לזכור כי בסתיו חם ובהתקפות קשות ייגרם נזק רב, ואף עלולים להיעלם נבטים. מהניסויים האחרונים מתברר שקיים קשר ישיר בין עוצמת הנגיעות של התריפס לגרימת נזקים בהלבנת הקש לבצל הקיצי. בשלוש העונות האחרונות של בצל קיצי התרחשה תופעת הלבנת הקש בהיקף נרחב מאוד (השנה פחות). בשדות רבים נמצאה נוכחות גבוהה של וירוסIris yellow spot virus -Iysv המועבר על ידי תריפס הטבק. כמו כן, נמצאו וירוסים ממשפחת הפוטיווירוסים המועברים על ידי כנימות עלה, ולכן חשובה מאוד פעולת הניטור לאיתורם ולהדברתם. מניסויי שדה עולה כי להדברת זחלים ובוגרים בפרק זמן קצר רצוי לטפל בשני ריסוסים עוקבים (מומלץ בשעות הצהריים!) בהפרש של שלושה ימים ביניהם; ולחזור עליהם כעבור שבועיים. לגבי התכשירים רצוי להיוועץ במדריכים.

סטמפיליום - מחלה זו פוגעת בבצל חורפי בשלהי הסתיו, משום שהתנאים המועדפים על הפטרייה הם חום וממטרים לסירוגין. המחלה שוככת בחורף ופורצת באופן משמעותי באביב ובקיץ בבצל של יום ארוך. יש להקפיד על מתן ריסוסי מניעה ולהגיב בטיפולים ספציפיים בעקבות שינויים במזג האוויר ולקראת גשם והמטרה. שדות המושקים בטפטוף מגבילים את התפתחותה.

בוטריטיס - בבצל חורפי מבחינים בעיצומם של הגשמים בקמילת העלים ההיקפיים. סוברים (טרם הוכח) כי הגורם לתופעה היא הפטרייה בוטריטיס סקואמוזה הנפוצה בשנים גשומות, בשדות צפופים, בשדות מומטרים ובמזג אוויר לח. לעתים תופעה זו נגרמת כתוצאה משילוב הפטרייה עם החיידק Erwinia spp.. כשנערכים להדברת כשותית, יש לבחור בתכשירים שידבירו הן כשותית והן בוטריטיס. באזורים שבהם התופעה שכיחה מאוד יש לשקול מתן טיפולים מונעים בקוטלי בוטריטיס.

כשותית - מחלת הכשותית גורמת נזקים חמורים מאמצע דצמבר ועד סוף האביב. בסוף פברואר 2011 התפרצה המחלה בהיקף נרחב והיה קושי להדבירה. לפיכך, כבר מתחילת הטיפולים מומלץ לשקול שילוב של שני תכשירים.

קימחון - מחלה המופיעה באזורים חמים ככתם קמחי על פני העלים הבוגרים. המחלה אינה גורמת נזק כלכלי, ולכן אינה מחייבת טיפול.

יש להשתמש בתכשירים בהתאם לכתוב בתווית היצרן.

עדכונים בתחום המים

ברית פיקוח • MBT
רואי חשבון

יורם תמרי

1. כללי המים (השימוש במים באזור קיצוב) (הוראת שעה), תשע"ג - 2013:

ביום 11 בספטמבר 2013 פרסמה רשות המים הוראת שעה שכוחה יפה עד סוף שנה זו.

אנו ממליצים לצרכני קולחין לעיין בתקנות אלו.

בשל תקלות רבות במפעלי קולחין בהן אנו נתקלים השנה באזורים רבים בארץ - וזאת מעבר למקובל - (אספקה נמוכה ממט"שים, איכות ירודה של קולחין - עד כדי איסור של משרד הבריאות לשימוש בקולחין(!) ועוד), קיימת אפשרות לקבל תוספת של מים שפירים לחקלאות, במקום הקולחין שאינם ניתנים לאספקה.

כל טיפול במקרים המפורטים בכללים, יש להתחיל במשרד החקלאות האזורי.

2. חשבונות מקורות מאוגוסט 2013:

כידוע, החל משנת הרישוי 2012 החלה רשות המים לתת יותר תוקף להפרדת מדידת המים ביישובים המתוכננים, כאשר הקצאות המים לבית שניתנו בראשית אותה שנה - היו "הצהרותיות" במידה רבה, ורק בראשית 2013 התבקש כל ישוב לעדכן את כמויות המים שנצרכו בפועל (בשנת 2012) בתוך תחומי הישוב - בין אם לבית או לחקלאות.

ככל שעקבנו אחרי התהליכים, הוברר שבמרבית הישובים היו כמויות המים שנצרכו בפועל לשימוש ביתי - גבוהות מההקצאה שניתנה בראשית השנה.

בהערת אגב, נראה לנו שמיותר לחלוטין להקצות מים לצריכה ביתית שנתית, למעט הקצאת הכמות המוכרת, שכידוע עומדת על 3.5 מ"ק לנפש לחודש, שהם 42 מ"ק לנפש לשנה.

בחשבונות שנשלחו על ידי מקורות לצרכניה עבור חודש אוגוסט 2013, הוכנס נתון ובו עדכון סופי לשנה הקודמת (2012).

ברצוננו להפנות את תשומת לב מקבלי החשבונות בישובים לסעיף "הבהרות" בעמוד השני של החשבונית (מצוי בתוך מסגרת מוארכת) ובו מבקשת החברה מצרכניה לבדוק את הנתונים ונכונותם. אנו מציעים ללקוחותינו לבדוק חשבונות אלה, שהינם חשבונות סופיים ל-2012, ובמקרה של אי התאמות ביחס לקריאת המונים ביישוב - לערער בפני החברה על החיוב.

אנו מזכירים לרכזי המשק ומנהלי קהילה בישובים להתחיל כבר עתה בהכנות רשימות האוכלוסיה בישוב, נכון ליום 1 באוקטובר 2013, לקראת הדיווח ב-15 בנובמבר 2013, שאמור להיות בסיס הקצאת ה"כמות המוכרת" לשנת 2014.

אוריאל ובניו URIEL&SONS

לאחר ניסיון רב שנים פיתחה חברת אוריאל ובניו מרסקת גזם מדור חדש. שיתרונותיה יחודיים ומתאימה לתנאים קשים וגזם רב, בעלת מפרט טכני יחודי הכולל:

- תוך ריסוק בקוטר 220 ממ' (8 צול) בעובי של 12 מ"מ.
- גלגלי רצועה גדולים ורצועות משוננות למהירויות גבוהות ומניעת התחלקויות.
- ריתום קידמי ואחורי כסטנדרט הכולל צידוד.
- גוף גבוה בעל נפח רב וסכינים נגדיות.
- ריסוק מושלם במטע.
- אחריות ושירות אוריאל ובניו.

אוריאל ובניו יבוא ושיווק ציוד חקלאי בע"מ, קיבוץ חולדה, ד.נ שורק 46842

טלפון: 08-9445740 ■ אוריאל: 050-2629005 ■ רוני:050-2629006 ■ דביר :050-2629007

www.s-uriel.co.il

שירות ההדרכה והמקצוע, אגף הפירות, תחום הדרים

המלצות להגנת הצומח ולדישון בפרדס

נכתב ע"י צוות מדריכי ההדרים

הדברת מזיקים

יש לטפל אך ורק על פי רשימת תכשירי ההדברה המותרים לשימוש בתוצרת חקלאית המיועדת ליצוא. הרשימה מופיעה באתר מועצת הצמחים: http://www.plants.org.il.

לשם צפייה ברשימה יש להיכנס לאתר מועצת הצמחים. בראש עמוד הבית מופיע תפריט המסומן בסרגל ירוק ובו יש ללחוץ על "מידע ליצואן". יופיע סרגל אותיות מ-א' עד ת'; כדי להגיע לרשימה הרלוונטית להדרים - להקליק על האות ה' ואז יעלה חלון עם המלה "הדרים". הקשה על החלון תראה כיתוב כחול שעליו יש ללחוץ ואז תופיע על המסך רשימת תכשירי ההדברה הכוללת את כל הפרטים הרלוונטיים.

הרשימה הוכנה ומתעדכנת בהתאם לצורך ע"י חברת יתרולאב בניהולו של ד"ר צחי סקלסקי.

אקרית החלודה - יש להמשיך לנטר בקפדנות ולזהות התחדשות. במקרה שנתגלתה נגיעות, יש לבדוק אם עלול להיגרם נזק כלכלי על פי מועד הקטיף. בזנים הנקטפים בתקופה זו, יש לשקול את כדאיות ההדברה, וכמובן, להקפיד על ימי ההמתנה עד לקטיף, בהתאם לתכשירים שבשימוש. יש ליישם בקפידה את הריסוס ולדאוג לכיסוי פנים העץ ומקומות המגע בין הפירות, בעיקר בזני האשכולית והפומלית. מתברר שעיקר הכישלונות בהדברת מזיק זה נובעים מיישום לקוי. ניתן בתקופה זו להשתמש בכל התכשירים המומלצים, בהתאם למינונים ועל פי המועד מהקטיף. רצוי שלא להשתמש בעונה אחת באותו תכשיר פעמיים אלא לבחור תכשיר מקבוצה שונה.

אקריות קורים (מזרחית, ארגמנית, שטוחה) - נגיעות באקריות אלה במשולב עלולה לגרום נזק בעלווה עד כדי התייבשות ונשירה. נזק זה עלול להיות קשה יותר בשילוב יבושת סתווית. במקרים אלה יש לשקול יישום תכשירים המדבירים את שתי קבוצות האקריות.

אקרית אדומה מזרחית - אקרית "קיצית" זו יכולה להופיע עד החורף.

אקרית ארגמנית - סביר להניח שאוכלוסיות האקרית תתחדשנה באותן החלקות שבהן הייתה נגיעות בעונה החולפת.

כנימה אדומה - יש לשים לב להתפתחות הדור הסתווי. במרבית המקרים אין באפשרותנו לרסס בשל ימי המתנה קצרים. אם קיימת אוכלוסייה גבוהה, מומלץ להיוועץ במדריך.

פייחת - מהווה את אחת הסיבות העיקריות לבררה. בחלקות שבהן הפרי נקטף מאוחר או ירוק (פומלית) ומכוסה בפייחת רבה, ניתן לרסס בשמן בריכוז שלא יפחת מ-1%. יש לזכור כי בזנים שקליפת פריים נוטה להיות גסה ומחוספסת, כמו טופז, אור, אורה ושמוטי בחלקו העליון, שטיפת הפייחת בבתי האריזה חלקית בלבד, גם לאחר ריסוס בשמן. בכל הזנים,

<<<

נזק מתריפס הקיקיון

הגנה על רשת המים העירונית

RP-500 מונע חזרת מים מהצרכן לרשת המים העירונית
ומספק הגנה מירבית מפני חדירת חומרים מזהמים לרשת.

- התקנה פשוטה
- תחזוקה קלה ונוחה
- התאמה לצנרת פלסטיק ומתכת
- קטרים: 3/4" 1" 1½" 2"
- מאושר ע"י משרד הבריאות ומכון התקנים
- פטנט רשום

בואו לראות אותנו
בתערוכת WATEC

A.R.I.
OPTIMAL FLOW SOLUTIONS

Where Knowledge & Experience join with Innovation

www.ari.co.il info@ari.co.il

ובעיקר באלה שהוזכרו, יש לנקוט בכל דרך אפשרית למניעת אילוח בפייחת מבעוד מועד.

זבוב הפירות הים-תיכוני - יש לעקוב אחר נגיעות חריגה. בחלקות שאינן מטופלות מהאוויר (בשל מגבלות שונות) יש לוודא יישום מהקרקע בטרקטורונים על ידי מועצת הצמחים או לטפל בכתמים - טיפול באחריותו הבלעדית של הפרדסן.

חקלאים המעוניינים להדביר באמצעות מתקני לכידה וקטילה צריכים לבצע זאת בתיאום ובהסכמה של המכון להדברה ביולוגית של ענף ההדרים; לשם כך יש לפנות לדורון טימר, מנהל המכון. מצורף הקישור בנושא זה לאתר ענף ההדרים במועצת הצמחים:
http://www.plants.org.il/index.aspx?id=4893

תריפס הקיקיון - בנטיעות צעירות ובהחלפת זן עלול התריפס לפתח בתקופה זו אוכלוסייה סתווית גבוהה העלולה לגרום נזק לצימוח. עם זיהוי אוכלוסייה משמעותית בצימוח הצעיר יש להדביר בתכשירי אבקטין בשילוב שמן קיצי. התריפס פוגע בזני לימון החונטים בתקופת הסתיו ויש להדבירו כאמור לעיל, בתכשירי אבמקטין בשילוב שמן קיצי.

כנימה רכה דמוית אגס וכנימה רכה חצי-כדורית - מזיקים אלו גורמים לעתים נזקי פייחת קשים.

כנימות עש - צמרית וגדילנית (מקננת) - מזיקים הגורמים בשנים האחרונות להיווצרות רבה של דבש ופייחת. התפתחות הכנימות בסתיו נעשית במרבית המקרים על עלווה צעירה שהגיעה לגודלה הסופי. במרבית החלקות הייתה השנה הדברה טבעית טובה בקיץ. יש לעקוב אחר התפתחות הכנימות ומידת ההדברה הטבעית, בעיקר בחלקות שהיו נגועות בכנימות עש בשנה שעברה.

מדריך שדה לעשים בפרדס

בימים אלה יצא לאור מדריך שדה לעשים בפרדס, בעריכת ד"ר רועי כספי מהמכון להדברה ביולוגית של ענף ההדרים, מועצת הצמחים. ניתן להשיג את המדריך אצל מדרי־כי ההדרים ובמכון להדברה ביולוגית בבית דגן.

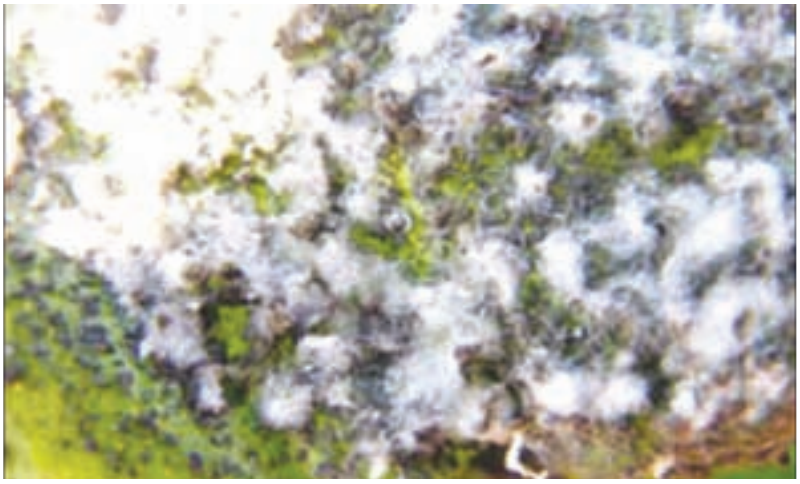
נגיעות בכנימת העש הצמרית

הדברת עשבים

לפני נטיעה סתווית - לאחר הכנת השטח ופריסת מערכת ההשקיה משקים במנת מים של כ-25 מ"ק/ד', מחכים לנביטת העשבייה ומרסיסים בבסטה או בדו-קטלון בריכוז 0.3% עם שטח 90 בריכוז 0.03%; הריסוס מיועד להדברת הנבטים. אם השטח משובש בינבוט, בהגה או בשברק קוצני - מומלץ לשלב אחד מתכשירי ה- D2,4-.

פרדסים בשנה הראשונה

מומלץ לרסס בבסטה בריכוז 1.5%-2.0% או בפאסטר בריכוז של 1.5%-2.0% או בטרגט בריכוז 3% (טרגט מורשה לשימוש רק בפרדסים שאינם מניבים והוא מומלץ לריסוס בטמפרטורה שמעל C25°).

יש להגן על הגזעים מהרטבה של תרסיס הריסוס.

למניעת הצצה מומלץ לרסס לאחר נטיעה באחד מהתכשירים:

1. דיפלופניקון (קווארץ ודומיו) 50 ג'/ד'
2. אוקסיפלורפן (גול ודומיו) 300 ג'/ד'

הדברה בעצים צעירים בני שנתיים-שלוש

מומלץ לרסס לאחר נביטת עשבי החורף בגלייפוסט 1% + אחד ממונעי הנביטה: אוקסיפלורפן (גול ודומיו) 300 ג'/ד' או דיפלופניקון (קווארץ ודומיו) 50 ג'/ד' או אמיר 250 ג'/ד'.

זהירות:

*בכמה פרדסים צעירים נפסק הצימוח והתפתחותם נעצרה עקב שימוש לא נכון בגלייפוסט (ריסוס במינונים גבוהים, רחף ופגיעה ישירה בנוף השתיל, ריסוס על קרקע רטובה מאוד או השקיה מיד לאחר הריסוס). לעתים צריך היה להחליף שתילים שסבלו קשה. יש לשמור על כללי הריסוס ולזכור שתכשירי גלייפוסט נקלטים גם מהשורשים, במיוחד אם מפריזים במינון. הגלייפוסט מורשה לפרדס רק מגיל שנתיים ומעלה. לא מומלץ להשתמש בגלייפוסט כאשר משקים במים מושבים ברמה ראשונית ואין להשקות לפחות יומיים מהריסוס בו. כמו כן, אין לרסס על קרקע רטובה.

*בשימוש בקוטלי עשבייה יש להקפיד שלא לעלות על כמות החומר ליחידת שטח, גם אם מרססים בריכוז נמוך. כאשר כמות התרסיס גדולה, יש סכנה מריסוס כמות רבה של חומר ליחידת שטח והדבר עלול לגרום נזקים לעץ.

הדברת עשבייה בפרדסים בוגרים

מומלץ לרסס באחת מנוסחאות הריסוס שלהלן, לאחר נביטת עשבי החורף:

1. הייבר X, אורגן 80 או הנטר 100 ג'/ד' + דיאורון 250-300 ג'/ד'
2. גלייפוסט 1%-1.5% + אוקסיפלורפן (גול ודומיו) 250-500 סמ"ק/ד'

<<<

מסועי על

מערכות שינוע בע"מ

ייצור ושיווק מערכות שינוע והרמה

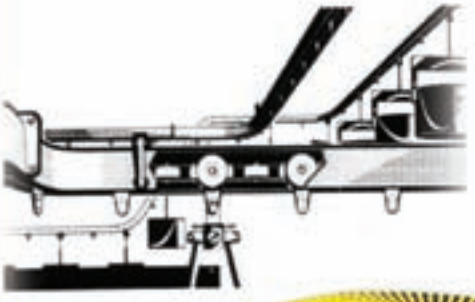

- מסועים עיליים ומונוריילים
- עגורנים והרמה בוואקום
- מסועי סרט ומסועי גלילים
- מסועי אקורדיון
- עגלות שרות והרמה
- מתקני הרמת נכים
- מעליות משא
- במות הרמה
- גלילים, גלגלונים, מיסבי כדוריות
- כל הרכיבים לייצור מסועים

www.maso.co.il e-mail:maso@netvision.net.il

בית שערים טל: 04-9833078

נייד: 050-5335928 פקס: 04-9833110

הזמנה

הכניסה חופשית

נפגשים בתערוכת

יבולשיא

התערוכה השנתית
לטכנולוגיה חקלאית, מים ואנרגיה מתחדשת

6.11.2013

יום רביעי ג' בכסליו תשע"ד בין השעות 9:30-16:30
בגן הלאומי מעין חרוד.

המקום להצדמנויות עסקיות ולמפגש עם הלקוחות

להבטחת מיקומך בין המציגים :

עדנה זיו – מנהלת התערוכה
מייל : edna.ziv@maariv.co.il

יורם טביבי – מנהל פרוייקטים
מייל : yoram.tabibi@maariv.co.il | **נייד :** 052-2773132

מארגני התערוכה :

קו למושב – עיתון המושבים

הזמן הירוק – עיתון הקיבוצים

מקבוצת :

מעריב

ynet

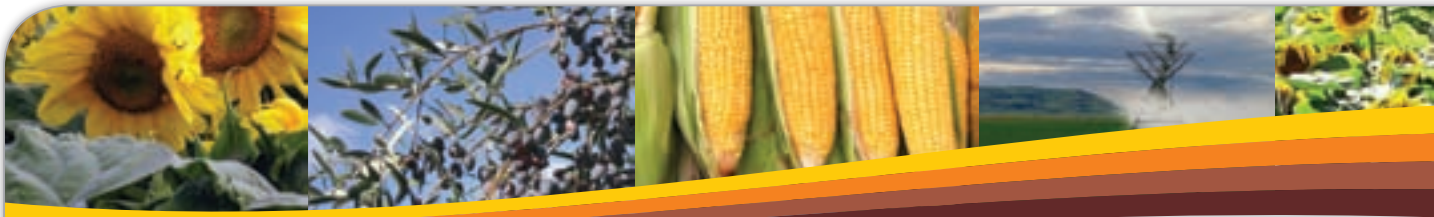

ארועי התערוכה:

השדולה החקלאית הפרלמנטרית בנושא:

חקלאות ההיטק – בעידן משבר המזון

בהשתתפות: ח"כ זבולון כלפה, ח"כ איציק וקנין, ח"כ עמר בר-לב.

בהנחיית: מאיר צור – מזכ"ל תנועת המושבים

כנס/פאנל של ארגון מגדלי הפירות בנושא:

פער התיווך בחקלאות ותוצאותיו – "מי ישרוד ומי יפול"

בהנחיית – אילן אשל

כנס "מבט מושבים" בנושא:

הדרך למימוש זכויות המגורים בנחלות במושבים

טקס פרידה חגיגי

מבכירי הממסד החקלאי שסיימו תפקידם השנה.

מועצת הצמחים

אלצ

נטפים

www.perot.org.il

תנועת המושבים בישראל

3. גלייפוסט 1%-1.5% + דיאורון 250 ג'/ד' + אוקסיפלורפן (גול ודומיו) 0.1%, 25 ג'/ד'

תוספת אוקסיפלורפן לגלייפוסט משפרת את פעילות הגלייפוסט. אנו מזכירים כי אין לרסס בתכשירי אוקסיפלורפן בימים חמים.

ינבוט והגה - בחלקות המשובשות בעשבים הללו מומלץ לרסס לפני כניסתם לתרדמת החורף בתכשירי 2,4-D (בר, אמינובר או אלבר סופר) 0.3%; ובשולי החלקות - בטומהוק 0.5%.

מחלות

ריקבון צוואר השורש והשורשים וריקבון חום בפרי

פטריית הפיטופטורה שוכנת בקרקע ומתפתחת בתנאי רטיבות, עודפי מים וטמפרטורות נמוכות יחסית. הפטרייה גורמת לריקבון שורשונים ושורשים בקרקע בתנאים של עודף מים, במיוחד בשתילים צעירים. תופעה זו קיימת גם בקרקעות קלות כאשר משקים בטפטוף לעתים קרובות מדי ובמנות מים גדולות.

בשתילים שנפגעו יש להקטין את מנת המים, להגדיל את מרווחי ההשקיה ולהרחיק את הטפטפת מהגזע. ניתן להדביר את הפטרייה על ידי הגמעה ברידומיל גולד 480 ת"נ (48% ומר פעיל) בריכוז 0.04% בכמות של 200-500 סמ"ק לשתיל, בהתאם לגודלו.

הריקבון החום בפרי נוצר בדרך כלל בתנאי גשמים מרובים המקנים תנאים טובים להתפתחות הפטרייה הגדלה בקרקע ומייצרת גופי פרי שבתוכם נמצאים נבגי הפטרייה. טיפות המים המותזות מהקרקע אל הפרי נושאות את הנבגים ומדביקות את הפרי במחלה.

חובה לרסס נגד המחלה במיוחד פרי המיועד ליצוא, לפחות שבוע ימים לפני הגעתו לבית האריזה. מרסיסים את שמלת העץ עד לגובה של 1 מטר באחד מהתכשירים: מרק בורדו, תכשירי הידרוקסיד נחושת או תכשירי זרחית (קנון, קורדון, קיפ, קנונחושת).

יש לרסס חומרים אלו 10 ימים לפני קטיף.

אלטרנריה

המחלה מתפתחת במהירות בתנאי לחות גבוהה וטמפרטורה נוחה המתאימים לעונה זו. ניסיון העבר הראה כי ירידת גשם, אף גשם קל, בחודשי הסתיו גורמת לאילוח קשה מאוד של הפטרייה על הפרי. הנביטה של נבגי המחלה וחדירת התפטיר לעלה או לפרי מתבצעות תוך שעות ספורות. לאחר שלב החדירה של הנבגים לעלה או לקליפת הפרי, יעילות הריסוסים בהדברת הפטרייה ומניעת הנזק שבעקבותיו נמוכות מאוד, ולכן מומלץ לרסס לפני הגשם. בינתיים יש לבצע ניטור לגילוי הדבקות חדשות בעלים צעירים ובפרי בפנים נוף העץ ובפרי חיצוני.

הזנים הרגישים לאלטרנריה הם: מינאולה, מנדרינה דייזי, נובה, ינוב, מיכל, מורקוט, מור, מירב, וינולה ועידית (אשכולית אדומה ולבנה רגישות גם הן, אך פחות). תכשירים אפשריים לריסוס: הרקולס (קנון נחושת) 0.4%, קוצייד 2000 0.25%, אנטראקול 0.25%, קנון, קיפ, קורדון, פוספירון 0.25%. ככלל, מומלץ לרסס על פי ההנחיות שהופיעו בדפון קיץ 2012, לבצע תחלופה בין התכשירים ולהקפיד על זמן טיפול לפני קטיף לגבי כל חומר.

מלסקו

אנו עדים להתפשטות מחלה קשה זו, עד כדי עקירת חלקות לימון, במיוחד בזנים יוריקה וקוק ובחלקות ליים. המחלה מופיעה לעתים גם בקליפים. כדי לעכב את התפשטות המחלה חשוב לנקוט בפעולות סניטציה: טיפול בכל עץ נגוע מיד עם הופעת המחלה, עקירת עצים נגועים ברמה בינונית וקשה, שרפת הגזם וגיזום מסיבי של עצים, גם כאשר הם נגועים קל. חשוב לסמן עצים אלו ולעקוב אחר מצבם מדי 10-15 יום. אם המחלה חוזרת שוב, כדאי לעקור את העצים.

נבגי המחלה מתפתחים על הגזם הנגוע היבש ומתפזרים ברוח. יש להדגיש כי לאחר הגיזום חובה לשרוף את כל הענפים הנגועים שנגזמו. החומרים המומלצים לטיפול למניעת מלסקו הם מרק בורדו 1% וקוצייד 0.25%.

זני ההדר העמידים להדבקה במלסקו מהעלווה עלולים להידבק במחלה דרך סורים של הכנה הרגישה למחלה, ולכן יש להקפיד להסיר את הסורים בכנות הרגישות (בעיקר חושחש וכנות לימוניות).

טיפולים בחומרי צמיחה

טיפולים לשמירת הצבע הירוק בפומלית

מומלץ להמשיך ולדשן ברמות גבוהות של חנקן במשך כל עונת ההשקיה. בתקופה זו לרוב כבר בוצע הריסוס הראשון בג'יברלין לשמירת הצבע הירוק בפומלית. את הריסוס השני מבצעים כ-30-40 יום ממועד ביצוע הריסוס הראשון. לעתים יש לבצע גם ריסוס שלישי. מומלץ לרסס באחת מנוסחאות הריסוס הבאות:

1. GA3 5 ח"מ + משטח L-77 0.04%
2. GA3 5-10 ח"מ + חומצה זרחתית 0.1% + משטח (טריטון 1956 B 0.025% או BB5 0.05% או טיבולין 0.025%)
3. GA3 5 ח"מ + משטח BB5 0.15%

הערה: אם מרסיסים נגד מזיקים בשמן 1%-1.75% - מומלץ לשלבו ב-GA3 5 ח"מ.

יש להשתמש רק בתכשירי GA3 המורשים על פי הרשום בתווית.

ריסוסים להארכת עונת הקטיף

הריסוסים מיועדים לשמור על מוצקות הפרי ועל צבע קליפתו מעבר לעונת הקטיף הרגילה. הטיפולים בזנים מינאולה ונובה מומלצים בחודש אוקטובר; באשכוליות - באוקטובר-דצמבר (לעתים הריסוס מומלץ לאחר קטיף סלקטיבי של הפרי הגדול); בשמוטי - לאחר שבירת הצבע.

הריסוסים עלולים להפחית לעתים את יבול השנה העוקבת.

נוסחאות הריסוס:

1. GA3 10 ח"מ + חומצה זרחתית 0.1% + D2,4 18- ח"מ + משטח (טריטון 1956 B 0.025% או BB5 0.05% או טיבולין 0.025%)
2. GA3 10 ח"מ + D2,4 18- ח"מ + BB0.15% 5 ח"מ

יש להשתמש רק בתכשירי GA3 המורשים על פי הרשום בתווית.

דישון

דישון חנקני סתווי - בזנים המבכי־רים שהופסק דישונם בחודש יוני, יש לחדשו עם שבירת הצבע או בסיום הקטיף, תוך התחשבות בחנקן (אמוניקלי וחנקתי) שבמי ההשקיה עצמם. בזנים שמעוניי־נים לדחות את מועד שבירת הצבע שלהם ובזנים שבהם לא קיימת בעיה של צבע ירוק בקטיף - מומ־לץ להמשיך בדישון חנקני רצוף עד תום ההשקיה, תוך התחשבות בכמות החנקן האמוניקלי והחנקתי במי ההשקיה עצמם. בחלקות שי־בולן גבוה מומלץ להוסיף עד 20% חנקן למנה השנתית המתוכננת.

מגנזיום, אבץ ומנגן - בעונה זו (אוקטובר) קל להבחין בעלים בסי־מני המחסור של יסודות אלה. יש לסמן את החלקות שבהן אובחנו מחסורים קלים ובינוניים במגנזיום, ולטפל בהן באביב.

במחסורי מגנזיום קשים רצוי לרסס גם בסתיו (רק אם יש עלים צעירים שיקלטו את המגנזיום). במחסורי אבץ ומנגן קשים ניתן לטפל גם בסתיו.

מחסור במגנזיום

מחסור במנגן

מחסור בברזל

מחסור באבץ

תכנית "ביטוח אסונות טבע" בירקות

נזקים קשים מוירוסים בירקות הובילו למוצר הביטוחי החדש

← דנה ארמא, רפרנטית תביעות בקנ"ט(הקרן לביטוח נזקי טבע)

חורף 1992 אופיין בתופעות גלובליות של אקלים קיצוני אשר הביאו את החקלאים הישראלים להתמודד עם נזקים חריגים. כמויות אדירות של גשמים, סופות, שיטפונות וסופות שלגים גרמו לנזקים אדירים בחקלאות. הממשלה הפעילה את חוק אסונות הטבע ופיצתה את החקלאים בתהליך שנמשך למעלה משבע שנים. היקף הנזקים והטיפול הביאו את הממשלה (באמצעות ועדת הכספים של הכנסת) בשיתוף פעולה עם קנט, לאשר את תכנית "ביטוח אסונות טבע".

ביטוח זה, שבא להחליף את חוק אסונות טבע, מהווה השלמה למוצר שנקרא "ביטוח נזקי טבע", ומכסה סיכונים בשלבי הגידול שהביטוח הרגיל אינו מכסה. הביטוח התגלה כבעל יתרונות לחקלאים הישראלים הן משום שהוא משולם על פי מבחן הנזק ולא האירוע והן משום שהוא משמש בסיס לפיתוח מוצרי ביטוח חדשים.

ביטוח אסונות טבע יצא לדרך בשנת 1999 עם ענף הפירות ועד שנת 2002, הוא כלל גם את ענפי המטעים הנוספים: פרי הדר, בננות, אבוקדו וזיתי שמן.

בשנתיים האחרונות נסללה הדרך ליצירת מסלול ביטוח אסונות טבע גם למגדלי הירקות. בשנת 2011 נכנס הביטוח לתוקף ומאז הוא הוכיח את עצמו, בעיקר בירקות בהם נתגלתה תופעה של חוסר יבול ובגידולי הדלועיים, הסובלים קשות מנגיף ה- CGMMV - נגיף הנימור והמוזאיקה הירוקה במלפפון התוקף גם מיני דלועיים נוספים.

נגיף זה התגלה לראשונה ב 1990 בצמחיית בר וממנה עבר לגידולי מלון באותו אזור. הוא ידוע כנגיף בעל יציבות רבה ועשוי להשתמר תקופות ארוכות בקרקע כמו גם בשאריות צמחים ובזרעים. כיום התפשט הנגיף לכל רחבי ישראל ופוגע במלפפון, במלון ובאבטיח בכל אזורי הארץ.

תסמיני המחלה במלפפון גורמים למוזאיקה על העלים ו/או נימור של הפירות ובעונות חמות יגרום אף להתמוטטות הצמח. במלון יגרום הנגיף בתחילה למוזאיקה על העלים אשר תיעלם אך לבסוף תתקבל פגיעה ברישות ונימור על הפירות. שיווק של פירות אלו הוא בלתי אפשרי. באבטיח יזוהה הנגיף על ידי החמות על עוקצי הפירות והגבעולים. הפרי הנגוע יסבול מהתמוטטות של הציפה וריקבון של בשר הפרי.

ההתמודדות מול הנגיף אינה קלה ודורשת משמעת רבה. מכיוון שהנגיף מועבר הן בקרקע-כתוצאה ממחזור נגוע קודם- והן מהדבקת הנבט בשל נוכחותו על קליפת הזרע או ברקמות הפנימיות, קל לו לעבור אל מרבית הצמחים במבנה במהלך הפעולות האגרו-טכניות, החל מהזירוד וההדליה וכלה בקטיף. הנגיף נצמד באופן מכני ביעילות רבה אל כף היד, כפפות העבודה, כלי העבודה ואפילו חוטי ההדליה.

על מנת למגר את הנגיף, יש למנוע את ההדבקה הראשונית על ידי בדיקת הזרעים וחיטויים, חיטוי הקרקע והכנתה לגידול הבא וסניטציה כללית של המבנה. מניעת הדבקה משנית חשובה לא פחות. מניעה זו נעשית על ידי הקפדה על מספר פעולות פשוטות כמו ניוד עובדים מחלקות צעירות ונקיות אל החלקות הבוגרות ולא להיפך, איתור והרחקה של צמחים נגועים במהלך החודש הראשון לגידול, הימנעות משיפול בצמחים בשעות של לחות מוגברת והקפדה על סניטציה במהלך העבודה.

לאחרונה הוכח שצמחים המורכבים על כנות עמידות או סבילות לנגיף מונעות הדבקה דרך הקרקע. יש לכך חשיבות מיוחדת כשמדובר במלפפונים בעונות החמות, שכן מערכת הובלת המים בצמחים אלו יעילה ומשפרת את יכולת הצימוח.

המלצות והוראות מפורטות כיצד להתמודד מול התופעה יפורסמו בקרוב.

כאמור, בנוסף לווירוס זה ואחרים, התגלתה בשנים האחרונות תופעה נוספת, בעיקר בעגבניות ומלפפונים, המתבטאת בחוסר יבול. לאחר חקירת התופעה, הגיעו למסקנה כי במצבים שבהם טמפרטורת הלילה גבוהה, נפגעת החנטה. וירוס ה CGMMV ותופעת חוסר היבול אינם מהווים עוד גזירה שלא ניתן לעמוד בה. מאז שאובדן היבול כתוצאה מפגיעת הווירוס מוכרת כאסון טבע ומבוטחת בקנט, המגדל אינו נושא את מלוא הנזק הכספי על כתפיו.

דוד עזריה מאחיטוב מגדל כשבעים דונם של עגבניות ומלפפונים. פרנסתו נחשבת לעסק שאינו בטוח, הסובל מדי שנה מסיכוני אקלים שונים.

עם איזה סוגי נזקים התמודדת בשטחים שלך?

"אצלי היו בעיקר מחלות ומזיקים שפגעו בצמח ובפרי. וירוס יוצר מצב שבו המלפפון לא ראוי למאכל. המזיקים היו אקריות שתוקפות את העלווה ואת הפרי. מבחינת הפרי - הוא מקבל סימני אכילה ויניקה ואינו ראוי לשיווק. מבחינת העלווה - הצמח "נשרף" וחייב בעקירה, למרות שמבחינת הזמנים הוא עדיין בשיא הגידול".

בואו לראות אותנו
בתערוכת יבול שיא
מעין חרוד 6.11.2013

RUM UP LTD

סדרות המטעים של חברת GOLDONI איטליה

- מצויידים במנועי VM
- מאופיינים במרווחי גחון גבוהים
- מצויידים במערכות הגה הידרוסטטיות.

בוא לבחור את הדגם שלך

GOLDONI

*כמות מוגבלת

בית רם-אפ קיבוץ מענית ד.נ מנשה מיקוד 3785500
טל. 04-6375123 פקס 04-6375599 | ניידים 052-7763335/052-6105511

מי מטפל בפרי או בירק לאחר קטיף?

'המחלקה לאחסון' במינהל המחקר החקלאי – מכון וולקני

יואב ואזנה

בעשורים האחרונים, אנו הצרכנים, התרגלנו לקבל את הפירות והירקות שלנו יפים ונקיים, בעלי חיי מדף ארוכים ובמשך כל עונות השנה, הרבה מעבר לעונתם הטבעית. התרגלנו גם לכך שפירות אקזוטיים, שבעבר היו זמינים רק במדינות רחוקות, נמצאים עתה על המדף במרכולית הקרובה לביתנו. הרבה מכך אנו חייבים לאותם צוותי מחקר העמלים מאחורי הקלעים בפיתוח ובמחקר על מנת להאריך את חיי המדף של הפירות והירקות, ולאפשר את הייצוא שלהם למקומות רחוקים על אף זמן התובלה הארוך.

בישראל עיקר המחקר בנושא זה מתבצע במינהל המחקר החקלאי – מכון וולקני, במחלקה לחקר תוצרת חקלאית לאחר הקטיף הידועה גם כמחלקה לאחסון. המכון חגג תשעים שנים לאחרונה, והמחלקה לאחסון היא אחת מהוותיקות בו. המחלקה ישבה עוד בתקופת הבריטים בארץ, תחילה בבן שמן במסגרת חוות בן שמן – "מכון לחקלאות ולמדע הטבע – תחנת הניסיון החקלאית", ולאחר מכן עברה לרחובות וכונתה "המעבדה לחקר רקבונות פרי ההדר". באותה תקופה עיקר הייצוא התבסס על משלוחי פירות הדר מהארץ לאנגליה והמחלקה הוקמה על מנת למצוא פתרונות לרקבונות שנוצרו בזמן התובלה. אנו נפגשנו עם ד"ר רון פורת, מנהל המחלקה הנכנס, בצוותא עם ד"ר אמנון ליכטר מנהל המחלקה היוצא, וד"ר אמנון לרס – המשמש בתפקיד של מנהל המכון לחקר אחסון ואיכות של תוצרת חקלאית ומזון. במכון זה 2 מחלקות והמחלקה לאחסון היא אחת מהן. במחלקה 13 חוקרים וצוות תומך מחקר של טכנאים ומהנדסים השותפים להם. המחלקה בנויה לפי תחומי אחריות כגון: ירקות, פירות, תבלינים וצמחי נוי. החוקרים עובדים מול חקלאים, בתי אריזה, חברות ייצוא וגורמים מסחריים מגוונים, ומנתחים וכותבים המלצות לגבי המועד האופטימאלי לקטיף, אילו זנים מתאימים לאחסון וכיצד לשמר תוצרת לאחר הקטיף כדי לשמור על איכות גבוהה עד הגיעה לצרכן. החקלאות מטבעה נוגעת במגוון רחב של דיסציפלינות ותחומי מחקר ועל כן צוותי המחקר במחלקה מורכבים ממגוון מומחים מתחומי מדע שונים שעובדים יחדיו בסינרגיה כדי לקדם את המכון לחזית המחקר, תוך מתן מענה לכלל הבעיות הקיימות בתחום.

ד"ר אמנון לרס מספר: "המחלקה עוסקת במחקר במספר דיסציפלינות שונות והחוקרים הינם בעלי התמחויות מדעיות שונות; יש פה פיזיולוגים של הצמח, חוקרים העוסקים בפתולוגיה של הצמח המתמחים במיקרואורגניזמים התוקפים פירות וירקות, וישנם חוקרים העוסקים באספקטים ביו-כימיים ומולקולאריים כך שיש פה שילוב ייחודי של אנשי מקצוע שאם תחפש אותם באוניברסיטאות תמצא אותם במחלקות שונות אך כאן כולם תחת קורת גג אחת על מנת להשיג את היעד המשותף – שיפור היכולת לאחסן תוצרת חקלאית."

בתחום הרימונים למשל, מספר ד"ר רון פורת : "כשהתחלנו לפני 8 שנים לא ידעו לאחסן רימון יותר מחודש. פיתחנו שיטות של שימוש באריזות שמאפשרות לאחסן רימון שלושה חודשים על ידי שמירה על לחות וסביבה של גזים המונעת השחמה וצרבון. פתרנו את אחת הבעיות המשמעותיות של אחסון רימונים- ריקבון הכתר – על ידי ייישום של חומר הדברה המופק מחיידקים ונחשב בטוח לשימוש לאחר הקטיף. בנוסף, מכון וולקני פיתח זנים מוקדמים של רימונים שמבשילים ומשווקים כבר לפני ראש השנה. חשוב לציין שבתחום היישומי המחקר שלנו מתחשב בדרישות העוסקות בטיפול בכמויות גדולות מאוד של פרי בו-זמנית ועל ידי כך אנחנו מאפשרים את הפיתוח המסיבי של הענף."

בעת האחרונה במסגרת הצורך לפיתוח "חקלאות ירוקה", החלו החוקרים לשים דגש על מחקרים שיאפשרו הפחתת שימוש בחומרי הדברה סינטטיים ומעבר לשימוש בחומרים טבעיים ושיטות ידידותית לסביבה. ד"ר דני אשל המתמחה בירקות שורש עוסק במציאת תחליפים לכימיקלים בהם השתמשו עד כה בענף תפוחי האדמה למניעת נביטה במהלך האחסון הפוגעת באיכות תפוחי האדמה ובאורך חיי המדף שלהם. הפתרון האלטרנטיבי היה שימוש בשמנים אתריים – המופקים ממנטה למשל. כיום שיטה זו נמצאת בשלבי יישום ע"י המגזר החקלאי והוכחה כמוצלחת. ד"ר ליכטר מתאר גישה נוספת להארכת חיי מדף: "כדי לשמר את איכות הפרי ואת משך חיי המדף שלו, אנחנו עושים גם מחקר תוך

<<<

דשנים לוקחים אותך אישית

תברת דשנים, המספקת זה למעלה משישים שנה מוצרי דשן לחקלאות, יוצרת סטנדרטים חדשים גם בשרות ומתברת בין מקצועיות, מאגרי ידע וניסיון לבין יחס אישי, אכפתיות אמיתית והיכרות עם השטח והלקוחות. צוות האגרונומים של דשנים מתאים לכל לקוח את הפתרון הנכון והאפקטיבי ביותר עבורו בכל עונה, מחסור או צורך.

מחכים את הנשמה!

ייצור דשנים
ייצור "דשני מדף" יחד עם הזמנות מיוחדות "Tailor made". הייצור מתבצע במתקני ייצור מודרניים וממוחשבים, בכפוף לתקני איכות מהמתקדמים ביותר בעולם.

לוגיסטיקה ואספקה
שירות "דשן עד לבית הלקוח", "Door to door", עד למיכל המתנה לחדלון אין-ליין, בכל מקום, מדי אויר או תואי שטח.

תפעול וקשרי לקוחות
שירות הנמצא בשטח ובקשר מתמיד עם הלקוחות. תמיכה, מעקב ובקרת שביעות רצון הלקוחות להמשך עבודה יעילה המותאמת לצרכיהם.

ייעוץ אגרונומי
ביקורי אגרונום בשטח, ייעוץ מקצועי, הכנת תוכניות דישון, בדיקות מעבדה, התאמת הדשן הנחוץ וביצוע שירותי הדישון.

דשנים וחומרים כימיים בע"מ
הזמנות: 1-800-77-88-77
ת.ד. 1428, חיפה 31013
טל. 04-8468178/9 פקס. 04-8468296
www.deshanim.co.il

דשנים וחומרים כימיים בע"מ

Responsible Care

כל דשנים

אמנון לרס - מנהל המכון לחקר אחסון ואיכות תוצרת חקלאית ומזון בוולקני

אמנון ליכטר - חקר אחסון ואיכות תוצרת חקלאית ומזון

שימוש במדפים מצוננים כמו אלו המשמשים לאחסון מוצרי חלב ברשתות השיווק. טמפרטורת חיי המדף המקובלת היא 25-20 מע־לות ואנו מעוניינים לראות מהי התוספת שניתן לקבל באורך חיי המדף כאשר מאחסנים את התוצ־רת על מדפים מצוננים בטמפרטו־רת של 10-8 מעלות. אנחנו משע־רים שאפשר להכפיל את משך חיי המדף של חלק מהפירות והירקות ובכך אולי יהיה ניתן לצמצם את השימוש בחומרי הדברה ולצמצם את הפחת".

במקביל פיתחו במכון יישומים לשימוש בהדברה ביולוגית כגון של אורגניזמים, פטריות, שמרים שאינם פתוגנים לאדם אשר בנוכ־חותם על הפירות והירקות יתפקדו כ"שומרי הפרי" - ימנעו מהפתוגנים המזיקים להתפתח ויחסכו הדברה כימית. קיימת גם כניסה לתחום הגנטיקה, לצורך שיפור האיכות לאחר הקטיף על ידי זיהוי תכו־נות המאפשרות לשמר את איכות התוצרת החקלאית הטרייה במה־לך האחסון, לדוגמה על ידי שיפור התכונות הגנטיות לסבילות בפני עקה של קור אליה נחשפים הפי־רות והירקות בחדרי האחסון. "חלק מהגידולים רגישים לקור, לדוגמא בזיל רגיש לטמפרטורות הנמוכות מ-12 מעלות ולפיכך אנו מעוניינים להשקיע יותר במחקר התומך בפי־תוח גידולים שכתוצאה מהשבחה גנטית יהיו עמידים יותר לתנאי האי־חסון באופן טבעי כמובן - לדוגמה לאחרונה פותח במחלקתנו זן רוקו־לה חדש - "רוקעד" הפורח באיחור קל ובעל כושר השתמרות משופר לאחר הקטיף" - מוסיף ד"ר לרס.

ד"ר אמנון ליכטר מספר: "המט־רה כיום היא לא רק להאריך את חיי המדף אלא לעשות זאת ללא כימיקלים כדי לעמוד בסטנדרטים של ייצוא, למשל ייצוא של תבלי־נים כמו הבזיל והפרשה שהייתה עם הכשותית שעמדה לחסל את הענף. הצוות בראשותו של ד"ר דוד קניגסבוך האחראי על התחום של צמחי תבלין עשה מאמץ גדול למצוא טיפולים מונעים המאפש־רים קטילה של חרקי ההסגר וב־עקבות זאת אפשר היה להמשיך לייצא את התבלינים ליעדם. נוכחות צוותי המחקר שלנו שמכירים את הגידולים והבעיות ויכולים להציע פתרונות ובדיקות בזמן אמיתי, עו־שות את ההבדל בין ענף קיים לענף מחוסל". (לציטוט לכותרת יצחק) "הסטנדרטים הבינלאומיים כיום הולכים ומחמירים ובטיפול בפירות כמו מנגו - פונגיצידים בהם הש־תמשנו עד לא מזמן - אסורים כיום באירופה לטיפול אחרי קטיף.

ד"ר דב פרוסקי פיתח שיטה המבוססת על הבנה של מנגנון הפטרייה (העובש) וכיצד הוא תוקף את המנגו. כדי שהפטרייה תוכל לתקוף את הפרי היא מפרישה אמוניה הגורמת לעליית ה pH של הקליפה. כדי לנטרל את פעילות הפטרייה אפשר לשטוף את הפרי בחומצה ועל ידי כך להקשות עליה לתקוף את הפרי. החומצה עצמה היא חומר בטוח לשימוש במזון

<<<

לחיטוי פירות וירקות לאחר קטיף

- מאריך חיי מדף
- טווח קטילה רחב ביותר
- פשוט לשימוש - קל ליישום

קונצפט לרוקחות בע"מ

לפרטים נוספים, מידע והזמנות: קונצפט לרוקחות בע"מ
טל. 09-7667890, אלי: 054-7355212, הורציו: 054-4972362
www.concept-Rx.co.il

Concept

ISO 9001:2008
ISO 13485 :2003

הכסוב רון www.srh.co.il

לחיטוי וניקוי כללי בבתי אריזה ובמשתלות

- טווח קטילה רחב ביותר
- פשוט לשימוש, קל ליישום
- אינו צורב או מגרה

קונצפט לרוקחות בע"מ

לפרטים נוספים, מידע והזמנות: קונצפט לרוקחות בע"מ
טל. 09-7667890, אלי: 054-7355212, הורציו: 054-4972362
www.concept-Rx.co.il

Concept

ISO 9001:2008
ISO 13485 :2003

הכסוב רון www.srh.co.il

ומאפשרת להפחית את השימוש בכימיקלים העלולים להיות בעלי השפעות שליליות על הבריאות. זה מדגיש את החשיבות של מחקר בסיסי - הבנת המנגנון של התוקפ־נות בפטריות ועל בסיס זה פיתוח אמצעים על מנת לנטרל אותו".

עד לפני כעשר שנים תוצרת חק־לאית בכמות משמעותית הייתה מיוצאת בהיטס, דבר שהקפיץ את מחירה ופרנס את חברות התעופה אך פגע בלקוחות ובחקלאים. בש־נים האחרונות נעשו מאמצים גדו־לים על מנת לאפשר תובלה ימית של התוצרת מבלי לפגוע באיכותה. ד"ר לרס מספר: "נעשה מאמץ מאוד גדול על מנת לאפשר תובלה ימית של התוצרת מסיבות מאוד ברורות. תובלה ימית מן הסתם דו־רשת הרבה יותר זמן ובמכון נעשו המון מחקרים על מנת שהדבר ית־אפשר".

ד"ר פורת מוסיף: "כיום מעבירים תוצרת שבכלל לא חלמנו לייצא אותה דרך הים. במחקרים שלנו הגענו למסקנות מפתיעות על כך שיש דווקא יתרונות להובלה ימית - אין בקרת טמפרטורה במטוס ובתובלה ימית דווקא יש אפשרות לבקרת טמפרטורה אחידה למרות שזה לוקח הרבה זמן. כיום עציצים, תבלינים ופרחים מועברים דרך הים.

ד"ר ליכטר: "היום כבר כמעט ואין הובלה אווירית. יש כמויות מוגבלות של גידולים בעלי חיי מדף קצרים כמו ליצ'י טרי או תות שדה בתחי־לת העונה שמובלים באוויר אבל במרבית המקרים זה לא משתלם כלכלית".

רון פורת מפרט יותר על הקש־יים ומספר לנו על הכרונולוגיה של ההובלה הימית: "לאחר קטיף הפרי, לוקח לו לעבור בבית האריזה עוד 3-4 ימים עד שהוא מועמס לאונייה. ההעמסה עצמה לוקחת עוד יומיים וההפלגה עוד שלושה. יומיים של פריקה בארץ היעד ושינוע באמצ־עות משאיות או רכבות עד להגעה למחסנים הלוגיסטיים של המפי־צים. כל זה מסתכם בסופו של דבר בשבועיים עד שלושה שבו־עות, מרגע הקטיף ועד להגעה אל הלקוח בחו"ל. ביצוא למדינות כמו יפן זה תהליך של שישה שבועות.

בנוסף, ביפן יש דרישות מחמירות של הסגר למניעת כניסת מזיקים למדינה (קרנטינה) כשהרשויות שם מחייבות אותנו ליישם טיפולים לפי בקשתם. לפעמים הפרוטוקו־לים שלהם מאוד מחמירים ועלולים לפגוע באיכות הפרי/ירק. תפקיד־נו הוא למצוא שיטות כיצד ליישם אותם מבלי לפגוע בתוצרת". האם זה משתלם? "כן, היפנים משלמים היטב".

זכויות יוצרים

עבודת מחקר קשה ואתגרים גדו־לים עומדים בפני צוותי המחקר ולעיתים לא ניתן להם לממש את ההשקעה בדמות בעלות על פטנט שכן חלק מהפיתוחים והפתרו־נות המתגלים הינם פשוטים למדי ו"ברורים מאוד" לאחר מעשה.

ד"ר ליכטר משתף אותנו: "השיטה הרגילה הינה פרסום תוצאות הני־סויים והתגליות בעיתונות המדעית והמקצועית או בכנסים. במקרים יוצאי דופן בהם ניתן להגן בפטנט על הטכנולוגיה או הפיתוח ולמכור אותם, ישנה במינהל המחקר החק־לאי יחידה עסקית המתמחה בכך ומתנהל מהלך של רישום פטנט שיוצא או לא יוצא לפועל - הרבה פטנטים נופלים עוד בפיתוח או ברישום כי לא תמיד ניתן להגן עלי־הם גם אם זה רעיון ממש פנטס־טי".

ד"ר לרס מוסיף: "קח למשל דוגמא, נמצא ע"י ד"ר דני אשל וצוותו שאם קוטפים בצל ומש־אירים את הגבעול שלו קצת יותר ארוך, ניתן לשמר אותו בצורה טובה יותר במהלך האחסון. זה לא משהו שאתה יכול להגן עליו עם פטנט. נושא השקיות למשל לאחסון תב־לינים שפותח ע"י ד"ר נחמיה אה־רוני וצוותו בשיתוף עם חברה תע־שייתית זה משהו שיש עליו פטנט שהכניס גם תמלוגים - זו טכנולוגיה ברת הגנה".

ד"ר ליכטר מוסיף ומספר: "אנח־נו כל הזמן נמצאים בדילמה הזו כי מצד אחד אנחנו תמיד רוצים לה־עביר את הידע כמה שיותר מהר ולהפוך אותו לנגיש לחקלאים ולת־עשייה החקלאית אך יש לזה מחיר כי הרבה פעמים אנחנו מוותרים על זכויות יוצרים. לפני 20 שנים פותחה ע"י ד"ר אלי פליק וצוותו מכונה להברשה חמה של פלפל שפתרה בעיה עצומה בייצור. הפ־לפלים גדלים בערבה והם מגיעים מלוכלכים באבק ונגועים בכמות גדולה של חיידקים ונבגים של פטריות ולכן היו רגישים למחלות ולהתפתחות של רקבונות. המכו־נה שפותחה במחלקה עובדת על עיקרון כמו של שטיפת רכב - הפ־לפלים נכנסים למערכת הברשה עם מים חמים בטמפרטורה מסו־ימת ויוצאים משם נקיים ומבריקים ובעקבות טיפול זה הינם בעלי חיי מדף ארוכים יותר. פיתוח זה של מכונת ההברשה החמה מיושם גם בהרבה מאוד גידולים אחרים - זה היה קלאסי לעשות פטנט על זה - אך כשהחקלאים ראו את התוצ־אות לאחר שנה בלבד, כל הערבה כבר הייתה מלאה במכונות כאלו עוד לפני שהספיקו בכלל לרשום פטנט".

ד"ר לרס מוסיף בבדיחות: "החק־לאים פה בארץ מאוד מקצועיים וזריזים ויש קשר טוב בין החוקרים ומערכת המחקר במינהל המחקר החקלאי לבין החקלאים. החקלאים מיישמים תובנות וטכנולוגיות עוד הרבה לפני שהחוקרים ממליצים עליהם באופן רשמי".

ד"ר ליכטר: "במחקר שאנו מב־צעים במושב לכיש מצאנו טיפול שמפחית סדקים בענבים באופן משמעותי. כדי לאמת את התו־צאות נדרש מחקר של 3 שנים לפחות. בפועל החקלאים התחילו ליישם את התוצאות באופן מיידי עוד לפני תום המחקר. במקרה זה מדובר בטיפול בטוח לחלו־טין שרק יכול להועיל כי סדקים מהווים 'אוטוסטרדה להתפתחות חיידקים ופטריות' ובעקבות כך התפתחות של רקבונות. אם כיום מתאפשר להכפיל את משך הא־חסון של ענבים בישראל לארבעה חודשים, זה רק בזכות קיום צוותי מחקר שמכירים היטב את הבעיות החקלאיות ומקדישים מאמצים רבים במחקר ופיתוח של הענף. דוגמאות מוצלחות לכך קיימות בענפים חקלאיים רבים בהם יש מעורבות פעילה של המחלקה לחקר התוצרת".

שקיות אוירה מתואמת

Modified Atmosphere Packaging

שקיות עטיפה מיוחדות, היוצרות אוירה אופטימלית של גזים ולחות להארכת חיי המדף של הרימון הארוז. השקיות מותאמות לזני רימונים מוקדמים ולרימון מזן וונדרפול. תקופת האחסון בשקית - מחודש ימים ועד 4 חודשים.

אנו מציעים שקיות עטיפה בגדלים שונים:

- שקיות לאריזת 3, 5 ו-20 ק"ג פרי.
- שקית רבע מיכל - לאריזת 75 ק"ג פרי.
- שקית מיכל - לאריזה במיכלי דולב או מיכלי עץ.

איכות השקיות והיתרונות המושגים מגובים בעבודות מחקר של מכון וולקני.

חדש!!!
מד טמפרטורה
להובלה בים ובאוויר
BIOLOG

DECCOPAC

מאז 50 שנות נסיון הטיפולי פרי לאחר קטיף

מוצרי ס"פ-פק בע"מ

ת.ד. 44 כפר סבא 4410001 טל. 073-2555666 פקס. 073-2555667

סיגלית - 052-4841069, מולי - 052-4841075, מיכי - 050-5208623, office@uniphos.co.il

עלה על הגל

ללא חקלאות מדויקת, חסכונית בכח אדם ותמיכה ממשלתית - לא ניתן לשרוד כחקלאי

אבי אובליגנהרץ

"עם השנים, איכות המים בערבה רק הולכת ומתדרדרת. משמעות הדבר הוא שעלינו להתמודד עם רמות מליחות שלא ידענו בעבר וכדי להגיע לאיכות טובה של ענבים, עגבניות, פלפלים ובעצם כל גידול, צריך לעשות שמיניות באוויר. כדי למקסם את התוצרת שלי, אני עובד עם מכשירים שמנטרים עבורי את רמת המליחות בכלל ואת רמת עובי הגבעול של השיח ורמת המינרלים בקרקע בפרט. כך שאין היום מקום ל'חקלאות יהיה בסדר'. מתח הרווחים בהשוואה לרמת הסיכון הוא כמעט שווה וכדי לשרוד אתה חייב לעבוד באופן מדויק", מסביר איתי גל, מגדל מלונים ודור שלישי לחקלאים ממושב עין יהב.

"חקלאות מדויקת וחקלאות חוסכת כח אדם הינם רע הכרחי למי שרוצה להתפרנס מחקלאות. מי שמצליח לחבר בין השניים הוא בצד של הרווח, ומי שאחד מהגורמים הללו מתפספס אצלו, הרי שכושר ההשתכרות שלו הוא מאוד מצומצם. החקלאי צריך לדעת לכלכל את עצמו מאוד בזהירות ולהיות בעל ידע טכנולוגי כדי לרתום לעזרתו את הטכנולוגיה המתקדמת הרווחת בעולם. הדונם שלי הוא מאוד טכנולוגי ומהווה יחידת רווח לכל דבר".

גל, בן 47, נשוי פלוס ארבעה בנים, סוגר בימים אלה 41 שנה במושב עין יהב בערבה, אליו הגיע עם הוריו מקיבוץ חולדה. אל החקלאות הוא נחשף לדבריו מרגע שהחל ללכת ומאחר שבמשפחה דגלו בעקרון העבודה העצמית, הוא ואחיו הקדישו את עיתות הפנאי שלהם למשק המשפחתי. אחרי שחזר מהטיול הגדול של אחרי הצבא, ניסה גל את מזלו בתחום יחסי הציבור ושיווק בעיר, אבל אחרי שנישא לרעייתו רינה, החליטו השניים לחזור לכור מחצבתו ב-95 '.

כיום הוא מגדל על כ-200 דונם פלפלים ועגבניות, אבל בעיקר מלונים. גל מציין כי מדובר בעולם ומלואו הכולל מלונים המקוטלגים לפי עונות השנה, למעט קיץ, וכוללים שלל זנים בהם: קנטלופ, אוניברסל, יניב, אננס ועוד, בהם זנים אקזוטיים שהוא מפתח ומגדל עבור עצמו וחברות חיצוניות.

אם לא די בתנאי החום הקיצוני השורר, הרי שגל ועמיתיו נאלצים להתמודד עם מצוקת המים ואיכותם בערבה. כדי להתגבר על הבעיות בשטח, הוא משקיע שעות רבות באיתור ושימוש בתוכנות ומכשור מתקדם, המסייעים לו לעקוב בזמן אמת אחרי כל מה שקורה במשק שלו, ולהקדים תרופה למכה. "כל חקלאי מכיר טוב יותר מכל אחד אחר את בית הגידול שלו ואם אתה יודע לקחת את הפתרונות הדיגיטליים שקיימים בשוק ולנצל אותם לטובתך, ביחד עם הידע והניסיון שצברת, סביר להניח שהשורה התחתונה שלך תראה על רווח".

גורם נוסף חשוב בהישרדות של החקלאים כיום וחקלאי הערבה בפרט, הינו החשיבה מחוץ לקופסה. החשיבה היצירתית לפתח זן של מלונים, באמצעות טכנולוגיית גידול מיוחדת של הדליה, המבשילים עוד בתחילת פברואר. בניגוד למלונים הסטנדרטיים הגדלים על הקרקע, המלונים של גל גדלים כשהם תלויים על תקרת החממה, דבר המאפשר להם להגיע לשווקים עם מראה מושלם בניגוד לעמיתיהם המצולקים שגדלו על הקרקע. טכנולוגיה זו היוותה את הבסיס לפיתוח "האבטיח הכתום", אבטיח חורף אותו פיתח יחד עם תאגיד "חישתיל" ואשר מאופיין לא רק בצורתו האובלית וצבעה הייחודי של ציפת הפרי, אלא בהיותו מתוק יותר מהאבטיח הסטנדרטי. הפרי שגדל בתנאי חממה ונעטף כבר בשלבים מוקדמים בשקית רשת צבעונית - במטרה לשמור ולהגן עליו מכל פגיעה חיצונית עד הגעתו למדפים - מכיל 12% סוכר, לעומת אבטיח רגיל שבמקרה הטוב מכיל 10% סוכר.

בשנים הראשונות של המדינה נחשבו החקלאים לחוד החנית ועמוד התווך. החריצות הבלתי נדלית והיכולת להוציא תוצרת חקלאית מרשימה, בתנאים לא תנאים, הפכו אותם למקור גאווה. בשלושת העשורים האחרונים חל בהדרגה פיחות מדאיג במעמד החקלאי, והיום רבים מבני הדור השני והשלישי מעדיפים למצוא את פרנסתם בעיסוק פחות פיזי ובעל סיכון כלכלי נמוך. כתוצאה מכך נוצר מחסור הולך וגדל בידיים עובדות, מחסור שאותו התחייבה הממשלה להקטין באמצעות יבוא עובדים זרים. אלא שגל קובל על כך שמקבלי ההחלטות פועלים בעצלתיים ומעמידים מכשולים בירוקרטיים ואינסוף קשיים בדרכם של החקלאים במקום להקל עליהם.

"החקלאות צריכה להיות בעדיפות לאומית. ברגע שמדינה מבינה כי חקלאות הינה אבן יסוד בתקומה שלה, עליה לנהוג בהתאם ולבוא לקראת החקלאים. לא בכדי

ישראל היתה שנים בראש הפיתוח וההדרכה החקלאיים בעולם. אנחנו עדיין שם, אבל הדור הולך ופוחת. הלובי החקלאי איבד מכוחו והפך לשולי מאז הבחירות האחרונות. כדי שנוכל למקסם את התוצרת והרווחים מהדונמים שיש לנו, אתה חייב טכנולוגיה הכי מתקדמת ויידיים עובדות. יש היום גידולים מאוד רווחיים כמו פירות אקזוטיים, סוגים שונים של מלפפונים ועוד, אבל אין את הידיים העובדות כדי לעשות אותם".

"במקום לספק לנו את כח העזר שנחוץ לנו כמו אוויר לנשימה, ובכלל לא משנה לי אם יהיו אלה עובדים ישראלים, בדואים, פלשתינאיים או זרים, הממשלה באיוולתה מערימה עלינו קשיים, מחבלת בפרנסה שלנו ובעצם גורמת לעצמה נזק כבד, כי תוצרת רבה ואיכותית שניתן היה לייצא ולהגדיל באמצעותה את קופת המדינה - הולכת לאיבוד. המדיניות האבסורדית הזאת מעודדת אותנו מדי שנה לקרוא לשמאי שיעריך את הנזקים שנגרמו לנו כתוצאה מחדלונם של אלה שיפצו אותנו בסופו של יום".

במקום להיות קשובים למצוקתם, קמו כל מיני ועדות שקיצצו במכסות העובדים הזרים מתוך אמונה כי הדבר לא יפגע בהתנהלות השוטפת של החקלאים. בנוסף, גל מתרעם על כך שמקבלי ההחלטות אינם מבינים שעלות ההחזקה של פועל תאילנדי גבוהה בהרבה מעמיתו הישראלי, היות ועליו כמעסיק לדאוג למגוריו, תזונתו ובריאותו, בגדיו ובעצם למלא את כל מחסורו, בעוד שלפועל ישראלי עליו לדאוג לתשלום המשכורת בלבד. "הפועל הזר לא רק עובד אצלי אלא גם ישן אצלי ובאחריותי המלאה 24 שעות ביממה. הדבר הזה עולה הרבה כסף ואני משמש עבור הפועלים הזרים כאבא, פסיכולוג ובקיצור הרבה יותר מסתם מעסיק. זה לא לעניין ולצערי אין אף אחד בחלונות הגבוהים שיבוא ויאמר: 'הם צודקים החברה האלה. בוא נראה מה נעשה כדי לעזור להם לעבד את השדות שלהם' ".

למרות התמונה הפסימית שצייר, גל מבקש להבהיר כי הינו אופטימי, שכן אחרת לא היה בוחר לעצמו מראש עיסוק כל כך תובעני, מסוכן מבחינה כלכלית ובעל דימוי נמוך בעיני חלק גדול מהציבור, המגלה עדיפות ברורה לצווארון הלבן. "החקלאות הייתה ונשארה חוד החנית של הפיתוח והמחקר הטכנולוגי הישראלי. לעם ללא חקלאות וללא יחס כלפי האדמה שלו, אין זכות קיום. טובת המדינה דורשת התייחסות רצינית להתיישבות, לחקלאות ולאורח החיים הכפרי. עבודת האדמה תורמת לאהבת ארץ ישראל ולערכים שעליהם התחנכו. קשה לראות את החקלאות הולכת ודועכת בשל הזילות בערך החקלאי, ואני רוצה להאמין שיקומו האנשים בשלטון שיכירו בחשיבות של החקלאות, וישאפו להחזיר עטרה ליושנה. אני רואה עתיד מזהיר לחקלאות ועוד הרבה פיתוחים והישגים במישור הבינלאומי, אבל לשם כך דרוש גוף חזק שיתמוך ברעיון ויטפח את המגזר החקלאי".

דליה הראל:

"לדעתי היתה טעות להוציא את הפיקוח ממוצרי החלב המובילים... הנפקת תנובה היום לפי ערך של עשרה מיליארד ש"ח מראה שהריווחיות שם גבוהה מאד ולכן יש מוצרים בסיסיים שחייבים להחזיר אותם לפיקוח"

דליה הראל
במחיצת בעלה
פרופסור שאול הראל

שמעון וילנאי

דליה הראל הטביעה חותם רב-שנים במשרד החקלאות. בפעילות היום-יום ניתן לחוש שהיא אינה עוד ליד הגה ההנהגה המקצועית. מי שהיתה סמנכ"ל יצור וכלכלה בשנים 1989 - 1997 , ומאז ועד שנת 2000 משנה למנכ"ל המשרד, משקיפה במרחק של 13 שנה על הנעשה במשרד הממשלתי ויש לה הרבה מה לומר על ההתנהלות שם מאז יצאה לגימלאות, והיא עושה זאת באמצעותנו דרך משקפת חדה וברורה. היכן דליה הראל היום? על כך נרחיב בהמשך וגם במסגרת המודגשת בצד הריאיון.

שנים ליוותה דליה הראל תהליכים דרמטיים שהשפיעו במישרין על חקלאי ישראל והיתה מעורבת בתחומים שונים של הייצור והשיווק החקלאי. "הגעתי למשרד החקלאות בשנת 1975 אחרי שנות עבודה במשרד התעשייה והמסחר. תחילת העבודה המעשית בחקלאות היתה בתקופה של מאות מיליוני דולרים סובסידיות לגידול בעלי חיים. הכל היה מתוכנן. הכל היה בפיקוח מחירים. זו היתה תקופת טרום מחשב ומדי חודש היינו מעדכנים ידנית את המחירים. זו היתה תקופה של משטר מכסות מאד נוקשה בעופות, פטמים וחלב. "רוב החקלאים לא התפרנסו ממכסות הייצור שהיו קטנות מדי. האמת היא שהחקלאים התנגדו אז לכל שינוי כולל ביטול המכסות".

"היתה זו תקופה בהחלט לא שיגרתית. בתחילת שנות השמונים הקיף משטר התכנון את כל ענפי בעלי החיים - חלב, בקר, ביצי מאכל, פטמים והודים, ומאמצע שנות השמונים גם את חלב הצאן, את ענף הפירות, חלק מהירקות החשובים - עגבניות, גזר, תפוחי אדמה ובצל, ואפילו את ענף הפרחים. המכסות היו אגודתיות ויצרו תלות מוחלטת של הפרט באגודה, עם תופעות מכוערות של הפקעת חלק ממכסות היצור מיצרנים מקומיים וחלוקתן ליצרנים חדשים. מסוף שנות השמונים ועד שנת 2000 החל תהליך של ביטול מכסות. תחילה בפרחים ואח"כ בהודים, פירות וירקות - זאת בעקבות ההסכם עם האוטונומיה הפלשתינית. בתחילת שנות התשעים הפכו מכסות חלב ולול למכסות פרטניות ובמחצית שנות התשעים החלה רפורמה בענף הפטם שהביאה לירידה של ממש במספר היצרנים. בסוף שנות התשעים החלה רפורמה במשק החלב שעיקרה התאמת רפתות לדרישות איכות הסביבה ומעבר ליחידות גדולות יותר. מספר הרפתנים צנח בכ-30 אחוזים. רפתות החלב לבשו צביון

מודרני והתייעלו".

דליה הראל היתה בין שאר תפ־קידיה במשרד החקלאות סגנית מנהל אגף לתכנון כולל בשנים 1975 ועד 1989. בשנים האלה הממשלה היתה מעורבת כמעט טוטלית בתחומים שונים של היי־צור והשיווק החקלאי. אחרי 14 שנה באגף לתכנון, מונתה הראל לסמנכ"ל יצור וכלכלה במשרד החקלאות, ומעורבותה היתה רבה בנושא רפורמות וסובסידיות, עם שינויים בכיוון של ליברליזציה. "אחד הנושאים הראשונים שהגיעו לפתחי היה ביטול המעורבות הממשלתית ברכישת מוצרים חקלאיים, יבוא גרעיני מספוא ושמנים להאבסת בעלי חיים, יבוא גרעיני חיטה וקלי־טת חיטה מקומית. כיום יש מעור־בות מסוימת להבטחת קליטה של חיטה מקומית על ידי התנייה של מתן רישיונות יבוא ליבואני החיטה ברכישת חיטה מקומית. יש מעו־רבות ממשלתית בהחזקת מלאי חירום של גרעיני מספוא וגרעיני חיטה על ידי הוצאת מכרזים לאח־זקת המלאי".

השינוי הדרסטי אליבא דליה הראל חל בשנת 1991."רפאל איתן הגיע למשרד החקלאות ומשרד האוצר החליט באבחת חרב להוריד את הסובסידיות לחקלאות. המכ־סות הפכו לפרטניות בענף החלב, הפטם וההטלה והחל תהליך של מתן תמורה לחקלאי פורש מהענף. הסובסידיות ירדו למינימום. השלב הראשון בא לכלל ביטוי בהפרטה ביבוא גרעינים למספוא ואח"כ גרעיני חיטה, והתהליכים האלה נמשכו עד שנת 2000. בענף הפטם בוטלו המכסות ומספר הלולנים צנח מ-3600 ל-600 לערך. בענף הרפת הוחלט ב-1999 על רפורמה ומספר רפתות החלב ירד מ-1250 ל-800. ניתנו מענקים נדיבים כדי לסייע לאיכות הסביבה ולעודד את הייעול בענף".

דליה הראל עוצרת בשטף דיבו־רה והסבריה ואומרת את אשר על ליבה. "לדעתי היתה טעות להוציא את הפיקוח ממוצרי החלב המובי־לים. זו החלה בשנת 1998, כשדן מרידור היה שר האוצר והמחירים זינקו לשמיים. אין אפשרות במוצ־רים טריים ליצור תחרות אמיתית - כי יש הוצאות הובלה, נושא של טריות וטעם. אנחנו לא מדינה רגילה, אנחנו מדינה קטנה וציבור מתרגל למוצר. אנשים אוהבים את הקוטג' של תנובה וצריך בהחלט לאפשר לציבור רחב לרכוש קוטג' במחיר שיש בו הגנה ופיקוח. הפ־תרון הרצוי הוא שמוצרים מובי־לים בסל המוצרים של בית רגיל - יוגורט, גבינה לבנה וגבינה צהו־בה קשה בפרוסות - חייבים להיות בפיקוח ממשלתי. פורסם שהולכים להנפיק את תנובה לפי שווי שוק של עשרה מיליארד שקלים. זה מראה שהריווחיות שם גבוהה מאד ולכן יש מוצרים בסיסיים שחייבים להחזיר אותם לפיקוח".

"עברנו מקיצוניות אחת לשנ־ייה. מתמיכות גדולות בחקלאות לתמיכה ממש אפסית כיום. ישראל נמנית עם המדינות המתקדמות ביותר מבין המדינות המפותחות בהפחתת סבסוד ישיר של מוצרים חקלאיים. אנחנו מחמיצים את הנו־שא של תרומת החקלאות לאיכות הסביבה. כשיש שטח מעובד זה תורם. כך גם בעיבוד שטחי מרעה ובעיבוד שטחים לפלחה. בשעתו היתה הגנה לחקלאים. חקלאים נק־לעים למצוקה, כורתים עצים ואח"כ לוקח שנים להגיע להיקף הייצור הקודם. נכון שעל פי הסכמים בין לאומיים אסור לתת תמיכות ישי־רות, אולם אפשר היה להרחיב את היקף התמיכות וכך להגן על החק־לאים. התמיכות ירדו לאורך השנים פרט לחסימת היבוא. אין זה אומר שכשאתה חוסם יבוא אתה מגן על החקלאים".

שאלה כמעט בלתי נמנעת הצ־גתי לדליה הראל בעניין מינוי שר ומנכ"ל למשרד החקלאות שאינם נמנים עם המגזר החקלאי. "דעתי הינה כי מנכ"ל למשרד צריך להיות בעל רקע כלשהו בתחום הניהול והעשייה בחקלאות. הוא לא חייב להיות עובד אדמה, אבל חובה שי־היה מעורה. ראה רשימה אקראית של מנכ"לים ששירתו לאורך הש־נים במשרד החקלאות: ראובן איי־לנד, מאיר בן מאיר, יונתן בשיא, דני קריצ'מן. כל אחד מהם בא למשרד כאיש שמבין היטב בתחום.

ועובדים זרים? "עוד בתקופת השר יעקב צור הביאו זרים - כמה אלפים. כיום אני מבינה שמדובר ביותר מעשרים אלף וקשה לשוב לאחור. גם בהולנד עובדים זרים . פתרון אפשרי הוא עידוד אינטנסי־בי של המיכון. לדעתי, אחת הבעיות כיום היא חוסר היכולת לבצע הח־

<<<

דליה הראל נולדה בשנת 1940.עוד בשירותה בצה"ל למדה כלכלה וסוציולוגיה והשלימה אחר-כך את לימודיה באוניברסיטה העברית בירושלים. נושאת תואר בוגר בכלכלה, סוציולוגיה ומינהל עסקים. בהיותה בת 20 החלה לעבוד במשרד התעשייה והמס־חר באגף תעשיית מזון מן הצומח. מנכ"ל המשרד שקיבל אותה לעבודה היה מיכאל צור, השר היה פנחס ספיר. בעבודתה יצרה קשר הדוק עם גורמים במשרד החקלאות, הכירה מקרוב את השר משה דיין ואח"כ את השר חיים גבתי. ב-1971 נסעה ללוס אנג'לס בעקבות בעלה שהשתלם אז בנוירולוגיית ילדים. הבעל, פרופסור שאול הראל, שימש 35 שנה מנהל המכון להתפתחות הילד במרכז הרפואי סוראסקי-איכילוב בתל-אביב. כששבה ליש־ראל ב-1975 הציע לה עקיבא לנדאו, מנהל האגף לתכנון כולל ברשות לתכנון במשרד החקלאות, לשמש כסגנו. מאז ועד שנת 2000 עבדה במגוון תפקידים בכירים במשרד החקלאות.

לבני הזוג הראל שלושה ילדים וחמישה נכדים. הבת הבכורה, טלי, בת 44, עוסקת בתרגום ואם לשלושה. רונית, קטנה מטלי בשנה, אם חד הורית לילד בן שנתיים וחצי, יועצת ארגונית בחיל האויר. גיל, בן 41, נשוי ואב לילד בן 4,שוהה באחת עשרה השנים האחרונות בארצות הברית, שם הוא מתפרנס מעבודתו בתחום ההייטק. עוד משהו: דליה הראל היתה לאורך 11 שנה יושבת ראש המועצה לענף החלב.

דליה הראל בכינוס. מימין - שר החקלאות לשעבר רפאל (רפול) איתן ז"ל ולצידו המנכ"ל לשעבר במשרד החקלאות גדי שליטין

לטות. נראה לי כי בעבר יכולת מי־מוש ההחלטות הייתה מהירה יותר. כיום עקב הבירוקרטיה והמישפ־טיזציה והתערבות אגף התקציבים, יכולת המשילות מצטמצמת. נראה לי לצערי הרב, כי לרפרנט חקלאות באגף התקציבים באוצר יש כיום יכולת ביצוע גדולה יותר מאשר למנכ"ל או אפילו שר.

ולסיום שבה דליה הראל אל נושא מחירי מוצרי המזון. "השוק עדיין רי־כוזי הן מבחינת הייצור והשיווק, כך שאין ברירה אלא להכניס שוב חלק מהמוצרים לפיקוח ממשלתי. גם בתקופה בה היה פיקוח רחב יותר, לא סבל שוק מוצרי החלב מחוסר מיגוון".

ומה עושה דליה הראל היום, 13 שנה אחרי שפרשה ממשרד החק־לאות? "בשנים האחרונות אני ובעלי מתמסרים לפרוייקט שכל כולו תי־חקור של היבטים שונים מתקופת השואה. בעלי,שאול הראל, שפרש לפני חמש שנים מעבודתו, הוא ני־צול שואה שמשחזר את עברו. הוא נולד בבלגיה וכילד הופרד מהוריו וגדל במשפחה נוצרית בלגית תחת שם אחר. הוא ניצל מהנאצים בזכות המחתרת היהודית שהסתירה אלפי ילדים יהודים בלגים במקומות שו־נים. הוא ואחותו גדלו במשפחות נוצריות. בביקור שערך באושוויץ בשנת 2003 הוא גילה לראשו־נה כיצד נרצחו הוריו. אז החליט שהוא חייב לנסוע לבריסל לראות את הבית שבו התגוררו הוריו. הוא ואחותו הוסתרו בקורת גג מאחו־רי קיר מסתור והוא מצא את קיר המסתור. הוא גדל בשם מושאל של ילד נוצרי מקומי בשנת 2007 אירגן כנס של ילדים יהודים שהוס־תרו בבתים שונים ולכנס בירושלים הגיעו 350 ילדים, היום בוגרים מכל העולם. בעלי ואני יצרנו גם סרט דוקומנטרי שהוקרן בערוץ 10, בסינמטק ובמוזיאוני שואה ברח־בי העולם. שם הסרט "ילדים ללא צל". גם חיברנו שיר בשיתוף עם דן אלמגור ורפי קדישזון ליום הולדתה ה-90 של אחרונת צוות ההצלה בבלגיה - אנדרה גאולן, ושרה אותו קרן הדר. היום גאולן בת 92. השיר הועלה ביוטיוב וזכה כבר ל-200 אלף תגובות".

ספר חדש

מהפכת קנה הקש
מבוא לחקלאות טבעית
מאת: מסנובו פוקואוקה
מאנגלית: ד"ר אליק פלמן
פרדס הוצאה לאור
www.pardes.co.il
210 עמ', מחיר קטלוגי 69 ש'

מעטים הספרים המהלכים על קוראיהם קסם מהסוג שהופך אותם ל"ספר משנה חיים". בחלוף ארבעה עשורים מאז פרסומו, ניכר בברור כי מהפכת קנה הקש של פוקואוקה ניחן בתכונה נדירה זו. מאז הוא תורגם ללמעלה מ־25 שפות(רק עתה יוצא לאור התרגום לעברית) וזכה להיות אבן דרך מרכזית בהגות התנועה הסביבתית. הדבר מפתיע במיוחד בהתחשב בכך שהנושא המרכזי של הספר הוא גידול דגנים - כיצד יכולות הוראות לגידול דגנים לשנות חיים? אלא שברור כי הדיון החקלאי משמש בו כמקרה דגם לדיון בחיים הראויים בכלל. למעשה, זהו ספר על בעיות החיים בעידן המודרני והצעת דרך לפתרונן. זוהי בשורתו של אדם שהקדיש לסוגיה זו את מרבית חייו הבוגרים והגיע לתוצאות מרשימות, בשטח, ובצדן תובנות חשובות, אותן הוא חולק בלהט. מחקרו של פוקואוקה נעשה מתוך עניין רב בחקלאות המסורתית המקומית מחד, בצד היכרות "מבפנים", כמדען, עם החקלאות המודרנית מאידך. פוקואוקה מביט בזו כמו בזו במבט מפוכח, כאשר כאבֵן בוחן משמש לו עולם הצומח כפי שהוא מתנהל מעצמו בטבע. נקודת מבט עצמית זו מאפשרת לו לזהות את המקומות הטעונים שיפור בחקלאות הרווחת ובארחות החיים והמחשבה בכלל, ולפתח שיטה המבוססת על יצירתיות, פשטות ושיעורי הצלחה מפתיעים.

מסנובו פוקואוקה (1913-2008), איכר ופילוסוף, התפרסם בזכות שיטת החקלאות הטבעית שפיתח הנודעת בכינויה "חקלאות של אפס מעש" המתבססת על עקרון גדילת הצמחים בטבע ללא התערבות יד אדם. מאז 1970, פרסם פוקואוקה ספרים ומאמרים מדעיים ביפן, תועד בסרט דוקומנטרי והפיץ רעיונותיו בריאיונות רבים. השפעתו התרחבה אל מעבר לתחום החקלאות הטבעית. חוותו הפכה למוקד עלייה לרגל ורעיונותיו היוו מקור השפעה לעוסקים בתזונה טבעית ובסגנון חיים המאמץ חזרה לטבע. במסעותיו הרבים בעולם לימד את שיטותיו בסדנאות, וסייע באמצעותן להפוך אדמות בור באפריקה, מזרח אסיה ואף באירופה לאדמות הראויות לגידול ירקות.

על פעילותו הציבורית קיבל בפיליפינים את פרס "רמון מאגסייסיי" (1988) הנחשב ל"פרס הנובל האסיאתי" ואת פרס "מועצת כדור הארץ" (1997) שהתכנסה באותה השנה בריו דה־ז'נרו.

מברשות לחקלאות
ייצור וחידוש מברשות לפי הזמנה
◆ הברשת ירקות במים קרים וחמים
◆ מברשות לדינוג פרי
◆ מברשות לפירות שעירים
◆ מברשות הברקה
◆ מברשות לניגוב מים
◆ מברשות אטימה לדלתות

המברשת רוחמה המחלקה למברשות טכניות
ישיר: 08-6807161 פקס: 08-6807407
מפעל: 08-6807177 פלאפון: 054-7995122
www.kronline.co.il
המברשת רוחמה

לאורה ויצחק בר-זכאי
מזל טוב ורוב נחת
לנישואי בתכם
ברקת עב"ל מוטי

מערכת "יבול שיא"

הברחה על הג'אנטים

מה גורם לאישה בת 28 (תושבת מזרח ירושלים), לפרוץ מחסום כניסה מהשטחים לישראל, לב־רוח מחסימה משטרתית נוספת, לנסוע נגד כיוון התנועה, לעבור ברמזור אדום, לנסוע מספר קילו־מטרים עם גלגלים מפונצ'רים (על הג'אנטים), לזגזג בין נתיבים ולסכן עוברי אורח בכבישי ירושלים?

ללוחמי משמר הגבול של פלוגה כ"ט היה נדמה שמדובר באירוע פח"ע לכל דבר. זה לא מפליא בהתחשב בכל הסימנים המחשי־דים. אולם השורה התחתונה מדאי־גה. נראה כי בתקופה האחרונה מבריחי המזון מהשטחים לישראל נהיו יותר נועזים, ואינם בוחלים באמצעים להצליח במשימתם הפלילית.

במהלך הלילה בתאריך 13.9, זיהו לוחמי משמר הגבול של פלוגה כ"ט, אשר מוצבים במחסום המנ־הרות (סמוך לגילה), מיני ואן שקו־עה בחלקה האחורי, וסימנו לה לע־צור לבדיקה. האישה שנהגה ברכב לחצה על הגז והתחילה בנסיעה פרועה. עפ"י ההנחיות, הלוחמים לחצו מיד על הדוקרנים במחסום וכתוצאה מכך הרכב התפנצ'ר, אך את האשה כאמור זה לא עניין, מתחת לכל צמיג יש ג'אנט.

בשלב זה החל תרחיש שלא היה מבייש סרט הוליוודי. צוות חפ"ק שהיה אותה עת במחסום, החל לבצע מרדף אחרי הרכב לכיוון גילה שכלל שימוש בכריזה. במק־ביל צוות סיור נוסף ביצע חסימה בהמשך הדרך.

לבסוף, אחרי נסיעה של 2-3 קילומטרים, בהן האשה מזגזגת בין נתיבים, נוסעת במהירות גבו־הה עם גלגלים מפונצ'רים ובעק־בות כך מעיפה לכל עבר ניצוצות מהג'אנטים, עוברת ברמזור אדום, נוסעת נגד כיוון התנועה- היא נעצ־רה.

לוחמי מג"ב שעצרו אותה, הופת־עו לגלות כי ההשתוללות המטורפת הזו הייתה בגין הברחה של מאות קילוגרמים של תוצרת חקלאית אשר הובר‌חו מהשטחים.

" אנחנו מחפשים ברכב אמצעי לחימה ואפילו זימנו חבלן לשם כך, אולם את אלה החליפו שקים של: ענבים, זיתים, שמן, אגוזים ועלי גפן, אשר היו בתוך הרכב ", אומר מי שפיקד על הצוותים בשטח- פקד סאטע סואטירי, סגן מפקד הפלוגה.

האישה נעצרה לחקירה והמשך טיפול בתחנת עציון, הרכב חולט והסחורה הוחרמה ע"י אנשי יחידת הפיצוח. מאוחר יותר התברר כי מדובר באשה שכבר נעצרה בעבר על ניסיונות הברחה של תוצרת חקלאית מהשטחים לישראל, דרך מחסומים נוספים.

בתקופה האחרונה ישנם לא מעט מקרים דומים כאמור. רק אתמול נתפס במרחק אווירי של מספר קילומטרים, חשוד נוסף אשר ניסה להבריח ביצים מהשטחים לישראל. לוחמי מג"ב של עוטף ירושלים ואנ־שי יחידת הפיצוח תפסו את הח־שוד באזור צומת רוזמרין לכיוון דרך חברון, כאשר ברכבו נתפסו עשרות תבניות של ביצים. גם במקרה הזה החשוד נעצר, והסחורה הוחרמה ע"י יחידת הפיצוח.

חלב שנשפך

כנראה שאין סוף ליצירתיות של מבריחי המזון. אחרי שלוחמי מג"ב תפסו בחודש האחרון, בשר בתא מטען של מיניבוס, דגים בתוך תא מטען של אוטובוס וביצים שזויפו ע"י מכונה לזיוף חותמות, הגיע תורו של החלב. הפעם בפחי צבע, בתוך תא מטען של טרנזיט.

בשעת לילה מאוחרת, איתן ואז־נה, אור הולצמן וסטיב גולן, שלושה מתנדבים של משמר הגבול מהמ־פקדה הכפרית של לכיש, ביצעו עוד חסם שגרתי על כביש 35, מול מושב "שדה משה". השלושה הבחינו בטרנזיט לבנה, אשר עוררה את חשדם, והחליטו לעכב אותה לבדיקה בצד הדרך.

מבדיקה ראשונית בתוך הרכב, השלושה לא הבחינו בשום דבר חריג. בתוך הטרנזיט היו עשרות פחי צבע סגורים. אולם משהו בכל זאת לא הניח את דעתם של המתנדבים, שהחליטו לפתוח את "פחי הצבע". להפתעתם הצבע הזה היה דליל במיוחד.

עשרות פחי צבע מלאים בחלב- 1600 ליטר לערך, ללא קירור ות־נאים מתאימים, עשו את דרכם ממושב שלווה (הסמוך לקריית גת) לטייבה. הטרנזיט הייתה נהוגה

ע"י בן מיעוטים תושב טייבה, ולא־חר תחקור ראשוני התברר כי יועד למכירה והפצה.

" על מה המהומה", אמר נהג הט־רנזיט והוסיף: "זו לא פעם ראשו־נה שאני עושה את זה". אז על מה באמת המהומה?

חלב הינו מוצר אשר יש להחזיק אותו בקירור ובתנאים סטריליים. חלב מקולקל עלול להיות קטלני במיוחד- ולעשות נזק רב לצרכן הסופי. בעקבות העובדות הללו, נדרש מכל מוביל מזון אישור הוב־לה. לא קשה להבין שלנהג הטרנ־זיט במקרה הזה לא היה אחד כזה.

מפקד המפקדה הכפרית לכיש של משמר הגבול, רפ"ק אלי תפי־לין, מציין: " לוחמי ומתנדבי המפק־דה, פועלים במשותף הן ע"י פעי־לות יזומה מגוונת והן ע"י הפגנת נוכחות בכל הגזרה. אנחנו מתמו־דדים בעיקר עם פשיעה חקלאית, ונתקלים לא פעם בשיטות הברחה חדישות ומתוחכמות. במקרה הזה, כמו גם ברבים אחרים, המתנדבים פעלו באופן מקצועי, ובעזרת ער־נותם נמנעה סכנה של ממש לברי־אות הציבור".

החשוד, בשנות ה-26 לחייו, נקנס ועוכב לחקירה והמשך טיפול. רכבו חולט והסחורה נלקחה והושמדה ע"י יחידת הפיצו"ח.

והפעם - גניבת אבוקדו

החודש, סיכלו שוטרי המפקדה הכפרית חוף של משמר הגבול, גנבת אבוקדו במטעי הישוב עמקא, אשר בגליל המערבי. האירוע החל כאשר התקבלה התרעה על אבוק־דו שנקטף ע"י מספר חשודים, נארז בשקים והוא מוכן לאיסוף.

מש"ק משה אשר הגיע יחד עם צוות למקום והחלו בביצוע סריקות במטעים. במקום נמצאו 5 שקים מלאים באבוקדו. מדובר בכ-400 ק"ג לערך של אבוקדו מוכן להע־מסה. עבור חקלאי או מגדל פשוט מדובר בנזק כלכלי משמעותי, אותם הצליחו שוטרי מג"ב למנוע, ולא בפעם הראשונה.

הלחימה בפשיעה החקלאית אי־ננה זרה ללוחמי משמר הגבול. בכל רחבי הארץ פרוסות מפקדות כפריות מצפון ועד דרום. לוחמים ומתנדבים פועלים ללא לאות, בפעילויות יזומות, חסמים ומבצ־עים רחבים, וזאת בכדי למנוע את הגניבה הבאה. הקשר עם האזרחים הוא הכרחי על מנת לאתר גנבות כאלו בזמן, אולם לא פחות חשובה היא מהירות התגובה והמקצועיות של השוטרים, אשר מביאה פעמים רבות להצלחה.

בשבועות האחרונים באזור הצפון למשל, תפסו הלוחמים חוליית גנבי בקר, אשר גנבה והחביאה עגלים בתא מטען של רכב. במקרה אחר סיכלו הלוחמים מלגזות גנובות אשר ניסו להובילם בתוך משאית ועוד.

קרנבל הבשר

לפני מספר שבועות בפעילות משותפת של שוטרי ומתנדבי המועצה האזורית חבל מודיעין של מג"ב מרכז, נעצרו 2 חשודים ונתפס בשר מוברח במשקל 700 ק"ג בתוך רכבם. מה שמעניין במיו־חד הוא הדרך שעבר הבשר עד לתפיסה הזו. עד שהגיע לכביש 1 (בסמוך למודיעין) - שם נתפס, עבר הבשר את כל הדרך מברזיל שבדרום אמריקה דרך ירדן, שם גם נארז, משם לאיו"ש, ומשם לרכבם של 2 החשודים שנעצרו. מתחקו־רם הראשוני עולה כי הבשר יועד למכירה ושיווק לחנויות באזור תל אביב.

מפקד הצוות מספר: "המיניבוס נשא את הכיתוב "אל על" ונוסעיו

עוררו את חשדנו. החלטנו לעכב את הרכב על מנת לערוך חיפוש מקיף בתוכו. פתחנו את הבגאז' והופתענו למצוא שם לא פחות מ-700 ק"ג של בשר מוברח, ללא קירור וללא תנאים אשר ראוי לאחסן בהם אוכל בכלל ובשר בפרט."

הברחת בשר מהשטחים לישר־אל, נחשבת תופעה מסוכנת אשר תופסת תאוצה בתקופה האחרונה. הבשר המוברח שאמור בסופו של יום להימכר ברשתות המזון בארץ, עובר דרך ארוכה בתנאים מחפירים ,ללא קירור ותנאים סטרילים מה שעלול לסכן את בריאות הציבור .

המעורבים בהברחה נעצרו, ויחי־דת הפיצוח הוזעקו למקום. מדובר בשני תושבי מזרח ירושלים בשנות ה-30 לחייהם, אשר כאמור הם רק חלק ממכונת ההברחות המשו־מנת.

הליכה מחוץ **לתלם**

חווה חקלאית יחידה מסוגה המציעה אפשרויות תעסוקה בתחום החקלאות לבעלי צרכים מיוחדים

כתב וצילם אבי אובליגנהרץ

"המטרה שלנו היא לגרום לחברים ב'תלמים' להיות מאושרים, שיהיה להם טוב ושהם יחושו מוערכים. אנחנו רוצים שהם ירגישו שגם במקום העבודה יש להם מקום לאמירה ושלא לוקחים אותם כמו־בן מאליו", עומד איציק חממה על היעד המרכזי שהציב לעצמו ולחב־ריו לצוות בעת שייסד את "תלמים תעסוקה", המיזם החקלאי הראשון והיחיד מסוגו בישראל.

"תלמים תעסוקה" הינה חווה חקלאית שיקומית המספקת תע־סוקה מגוונת למבוגרים בעלי צר־כים מיוחדים. החווה מקיבוץ מגידו עוסקת בחקלאות אורגנית ומצי־עה עיסוקים בתשלום כגון: זריעה, שתילה, טיפול בחיות, בישול ועבו־דות מטבח, אריזת מזון לחיות בית, עבודות יצירה ומלאכת יד, בניית בתי בוץ ועוד.

המיזם הושק בנובמבר 2002 כפרויקט תעסוקה אלטרנטיבי בתחום החקלאות והיווה עבודת גמר של מנהלות מערכי דיור טב־ריה ועפולה בקורס למנהלי הוסט־לים. בשלב הראשון הועסקו שישה דיירים ממערך דיור עפולה, במגוון ענפי חקלאות בכפר הנוער החקל־אי "ניר העמק" הסמוך לעפולה.

בעקבות ההצלחה שנחל ולאור הביקוש הרב שנוצר, אישר משרד הרווחה בניצוחה של ד"ר חיה עמינדב, מנהלת האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפ־תחותית, את העתקת המיזם ושינוי הקונספט לחווה חקלאית במתחם בתוך קיבוץ מגידו הכולל גן ירק, משתלה לגידול עצי ארץ ישראל, דיר, פינת חי, חדר אוכל, משרדים

דורי סעדון, רכז התעסוקה בחוות מגידו

ועוד, וכיום מועסקים בו כ-100 בעלי לקות קוגנטיבית התפת־חותית מתוכם כ-30% מועסקים בשוק החופשי.

חממה, עובד סוציאלי בהכשרתו וחתן פרס רקאנטי- צ'ייס- רש"י על מפעל חייו, מציין שהרעיון נולד בעקבות חוסר שביעות רצון שהפ־גינו חלק מבעלי הצרכים המיוחדים - המתגוררים במערכי הדיור בעפו־לה, מגדל העמק וטבריה -מאפש־רויות התעסוקה שעמדו בפניהם.

"היינו מאוד מתוסכלים מהאופן שבו התעסוקה המוגנת עובדת כיוון שהיא התבססה על התפיסה האו־מרת כי לאנשים בעלי פיגור כפי שנהוג היה לכנותם לפני 25 שנה, טובה הרוטינה - היות והיא נותנת להם תחושה של שליטה. כולנו בעצם מחפשים רוטינה או שגרה והשאלה היא באיזה עוצמה והאם נכון למנוע מהאוכלוסייה עם הצר־כים המיוחדים התנסות בעבודות שונות בשל הגישה הזאת?", מסביר חממה את הרקע עליו נבט הרעיון הייחודי.

"תעסוקה מוגנת היא דבר חשוב, אבל כבוד האדם עוד יותר, ולכן חשבנו על מסגרת שתשבור את הפרדיגמה של עבודה למוגבלים בפסי הייצור של המפעלים, ואשר משלבת בין תעסוקה מוגנת וכבוד וחירות הפרט באופן מיטבי בא־וויר הפתוח. המסגרת שפיתחנו מאפשרת בפועל לחבריה לבחור בתעסוקה המתאימה לאופיים ויכו־לותיהם, ובמקביל לתת להם את התחושה כי הם אינם שונים על ידי העצמה שלהם".

המועסקים בחווה המגיעים ממערכי הדיור או מהקהילה (מס־גרות עצמאיות ברחבי אזור העמ־קים, א.א), הם בעלי רמות שונות של מוגבלות שכלית התפתחותית כולל אוטיזם, וחתך הגילאים שלהם הנו 21-70. בין החברים למדריכים שוררת מערכת יחסים מיוחדת המאפשרת לראשונים חופש בחי־רה של התעסוקה תוך התאמה לאופי הפעילות החקלאית הרצויה. המבוגרים שבחבורה ואלה שאינם מתחברים לעבודה בשדה, עובדים בעבודות נלוות הקשורות לחווה כגון בניית לולים וכלובים לבעלי החיים.

יום העבודה ב'תלמים' נפרש על שבע שעות ולמועסקים כאמור ניתנת חרות מוחלטת לבחור היכן לעבוד. "האנשים שלנו הם מלאי מוטיבציה ובאים לעבודה בכיף, לאו דווקא מההיבט הכלכלי, אלא מכי־וון שהם מגדירים את עצמם ואת היכולות שלהם באמצעות העבודה

שלהם", מציין דורי סעדון, רכז תע־סוקה נתמכת של החווה.

כל עובד עובר אבחון שנועד לשרטט את כישוריו המוטוריים, השכליים והרגשיים. לאחר מכן, במהלך העבודה עצמה, רוכשים העובדים מיומנויות מקצועיות והר־גלי עבודה. העובדים הם בפועל אדונים לעצמם מעצם היותם שות־פים מלאים בקביעת מדיניות הע־בודה במקום ובבחירת קבוצת הע־בודה המתאים להם, אם זה במשק החי או בגן הירק. כל קבוצה מונה שמונה איש פלוס מדריך, וכל מי שמשנה את דעתו או מבטא תחו־שה של מיצוי, רשאי לעבור קבוצה. "אנחנו משתדלים לייעץ להם ול־כוון אותם, ביחד איתם, לבחור את מקום התעסוקה שלהם בהתאם ליכולות שלהם".

הייחודיות של הפרוייקט מתב־טאת בשני מישורים מרכזיים- האחד מתן מענה רגשי שיקומי לחברים המועסקים בחווה - והשני, טיפוח ופיתוח מיומנויות תעסוק־תיות שיאפשרו קליטה מוצלחת בשוק החופשי. "השאיפה שלנו היא להוציא כמה שיותר אנשים מהחווה לתעסוקה בחוץ, לא על תקן מקרי צדקה וחמלה אלא מתוך צורך של המעסיקים, וכפועל יוצא ישתפ־רו איכות חייהם של המועסקים, ביטחונם העצמי והכלכלי", מבהיר סעדון.

העבודה בחווה החקלאית מת־מקדת במשק חי וגידולי שדה אור־גניים. קבוצות העבודה של המשק חי מטפלות בדיר הכבשים לפיטום ובחיות המשק כמו סוסים, חמורים, עיזים, תרנגולות וברווזים. בנוסף לדיר, החקלאות האורגנית מהווה מקור רווח עיקרי של המיזם. בבו־סתנים ובגינות של החווה גדלים בין השאר רימונים, תאנים, תפוזים, קלמנטינות, לימונים, נקטרינות, זי־תים וגפנים. חלק ניכר מהתוצרת משמשת לצריכה עצמית והחבורה נהנית מליווי צמוד של התזונאית יעל פרסקי ממשרד הרווחה המק־פידה על כך שהמזון המוגש בחווה יהיה בריא ושונה מהמקובל במסג־רות שיקום אחרות.

בשנה האחרונה סיימו 12 חברי תלמים הכשרה מיוחדת באמצעות "ארגון החקלאות האורגנית בישר־אל", ובסיומה הוענקה להם תעו־דת גמר מסלול יסודות החקלאות האורגנית. את היסודות והידע הח־שוב שלמדו, הם מנחילים לחבריהם וסעדון מעיד שהתוצאות ניכרות בשטח מבחינת השימוש בכלים, קומופסט ושיטות גידול. בימים אלו מוכשר בחווה שטח חדש אשר תו־צרתו תשווק במסגרת שוקי איכרים באזור. כך למשל תקים 'תלמים' דוכן קבוע באורחן מגידו ואשר בו פירות וירקות תוצרת החווה, מוצ־רים נלווים ומשלימים של החווה ותוצרת חקלאית משלימה של מג־דלים מקומיים. "אנחנו רוצים להכ־שיר קבוצה שתהיה ייצוגית ותוכל לעבוד מול קהל, ובטווח הארוך נגדיל את הקבוצה והיא תשווק את 'תלמים' ביוקנעם המושבה, עפולה, טבריה ושווקי איכרים נוספים באז־ור".

חוקרים ומוסדות מנסים למצוא מזה שנים את שביל הזהב שיאפשר את שילובן של האוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים בעולם הנורמטיבי. ב"תלמים תעסוקה" התהפכה הק־ערה על פיה ולראיה, העולם הנור־מטיבי לוקח חלק פעיל בחיי החווה. בני הגיל הרך של הקיבוץ מבקרים בחווה מדי יום ועובדים יחד עם המועסקים בעישוב, זריעה וכדומה, ואפילו חוגגים עימם את החגים. בנוסף, אנשי הגד"ש (גידולי השדה) של המשק משאילים לחווה כלים חקלאיים ומספקים הדרכה, טפט־פות וחומרי גלם אחרים. במקביל, בתי ספר מרחבי הארץ, בהם תל־מידי בית הספר הדמוקרטי הרדוף שמתגייסים כל שנה לשבוע עבודה בחווה, משתתפים בפעילויות שו־נות שמתקיימות ב'תלמים' שהפכה למקום עלייה לרגל למבקרים רבים במיוחד מתחום השיקום.

מחקר שערכו סטודנטיות ממכל־לת תל חי הצביע על כך שהרווחה הנפשית של חברי תלמים גבוהה יותר ממסגרות שיקום אחרות של אוכלוסיית בעלי הצרכים המיוח־דים. סעדון אינו מופתע מהנתונים ומסביר שהאווירה החקלאית בא־וויר הפתוח עושה את שלה ומע־לה את מפלס המורל והמוטיבציה בקרב המועסקים. בנוסף, אופייה של העבודה החקלאית המאפשרת לעוסקים בה ללוות את התוצרת מרגע שמכינים את האדמה ונש־תלים הזרעים ועד קטיפת הפירות והירקות והבאתה למטבח - מעצי־מה את המשוקמים ומעלה את הדימוי העצמי שלהם.

"העבודה אצל בעלי צרכים מיו־חדים היא לרכישת זהות, שיפור הדימוי העצמי וההערכה העצמית. ההזדהות שלהם עם מקום העבודה שונה לגמרי מאנשים רגילים. אצ־לנו לעבוד זה כורח, משהו שצריך להתפרנס ממנו ואילו אצלם הקטע הכלכלי הוא בכלל לא פקטור. הע־בודה נותנת להם סיפוק אדיר היות והם זוכים להערכה וחיזוקים שלרוב נמנעים מהם במגע עם העולם החיצוני. אנחנו בעצם החממה שלהם. מטפחים אותם, משקים אותם, מדשנים אותם ומאפשרים להם לצמוח ולהגיע בסוף למהות שלהם - לפרי".

קבוצת מועסקים בחווה

...

ישראל והרשות הפלשתינאית יחדשו את שיתוף הפעולה החקלאי אשר הוקפא בעקבות האינתיפאדה לפני 13 שנים

שר החקלאות, יאיר שמיר, בירך על הידוק התיאומים מול הרשות הפלשתינאית בתחום החקלאות, וציין כי: "תושבי ישראל והרש"פ יצאו נשכרים מהידוק הקשרים הכלכליים, ואין ספק כי שיתוף הפעולה החקלאי יסייע להפיג את המתחים האזוריים, ביוצרו מנגנון כלכלי לתועלת שני הצדדים"

ישראל והרשות הפלשתינאית יחדשו את שיתוף הפעולה החקלאי. בפגישה שהתקיימה בין מנכ"ל משרד החקלאות הפלשתינאי, עבדאללה לחלוח, לעמיתו הישראלי, רמי כהן, הוחלט גם על הקמת מרכז אזורי לשיתוף פעולה חקלאי-כלכלי.

ההחלטות התקבלו בפגישה שנערכה אמש בין משרדי החקלאות הישראלי והפלשתיני בהובלת מנכ"לי שני המשרדים. הישיבה נערכה במטרה לחדש את היחסים ואת שיתוף הפעולה בין שני הצדדים בענפי החקלאות השונים, מתוך רצון לשפר את איכות המזון של הציבור הפלשתינאי, ומתוך ההכרה כי מחלות ומזיקים אינם יודעים גבולות, ושיפור החקלאות בצד הפלשתינאי יוביל בהכרח לשיפור בצד הישראלי.

בתום הישיבה סוכם להפעיל מחדש את כלל הוועדות החקלאיות המשותפות לישראל ולרשות הפלשתינאית אשר פעילות חלקן הוקפאה בעקבות האינתיפאדה לפני 13 שנים. ביניהן ועדת הגנת הצומח, ועדת השיווק וההדרכה והוועדה הווטרינרית. כמו כן, סוכם לחדש את הסדנאות וההדרכות לחקלאים הפלשתינאיים על ידי אנשי משרד החקלאות הישראלי, לסייע בהעברת תוצרת חקלאית לארץ, לסייע בשדרוג השירותים הווטרינריים ברשות ולקדם את הייצוא החקלאי הפלשתינאי.

עד היום ישראל העניקה סיוע רחב לרשות בתחום החקלאות וקידמה מספר פרויקטים משותפים. מבין הפרויקטים שקודמו בעבר: טיפול בנגעים בפירות וירקות וסיוע בהתמודדות עם מחלות בענפי החי. בנוסף, נערכו סדנאות לימוד למדריכים הפלשתינאיים בחקלאות בתחומי ייצור מוצרי מזון מן החי, פיקוח ווטרינרי על בתי משבחיים ומפעלי מוצרי מזון, גידולי ייצוא ירקות וטיפול ביער בוגר.

...

שר הפנים בתשובה לשאילתה של ח"כ כבל בנושא מחסור בעובדים הזרים בחקלאות:

חקלאים יורשו להעסיק באופן זמני עובדים זרים הרשומים על שם חקלאים אחרים

בתשובה לשאילתה שהגיש ח"כ איתן כבל בנושא המחסור בעובדים הזרים בענף החקלאות השיב שר הפנים גדעון סער כי על מנת להקל על החקלאים, כל חקלאי רשאי להעסיק באופן זמני עובדים זרים הרשומים על שם חקלאים אחרים, ללא הגבלה של מספר במסגרת ניוד זמני בין חקלאים.

ח"כ כבל פתח את השאילתה לשר הפנים וכתב: "כיום נאלצים מעסיקים להמתין כחודשיים מעזיבת עובד זר ועד קליטת עובד חדש. פער זה יוצר בעיות חריפות בענפי החקלאות והבניין". בהמשך שאל כבל "מדוע בעידן בו הכל ממוחשב, עובר בלחיצת כפתור ושביעת אצבע, יש להמתין תקופה כה ארוכה?", והוסיף, "האם נשקלת האפשרות לבצע תקופת חפיפה בין העובדים, הרי שחפיפה תייעל את הקליטה ומכך ירוויח המעסיק והמשק? אם לא מדוע?".

בתשובתו כתב שר הפנים סער: "מעסיק המבקש לקלוט עובד זר מחו"ל במקום עובד זר היוצא את ישראל, רשאי להזמין את העובד החדש מיד עם יציאתו מישראל של העובד הזר הקודם". לדברי סער, העובד החדש יגיע לישראל בתוך כ-30 ימי עבודה, אם אין כל מניעה אחרת.

בתשובה לשאלתו של כבל בסוגיית החפיפה, ענה סער כי אימוץ מדיניות כזאת תביא למצב בו ישהו בישראל בו-זמנית, עובדים זרים החורגים מכמות המכסות הממשלתיות הענפיות שנקבעו לכל ענף וכן מעבר להקצאות הפרטניות לכל מעסיק ומעסיק, ולכן אינה אפשרית.

...

מהשדה היישר לפה

'מושבניק' מתרחב לערי המרכז והשפלה

השירות החדש 'מושבניק' המספק פירות וירקות מהשדה הישר לבית, מתרחב ומגיע לערים: רמלה, לוד, באר יעקב, נס ציונה, רחובות, ראשון לציון, בת ים וחולון

השירות החדש 'מושבניק' הושק בהצלחה במודיעין ומספק לאלפי לקוחות פירות וירקות טריים במחירים נמוכים ללא פערי תיווך.

'מושבניק' מספק פירות וירקות מהשדה הישר לבית הלקוח. ההז-

ידיעות... ידיעות... ידיעות... ידיעות...

רכב השירות של "מושבניק"

מנה מתבצעת באמצעות אתר אינטרנט ידידותי וקל לתפעול. בלחיצת כפתור ניתן להזמין את הפירות והירקות בטריות ואיכות הטובים ביותר. מרגע ההזמנה נקטפים הפירות והירקות המוזמנים, ועד 48 שעות מגיעים לבית הלקוחות. כך הטריות והערכים התזונתיים נשמרים.

איכות התוצרת היא מדרג א', איכות שעד עתה לא זכו לקוחות לראות אפילו בשווקים, כי תוצרת זו נשלחת בד"כ לייצוא.

בקרוב ייפתח השירות גם לתושבי תל אביב.

■■■

כנרת כנרת - היום את אחרת

משרד החקלאות אכלס את הכנרת בדגיגי אמנון

הדגיגים, שגדלו בתחנת המחקר של המשרד, הועברו לכנרת לצורך איזון אוכלוסיית האצות באגם והעשרת הדגים בו

משרד החקלאות אכלס כ-600,000 דגיגי אמנון בכנרת. מטרת האכלוס הינה כפולה, הן להעשיר את הדגה בכנרת והן לטפל במים ולשפר את איכותם. מדובר באמנון הגליל המקומי של הכנרת, המוכר גם בשם אמנון לבן, ונחשב לדג מאכל אהוב על הישראלים. לאמנונים גם תפקיד של שמירת מאזן האצות בכנרת - דגי האמנון משמשים כמסנן ביולוגי לאצות האגם.

אכלוס האגם מתבצע מדי שנה על ידי אגף הדיג במשרד החקלאות על פי החלטתה המקצועית של ועדת אכלוס הכנרת, המשותפת למשרד החקלאות, רשות המים, מעבדת חקר ימים ואגמים וארגון דייגי טבריה. מדיניות האכלוס נקבעת על סמך מצב האגם וסיכום האכלוס בשנה הקודמת. במהלך הקיץ מאוכלסים דגיגי כסיף ואמנון. דגיגי הכסיף מגודלים למטרה זו בתחנת המחקר בדור של אגף הדיג במשרד החקלאות. דגיגי האמנון מגודלים בתחנת המחקר גינוסר של אגף הדיג במשרד החקלאות.

מספר סוגי אצות בכנרת עלולות לפתח רעלנים ולפגוע באיזון הביולוגי באגם ובאיכות מי השתייה. דגיגי האמנון מהווים חלק ממארג הדגים המסייעים לשמירת איכות מי האגם, במיוחד בתקופה האחרונה בה קיים מנעד מפלסים גדול, וזאת באמצעות סינון אקטיבי של מספר סוגי אצות.

הדגיגים, אשר כאמור ניזונים מהאצות, גודלו בתחנת המחקר של אגף הדיג בגינוסר במשך 4 חודשים, והועברו ל"בריכות השחרור" ומהן ישירות אל אגם הכנרת.

במקביל לאכלוס האמנונים, בימים אלה מתבצע אכלוס דגיגי הכסיף - 300,000 דגיגים במשקל 10 גרם, וכאמור, דגיגי אמנון גליל - 1,000,000 דגיגים במשקל 12 גרם. 600,000 מהם אוכלסו לאחרונה ו-400,000 נוספים מאוכלסים בימים אלו.

במהלך החורף האחרון אוכלסו דגיגי בורי (קיפון), בעיקר מהמין קיפון טובר liza ramada) או Mugil capito). השנה אוכלסו כ-830,000 דגיגים, שמקורם בשפכי הנחלים לים התיכון ועוד 100,000 מהמין קיפון גדול-ראש (Mugil cephalus) שחלקם סופקו, לראשונה, ממכון רבייה מנותק מהים.

דפנה יוריסטה, דוברת משרד החקלאות ופיתוח הכפר

■■■

כנס השמאים החקלאיים

עמוס רגב, יו"ר ענף חקלאות באי-

<<<

גוד השמאים בכנס הענף: "התופ־עה שבה כל אחד מרשה לעצמו לעסוק בשמאות חקלאית, פסולה מן השורש ולא ניתן לה להתקיים"

ענף החקלאות באיגוד שמאי הביטוח קיים כנס שמאים חקלאיים במושב עין איילה, בנושא "חקלאות אורגנית והדברה ביולוגית". הכנס בהנחיית השמאים החקלאיים חברי האיגוד - אודי עדי ואייל שפירא, הוקדש לזכרו של השמאי החק־לאי הוותיק חבר מושב עין איילה, גרטל יעקב ז"ל והתקיים בנוכחות בני משפחתו וחבריו לענף.

במסגרת הכנס התקיים טקס חלוקת תעודות חבר איגוד לשמ־אים חקלאיים שהצטרפו לאחרונה לאיגוד. בנוסף, הועלו בכנס קווים לדמותו ולזכרו של גרטל ז"ל ע"י נציג האיגוד מר יהודה דרורי, אורי ברק - חתם ראשי בסוכנות "אדריה ישראל" ובועז גרטל - בנו של גרטל יעקב ז"ל. בחלקו השני של הכנס ניתנו 3 הרצאות מקצועיות.

בפתיחת הכנס, יו"ר ענף החק־לאות באיגוד השמאים, עמוס רגב התייחס בדבריו לעיסוק בשמאות החקלאית, למעמד השמאי החק־לאי ולקשר ביניהם. לדבריו: "התו־פעה שבה כל אחד מרשה לעצמו לעסוק בשמאות חקלאית, פסולה מן השורש ולא ניתן לה להתקיים. קיימת התעוררות ביחס לעיסוק ב"שמאות חקלאית" בעיקר מחוץ לאיגוד, עד כדי סחף שיש בו כדי לגרום זילות במקצוע. שמאי חקל־אי - הינו מקצוע ייחודי. מי שרוצה לעסוק בו מחויב למומחיות בתחום, שאם לא כן, הוא מכשיל את עצמו ואת שולחיו. מומחיות אינה מסתיי־מת ומסתכמת בהשלמת קורסים. מומחיות נרכשת לאורך השנים בע־בודת שטח סיזיפית וניסיון. בכוונתי להמליץ בפני חבריי בהנהלת הענף, להקים צוות שיכלול 5 שמאים חקלאיים וותיקים ומנוסים, שיחוו דעתם אחת לחודש ובמידת הצורך במסגרת "גילוי דעת" על שומות חקלאיות של שמאים המתיימרים לעסוק במקצוע לא להם.

קראתי בשבוע שעבר מאמר בידיעות אחרונות הקשור לשרת המשפטים גב' ציפי לבני, במה שהיא מכנה "הטרנד של חוקי הלאום" ובמילים אחרות, אם אין לך איזה חוק שעוסק בזהותה של המדינה, משמע אתה לא קיים. גב' ציפי לבני, הגיע הזמן להסדיר חקי־קה בעניינינו, גם אנו חשים תלויים באוויר, הגיע הזמן לעגן עיסוקנו הייחודי בחקיקה ובכך למנוע זי־לות במקצוע. חוק נחקק על מנת להגן על הציבור ורווחתו והפריצות הקיימות במקצוע גורמות לנזקים, הטעייה של ציבור הלקוחות, ביניהם רשויות המדינה ובזבוז כספי ציבור. על החוק לחייב דפוסי התנהגות, כללים ברורים, לרבות איסורים וה־יתרים, ללא כל פגיעה בחוק יסוד חופש העיסוק החשוב כשלעצמו".

בחלק המקצועי של הכנס ניתנו 3 הרצאות:

הגב' עמרני מירית - מנהלת תחום סטנדרטים והסמכות השירותים להגנת הצומח ולביקורת במשרד החקלאות, הרצתה בנושא: "תחום החקיקה של החקלאות האורגנית בארצנו". עמרני התייחסה לשירו־תים להגנת הצומח ולביקורת שהי־נם זרוע לאכיפת חוקים ותקנות ולמתן שירותים מקצועיים בנושאי הגנת הצומח, ניטור ומניעת נגעי צמחים וליבוא ויצוא של תוצרת חקלאית.

גב' עמרני התייחסה בין היתר למשמעות החוק לפיקוח על יצור הצמח ושיווקו, לסמל האורגני הא־חיד של מדינת ישראל, ליישום החוק האורגני ו- 4 התקנות שהותקנו ליי־שומו, מקור הסמכות מתוקף החוק ומתוקף היכרות בינלאומית במנ־הלת להסמכה, באיחוד האירופי ובמשרד החקלאות של ארה"ב.

בין הנושאים שעלו בהרצאה: תפקידי מנהלת ההסמכה, תחומי האישור וההסמכה, התנאים להס־מכת גופי אישור ובקרה, עבודת גוף אישור ובקרה, גופי האישור והבק־רה המוסמכים בחי ובצומח לרבות בשוק המקומי ביצוא, סמלי בקרה מאושרים, התנאים למתן היתר אורגני לעוסק, כמות העוסקים והיקף שטחי גידול אורגני בארצנו, התקנות להסדרת ייצור ומכירה של תוצרת אורגנית מן הצומח ומן החי, לרבות הסדרת היבוא והמכי־רה, התנאים לסימון תוצרת מיובאת ופיקוח על נקודות המכירה.

ד"ר יצחק (צחי) סקלסקי - מנכ"ל אגריאור דיבר בהרצאתו על: "פי־קוח אורגני והדברה ביולוגית". ד"ר סקלסקי התייחס לחברת אגריאור כאחד מהגופים המתמחים בפיקוח, אישור והתעדה של תוצרת אורגנית צמחית, תוצרת צמחית לא אורגנית, תוצרת אורגנית מן החי, הליכי ארי־זה טיפול ויצוא, ייצור ועיבוד מוצ־רים אורגנים, יצרני תשומות וקומ־פוסט לחקלאות האורגנית, משווקי תוצרת אורגנית לחנויות טבע, יצר־נים ועוסקים בתחום האורגני, והיא בעלת הסמכות בינלאומיות.

את ההרצאה השלישית נשא ד"ר רועי בורוכוב שמונה לפני כשבוע למנכ"ל הארגון לחקלאות אורגנית והוא דיבר על: "פרקטיקה בחק־לאות אורגנית". ד"ר רועי בורוכוב התייחס לעקרונות החקלאות האורגנית, במה נבדל גידול אורגני מקונבנציונלי, הכנת השטח בגי־דול אורגני, החומר הצמחי, שיטות השקיה, שיטות הדישון וסוגי הדש־נים, ניהול ממשק עשבייה, מחלות ומזיקים, שיטות הטיפול במחלות ומזיקים, חומרי הגלם המותרים לשימוש, שיטות הייצור והתהליך לקבלת הרישוי.

■■■

נחתם צו לעידוד השקעות הון בחקלאות

יו"ר השדולה החקלאית ח"כ זבולון כלפה: "מדובר באישור של כ-50

מימין: עמוס רגב יו"ר ענף החקלאות בטקס חלוקת התעודות

מיליון שקלים בשנה באמצעותם תסייע המדינה לעידוד החקלאות בישראל. אני שמח לבשר את הבשורה לחקלאים ולאחל לכולנו שנה של צמיחה"

שר האוצר יאיר לפיד חתם על הצו לעידוד השקעות הון בחקלאות (קביעת אזורי פיתוח א' ו-ב') שיאפשר, בין היתר, מתן הטבות מס לחקלאים ומענקים על פי אזורי פיתוח. החוק יועבר בשבועות הקרובים לדיון בוועדת הכספים שצפויה לאשר אותו.

תוקפו של הצו פג בראשית חודש מאי 2013 ובחודשים האחרונים נאבק יושב ראש השדולה החקלאית בכנסת ח"כ זבולון כלפה (הבית היהודי) בשיתוף מינהלת ההשקעות של משרד החקלאות ושר החקלאות יאיר שמיר והצליח להפוך את הצו לקבוע מבלי שיהיה צורך לאשר אותו מחדש בכל שנה.

ח"כ זבולון כלפה: "הצו הוא כלי עבודה שבאמצעותו המדינה תסייע לחקלאים. מדובר באישור של קרוב ל-50 מיליון שקלים בשנה שיסייעו לפיתוח הייצוא החקלאי, שיפור הידע הטכני והניסיון המקצועי במגזר, שיפור המיכון החקלאי ועידוד המגזר החקלאי כגורם חלוצי, ביטחוני וחברתי.

אין ספק שהלובי החקלאי שנה־נה מתמיכה רחבה חוצת מפלגות יצליח בעזרת השם לאשר את הצו בוועדת הכספים ובכך לתת לחקלאים כבר בשנת התקציב הנוכחית להשקיע ולהשביח את החקלאות הישראלית.

ציבור החקלאים הוא ציבור ייחודי שמאמין בעבודת האדמה ובחיבור אל הארץ. אני שמח לבשר את הבשורה הטובה הזו לחקלאים ולאחל לכולנו שנה של צמיחה".

אנשי עסקים ובעלי חוות מהודו מגלים עניין בחקלאות המתקדמת בנגב

עלות שכרו של עובד חקלאי בישראל גבוה פי 20 מעלות שכרו של עובד מקביל בהודו ** חקלאים הודים למדו כיצד משקים במים מלחים ומקבלים עגבנייה מתוקה ** 18% מהתוצר הלאומי בהודו מגיעים מהחקלאות המעסיקה 38% מכוח האדם במדינה ** החקלאות ההודית איננה יעילה ומבקשת ללמוד מהניסיון והידע הקיימים בישראל ** המגעים המתקדמים לגבי חתימה על הסכם הסחר בין ישראל להודו מעוררים תקוות לגבי הידוק שיתופי הפעולה בין חברות חקלאיות ומגדלים ישראלים לבין עמיתיהם מהודו

משלחת של אנשי עסקים וחוואים מהודו קיימה לאחרונה סיור מקצועי בנגב על מנת להכיר ולמוד מהחקלאות הישראלית המתקדמת. חברי המשלחת מבקשים לעצמם שיתופי פעולה עם חקלאים וחברות ישראליות במטרה לשפר את החקלאות ואת רמת היבולים בחוותיהם בהודו. חברי המשלחת הגיעו משלוש מדינות גוג'ארט (Gujarat), קרנטקה (Karnataka) ומהאראשטרה (Maharashtara) ובראש המשלחת עמד מר מייקל נגרה Michael Nagare, נציגה של חברת אגריקווליטי AgriQuality, המתמחה ביעוץ עסקי חקלאי בארץ ובחו"ל.

בין השאר בקרו חברי המשלחת במטעים, משקי ירקות, מתקן טיהור השפכים של קיבוץ שדה בוקר, תחנת המו"פ ברמת נגב, מעבדות קטיף במועצה האזורית שדות נגב ומשתלה מתקדמת במושב שרשרת.

חברי המשלחת ההודית הופתעו

חברי המשלחת עם גלעד שביט במתקן טיהור שפכים בשדה בוקר

<<<

ענן שיאון מגדל עגבניות בקדש ברנע

ללמוד מהי עלות השכר של עובד חקלאי בישראל והעריכו כי עלות שכר העבודה אצלם היא כ 5% מעלות שכר העבודה בישראל. מנגד, התקשו להאמין לנתוני התפוקה הגבוהה לדונם המאפיינים את החקלאות הישראלית כפי שהוצגו להם על ידי המגדלים שפגשו.

נושא נוסף שמשך את תשומת הלב של ההודים היה משק המים הישראלי והפתרונות השונים שבהם נעשה שימוש בישראל על מנת להגדיל את היצע מי ההשקיה לחקלאים.

חלקם של המשתתפים במשלחת הגיע מאזורים בהם הקרקע והמים מלוחים והם מתמודדים עם בעיות דומות לאלו של החקלאים בנגב. משתתפי המשלחת טעמו זנים שונים של עגבניות ולמדו על עגבניות שאחוז הסוכר והמתיקות שלהם עולה כאשר משקים אותם במים מליחים.

■■■

קול קורא לטכנולוגיות חקלאיות

כנס Agrivest השנתי יוצא לדרך וקורא ליזמים ולחברות הזנק ישראליות להגיש את מועמדותם ולהציג את החדשנות הטכנולוגית בתחום החקלאות. ד"ר ניצה קרדיש, מנכ"לית חממת מופת, ממארגני הכנס: "מדובר בהזדמנות ייחודית לחשיפה, הצגה מקצועית ומפגש עם מגוון רב של משקיעים, קרנות וחברות מובילות בתחום, בארץ ובחו"ל"

אוכלוסיית כדור הארץ הולכת וגדלה ועמה גדל גם הצורך העולמי להזין את כל האוכלוסייה הזו. הדרך היחידה להתגבר על המחסור והפער בין הביקוש להיצע הוא שימוש בטכנולוגיות חדשות ומתקדמות. טכנולוגיות אלו בתחום החקלאות, הפכו בשנים האחרונות למבוקשות מאוד בקרב קרנות הון ומשקיעים, המזהים את הפוטנציאל העצום הטמון בפיתוח החקלאי.

קבוצת טרנדליינס והחממה הטכנולוגית מופת, המתמקדת בפיתוח טכנולוגיות אגריטק ישראליות, מארגנים את כנס Agrivest השני בישראל, שמטרתו להוות פלטפורמה ייחודית למפגש בין השחקנים השונים בתחום זה. הכנס יתקיים בתחילת דצמבר ובמסגרתו יציגו חברות הזנק ישראליות נבחרות את מיטב החדשנות הטכנולוגית בתעשיית החקלאות הישראלית בפני משקיעים מהארץ ומהעולם. כנס Agrivest שהתקיים בשנה שעברה, זכה להצלחה רבה ולהשתתפותם של עשרות משקיעים מהארץ ומחו"ל ולחשיפה של מיזמים ייחודיים רבים בתחום האגריטק.

"בעקבות ההצלחה לה זכה הכנס בשנה שעברה, אנו הופכים זאת למסורת ומקיימים את כנס Agrivest השני ב-3 לדצמבר 2013. הכנס נערך בשיתוף עם משרד הכלכלה, מכון הייצוא ואר־גון IATA וצפוי למשוך משקיעים רבים ואיכותיים מהארץ ומהעולם כמו גם שחקנים רלוונטיים נוספים מתחום ההשקעות" - דברי ס־ס־יב רודס, יו"ר קבוצת טרנדליינס.

ד"ר ניצה קרדיש, מנכ"לית החממה הטכנולוגית מופת: "לישראל יש את הכלים, הידע והיכולת להוביל את הפיתוח והמסחור של המחקר הטכנולוגי בתחום החקלאות ובכך, להפוך ל'עמק האגריטק' של העולם. הטכנולוגיות החקלאיות מהוות את התשתית לפתרון סוגיות כבדות מאוד בתחום הרעב העולמי, בעיות שדנות בעיקרן בחוסר של מים לחקלאות, אדמות פוריות ופיתוח אמצעים להגברת היבול ממשאבים הולכים ודלים. כנס Agrivest מהווה חלון ההזדמנויות ופלטפורמה למפגש בין משקיעים ליזמים. יש עניין עצום בעולם בפיתוחים הישראליים ויש לייצר את נתיבי ההשקעה של כסף מקומי וזר לתחום מרתק ומבטיח זה".

■■■

נשיא המדינה נרתם לעידוד התעשייה הישראלית

בביקורו במפעל "פלסאון" במעגן-מיכאל:
"קונים מוצרים 'כחול לבן' לא מתוך התנדבות- אלא בזכות האיכות"
"כשם שחשוב להגן על הביטחון, חשוב להגן על התעשייה הישראלית"

במסגרת הפעילות לעידוד צרכת כחול-לבן, ערך נשיא המדינה, שמעון פרס, סיור מיוחד במעגן-מיכאל שם ביקר במפעל "פלסאון" ובבריכות גידול דגי נוי בליווי יו"ר התאחדות התעשיינים צביקה אורן ויו"ר מטה כחול לבן רון תומר. נשיא המדינה סייר ברצפת היצור של המפעל, התרשם מהתוצרת הטכנולוגית המתקדמת של מחברי הפלסטיק, צנרת ומערכות השתייה, אשר מרביתם לייצוא ואמר: "התעשייה הישראלית מובילה בעולם

ידיעות... ידיעות... ידיעות... ידיעות...

ואני מתרשם מהתוצרת, מהתחכום ומהכישרונות. חשוב שעם ישראל ידע איזו תעשייה מפוארת קיימת פה בישראל. אנשים קונים מוצרים 'כחול לבן' לא בגלל התנדבות, אלא בגלל האיכות, שהיא א' א'. לכן, כשם שחשוב להגן על הביטחון, חשוב להגן על התעשייה הישראלית ולפ־עול להגדלת היצוא. לא רק להקטין את האבטלה, אלא להגדיל את הסחר". הנשיא שיבח את מפעל פלסאון ואת עובדיו ואמר: "לקח־תם פלסטיק והפכתם אותו להון". הביקור נערך על רקע הירתמות נשיא המדינה להובלת מהלך עידוד תעשייה ורכישת מוצרים כחול לבן המתקיים על ידי איגוד התעשיינים וכחלק מסדרת ביקורים שעורך הנשיא במפעלי תעשייה ישראלים.

נשיא התאחדות התעשיינים צבי־קה אורן אמר: "התעשייה בישראל צמחה באופן מדהים. כשאני היי־תי ילד, יצוא התעשייה הישראלית עמד על 6 מיליון דולר והיום הוא עומד על כ - 44 מיליארד דולר. מדובר בנתון יוצא דופן, שמעיד על החשיבות של המשך פיתוח היצור בישראל". כמו כי הוסיף אורן כי " טוב שאתה מזכיר את החשיבות של רכישת תוצרת של מוצרים ישראליים 'כחול לבן'. פעם רכישת מוצרים ישראליים נחשבה לברירת מחדל והיום הם נתפסים כמוצרים הטובים ביותר שיש. כדי להמשיך לפתח תעשייה מפוארת זו, עלי־נו להכפיל את השכר בתעשייה ולהגדיל משמעותית את הפריון. לשם כך המדינה צריכה לקחת אחריות ולטפל במחסור בעובדים מקצועיים הקיים היום ולהשקיע בחינוך מקצועי וטכנולוגי. רק כך אנשים עם ידיים חכמות יבואו לע־בוד בתעשייה ונגדיל את הצמיחה".

יצוין כי על פי נתוני התאחדות הת־עשיינים יצוא הסחורות והשירותים הסתכם בשנת 2012 בכ- 359.4 מיליארדי ₪, ואילו יצוא הסחורות הסתכם בשנת 2012 בכ- 240.3 מיליארדי ₪, מזה כ- 203.8 מיל־יארדי ₪ ביצוא תעשייתי. כמו כן מצביעים בהתאחדות התעשיינים על הנתון כי ברבע השני של 2013 היו כ- 6,580 משרות פנויות בתע־שייה הישראלית.

הנשיא פרס ב"פלסאון"

צילום: מארק ניימן / לע"מ

הלוח הירוק

כל המודעות בלוח הירוק מתייחסות לנשים ולגברים כאחד

הלוח מופץ בעיתונים

הלוח שיתן לך צבע בחיים!
טל: 03-5682878, פקס: 03-5638728
מייל: rotem.biton@maariv.co.il
הזמן הירוק קו למושב יבול שיא

ALUMA אלומה

אלומה אלא מה, אל תסתפקו בחיקויים
אצלנו תמצאו את הפרופילים המקוריים

פרופילי חקלאות, אביזרים לחקלאות,
דלתות אלומיניום לחממות, ייעוץ והדרכה,
התאמת פתרונות לכל חממה,
ליווי בהקמה, הובלה חינם לכל הארץ

טלפון: 08-8598150 פקס: 08-8598157
מייל: alumail@bezeqint.net אתר: www.aluma-israel.co.il

למכירה

• למכירה:

1. לנדני ראקס 2010 80GT יד ראשונה במצב חדש לא מנוצל 2400 שעות
2. פיאט 500 רומני 79 מתאים לפרדס ולמשק קטן
3. גון-דיר 2140, 82
4. פרר טרקטור 4X4 נפרק, 8 כ"ס יד ראשונה
רב תכליתי ניתן להפוך למלגזה 2002
5. בל פדנה 2010 4X4 חדש לפני רישוי (איטלקי)
6. מקלטרות 7 9 רגלים קפצי במבצע
7. מרסס פלחה 2500 ליטר 18 מטר נירוסטה משאבה גדולה
8. מיני מחפרון 323 בובקט 2008 במצב מעולה לעבודה
9. עגלת לכיש במצב מעולה מתאים לדיר כבשים 300 מנות + משקל
10. ג'ון-דיר 20-30 דגם אמריקאי, 72 צמיגים חדשים לאחר טיפול גדול
11. פרגסון 265 מודל 79
12. מדשנת 500 ליטר
13. מתחחת 160 חדש (שניצקי)
14. מכסחת שרשרת 1600 חדש (שניצקי)
15. מרסס 200 ליטר + צינור + אקדח
16. דרסה לקש וחציר (מקצץ קש)
17. פורסת טיפטוף 3 נקודות
18. תוכן 3 נקודות מתאים לטרקטור חקלאי
19. מלגזה חשמלית הייסטר 96
20. מלגזה חשמלית הייסטר 2006

קניה / מכירה
ציוד חקלאי
טרקטורים / מלגזות
050-7294519

• 1. סאם אקספלאור 90 2001 קבינה 4X4 מזגן 3000 ש"ע
2. ג'ון דיר 10-20 מודל 75
3. עגלה הייבר 4 טון + 7 טון.
4. עגלה נגררת 3X2 נמוכה
5. לנדיני 60-88 + 97 כף, מזלג, קילשון 4X4
6. פיאט רומני מודל 89
7. מזבלת יורן 8 קוב פיזור אחורי + צד
8. מלגזה הייסטר תלת תורן 95 2.5 טון
9. מניטו שדה 2 טון 83
10. מניטו חצי שדה, 3 טון 99
11. טרקטורון מקסתת ג'ון דיר 115 = כ"ס 29 2012 חדש
12. ג'ון דיר 5030 2008 1000 ש"ע
13. ריינג'ר הייסן 2011 200 מ"ק בלבד 4X4
14. פרגסון 275 מודל 85
15. סאם צר לכרם 60 כ"ס 87
16. פרגסון 65 מודל 64
17. קוליטוטור 7 רגליים רגיל או קפיצי
18. פיאט 566 מודל 83
19. ג'ון דיר 20-40 מודל 83
20. ג'ון דיר 21-40 מודל 83

מכירה/קניה/החלפה
לפרטים יש לפנות **לעמינדב**:
057-5262526

שתילים למכירה

• משתלת נאמן שתילי פאפיה לשתילה מיידית, שתילי אנס מזן MD2, פרי גדול ומתוק ללא קוצים. אספקה בחודש אפריל 2014
054-7688039
פקס 03-9698326

אביזרים לחממות

• פרופילי אלומיניום לחממות - קנו ישירות אצל היצרן.
* ברגים + קפיצי אבטחה.
* פרופילי אלומיניום סטנדרטים + מיוחדים.
* קונסטרוקציות אלומיניום למערכות סולאריות + לגגות רעפים.
* ייעוץ מקצועי ואמין.

יגאל: **052-2343290**,
פקס': **08-8594741**,
eet@bezeqint.net,
www.aluminium4u.com

למכירה/להשכרה

• למכירה/השכרה, מכולות וקרוואנים. הובלות בכל חלקי הארץ + מנוף 100 טון. קונה מכולות ומבנים.
052-2796686
052-8265609
052-2988852
077-2340878

להשכרה

• להשכרה מיכלים דולב לכל מטרה חקלאית, תעשיתית ועוד, לתקופות ארוכות וקצרות.
נייד: 050-5211084
פקס: 04-6650029

דגם חדש
עם מצמד הידרואלי
ומספר הילוכי עבודה

טרקטור דו גלגלי
עם מתחחת מקצועית
+כלים נלווים נוספים

בהספקי מנוע מ 5- כ"ס עד13 כ"ס בנזין
או דיזל רוחב תיחוח 40 ס"מ - עד 90 ס"מ

מתאים לחממות, גידולים אורגניים ולולים

BCS

דוגמאות לכלים נלווים

יבואני ציוד לגינון וחקלאות ונציגי החברות האמריקאיות המובילות: Dixon, Grasshopper ועוד...

מ.שטרן

(1985)-גינון וחקלאות בע"מ

מנועים ומכסחות דשא
מערכות הידרוסטטיות ומתחחות

חלוצי התעשיה 89, מפרץ חיפה ת.ד. 10177, מפרץ חיפה 26112
טלפון: 04-8410580, 04-8410067, פקס 04-8421619
נייד - דוד: 052-3259696
m-stern@barak.net.il

הזנים המיוחדים שלנו לשתילות הסתיו שלך

חדש מגי

עגבנית גורמה, שילוב מושלם של מתיקות וחמיצות,
בעלת ריכוז גבוה של חומרים ארומטיים וחיי מדף ארוכים

תאור הזן*

- **צורת הפרי:** פחוס
- **משקל (גרם):** 90-150
- **כתפיים ירוקות:** +
- **שיטת גידול:** חממה, בית רשת
- **עמידויות**:** HR: Fol (race 1,2), ToMV

סאמר סאן

צ'רי צהוב, רב יבול וטעים במיוחד

תאור הזן*

- **צורת הפרי:** כדורי
- **היקף (מ"מ):** 25-35
- **כתפיים ירוקות:** +
- **שיטת גידול:** חממה
- **עונות שתילה מיטביות:** כל השנה
- **בריקס:** 8-9
- **עמידויות**:** HR: Vd, Fol (race 1), ToMV

וויטני

מידי פלאם איכותי, מתאים לקטיף
כאשכול או כבודדים

תאור הזן*

- **צורת הפרי:** אובלי
- **היקף (מ"מ):** 25-35
- **כתפיים ירוקות:** -
- **שיטת גידול:** חממה או בית רשת
- **עונות שתילה מיטביות:** אביב, קיץ, סתיו
- **בריקס:** 7-7.5
- **עמידויות**:** HR: Vd, Fol (race 1), ToMV
IR: TYLCV (עמידות בינונית)

לוסיאן

מיני פלאם, חזק ופורה ביותר לגידול ארוך

תאור הזן*

- **צורת הפרי:** מאורך
- **היקף (מ"מ):** 25-30
- **כתפיים ירוקות:** +
- **שיטת גידול:** חממה או בית רשת
- **עונות שתילה מיטביות:** קיץ, סתיו
- **בריקס:** 6.5-7
- **עמידויות**:** HR: Vd, Fol (race 1,2), ToMV, Pst, Ff
IR: Mj

* המידע מתייחס לתוצאות ניסוי בלבד - ראה הערה כללית להלן.
** הזנים מכילים גנים לעמידויות אלו, אך בתנאי גידול שונים או בהימצאות גזעים שונים של הפתוגן, המחלה עלולה להופיע.
מבלי לגרוע מהאמור, עמידות שצוינה בקשר לנמטודות עלולה להיפגע כאשר טמפ' הקרקע עולה על 27°.

מערך התמיכה המקצועית והמכירות של הזרע ג'נטיקס ממתין לפנייתך וישמח לחלוק עמך מידע נוסף אודות הזנים:

מנהל שוק מקומי: איציק עזרא 054-5656315
נגב, נתיבות וכיכר סדום: אריאל רוטמן 052-5702177
מרכז, חוף הכרמל והבקעה: שמוליק אסאו 052-3412417
צפון: חוסאם קורבי 054-5656289
חבל הבשור: יאנקי כרמי 054-6722743
רמת הנגב והערבה: סולי אברהם 054-5656338
מקדם זנים ישראל: ערן הראל 054-6722727
מנהל פעילות "מור": דורון מאיר 054-480997
מקדם זנים "מור" ומכירות: יעקב קפילוטו 054-6722723
מקדם זנים "מור": אדי קדמון 054-5656361

Hazera Genetics

הזרע ג'נטיקס בע"מ, ברורים, ד.נ. שקמים, 79837 • טל. 08-8508815 • פקס. 08-8502442 • Email: hag@hazera.com • www.hazera.co.il

שים לב: המידע שבפרסום זה לרבות מידע משלים/אחר שיכול ויימסר בע"פ או בכתב ע"י נציג החברה ומשקף תוצאות ממוצעות מנסיונות ספציפיים שערכה "הזרע", הוא אינו שלם ואינו בהכרח מדויק ואין לראות בו משום יעוץ, המלצה, הדרכה, מצג או הבטחה כלשהם. התנהגות הזן ותוצאות היבול בפועל עלולים להיות שונים מהותית בתלות בגורמים רבים ובראשם תנאי הגידול ודרכי הטיפול. עונות ואזורי גידול מוזכרים כאינדיקציה בלבד. התמונות להמחשה ולא מציגות המוצר. זרעים נמכרים AS IS והשימוש כפוף להגבלת האחריות ולתנאים המופיעים במצטבר בקטלוג החברה, על אריזות המוצרים ובכתובת האינטרנט http://www.hazera.com/english/terms.asp . ט.ל.ח. © כל הזכויות שמורות להזרע ג'נטיקס בע"מ www.hazera.com

www.giraff.co.il 0913-AD-1023-HE